

Jir Ajwár Zy whole book

MATIYU

Ba Sig

Tarkada zyun-à Matiyu ba sig ning, tarkada-à hi ri dinya yi jír á shinn barà Yesu shí nì àsàin-à má pinn zu mpirká. Yesu í wà zyun-à Shìdun rì gib sig nu rag kwá swam bi á dunyaru. Ku í wùn Shìdun. Matiyu ri dang jír á shinn barà big mà sig Yesu, ma barà big sa ku batisma, ma barà Shaitan màg màg fig ku, ma barà ku tàg mpirká bu nìnànn nímá, ma barà Yahuda Iskariyoti ya tafinn ku, ma barà big gban ku, ma barà Shìdun gbar dù nann zu ku ma yonki. Bu káníng í bu-à tarkada Matiyu ri tàg yi.

Swai Mpirká Bu Yesu (Luk 3:23-38)

¹ Wàníng í tarkada á shinn yàkúká bu Yesu Kristi wùn Dawuda, Dawuda í wùn Ibrahim.

² Ibrahim mà Ishaku, Ishaku mà Yakubu, Yakubu mà Yahuda ma shunwàuwá big ma wunzàwá big. ³ Yahuda mà Parisa ma Zaraha, zìnn nàbá í Tamara. Parisa mà Hasaruna, Hasaruna mà Arama. ⁴ Arama mà Aminadabu, Aminadabu mà Nahashuna, Nahashuna mà Salmuna, ⁵ Salmuna mà Buaza, zyun-à nàwá í Rahab. Buaza mà Obida zyun-à nàwá í Rautha. Obida mà Yassa, ⁶ Yassa mà kùr Dawuda.

Dawuda bó mà Sulemanu zyun-à nàwá í wà ki Uriya. ⁷ Sulemanu mà Rahabama, Rahabama

mà Abiya, Abiya mà Asa. ⁸ Asa mà Yahushafata, Yahushafata mà Yurama, Yurama mà Uzzaja. ⁹ Uzzaja mà Yuthama, Yuthama mà Ahaza, Ahaza mà Hizkiya. ¹⁰ Hizkiya mà Manassa, Manassa mà Amuna, Amuna mà Yushiya. ¹¹ Yushiya mà Yakunya ma wunzà wàníng big, á sai-à big gbar zìg yag sig mpìr Israilaká ma gbam mà Babila.

¹² Barà big zìg yag big mà Babila, ásim Yakunya bi mà Shaaltila, Shaaltila mà Zarubabila. ¹³ Zarubabila mà Abihuda, Abihuda mà Aliyakima, Aliyakima mà Azura. ¹⁴ Azura mà Saduka, Saduka mà Ahima, Ahima mà Aliyuda. ¹⁵ Aliyuda mà Aliazara, Aliazara mà Mattana, Mattana mà Yakubu. ¹⁶ Yakubu mà Yusufu nù Maryamu, Maryamu zyun-à mà sig Yesu wà big ri bar rag í Almasihu.

¹⁷ Bu-à pànn sig á zamanu Ibrahim hár bi fòr Dawuda í zamanu dwib agban yina. Bu-à pànn sig á zamanu Dawuda hár bi fòr á sai-à big zìg yag big mà Babila, í zamanu dwib agban yina tìnn. Bu-à pànn sig á sai-à big zìg yag big mà Babila hár big mà sig Yesu, í zamanu dwib agban yina tìnn.

*Barà Big Mà Yesu Kristi
(Luk 2:1-7)*

¹⁸ Wàníng í barà big mà sig Yesu Kristi áni. Nàwá Maryamu ma Yusufu big rag bá sìr ban, ama á sai-à ku kà fig ma á lu wunù-à hi ni bàna, ku shi sig ma finn zyun-à bi sig mà byar Awun Shìdun. ¹⁹ Yusufu í mpìr ñsàn, ku zìm fig aku sa pànn Maryamu àzunái áyau bìr mpirká ni bàna. A byar-à hi ku kyab barà kwá bònn ta fim

rìg wàníng, kada mpirká abig yì bàna. ²⁰ Barà ku ri kyab àdòníng, sai wùn aswam Shìdun mà wai bi á byarwá ni á la-à ni n rag, “Yusufu yiwai Dawuda, á shàr zinn wà wá zìg wàwú Maryamu bàna, jir kai bàna ku yìm fig í finn sa bàna, ama finnwá bi sig á byar Awun Shìdun. ²¹ Kwá mà wùn wunù, wá bar zìnnwá Yesu, jir kai bàna wàníng má zìg zú nì mpirká buwá á bu pyìrbá ni.”

²² Bu káníng sa sig àjirà bu-à mpìr adang kyann jir Shìdun dang sig sai-à rì níng, aku shi àràg barà ku rì dang sig. ²³ Ku dang rag, “Aning myàng, uwà sáb zyun yì fig wunù bàna má yìm finn, má mà wùn wunù, bá bar zìnnwá Immanuel.” (Yìr zìnn Immanuel í “Shìdun shi sig ma yi.”)

²⁴ Barà Yusufu dù nann zu á na-à ni, ku sìr ban ma wàwá Maryamu àràg barà wùn aswam Shìdun dinya sig ku. ²⁵ Ama ku yì fig wàníng í uwà bàna hár wàníng bi mà wùnwá. Ku bar zìnn wùn-à hi rag Yesu.

2

Mpìr Yarká Bi Abig Myàng Yesu Wùn Ajann-à Níng

¹ Big mà sig Yesu mà finn swann Baitalami á jànn Yahudiya, á sai-à Hirudus rì na sig kùrwá. A byar-à níng hi mpìr yarká zyun-à ri myàng yì asuswirká níng, bi sig mà agunn àyúnn sàn kyùr, n yag fòr mà Urushalima. ² Big bib rag, “Ma wùn-à big mà sig ku í kùr Yahudawaká níng, ku shi sig áni rà? Yi myàng hing asuswirwá mà agunn

àyúnn sàñ kyùr, í bu-à sa yi bi sig jirà ayi wib ku.”

³ Barà kùr Hirudus fig àdòníng, pìkyinnwá í bai rìgwá ma bu mpirká mà Urushalima bidim pár. ⁴ Ku bar kwonn rìg àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma malamká, n bib big byar-à bá mà Almasihu, zyun-à Shìdun dang rag kwá swam bi ning.

⁵ Big dinya ku n rag, bá mà wàníng á finn swann Baitalami mà jànn Yahudiya, jir kai bàna í bu-à mpìr-à ri dang kyann jir Shìdun ning, ba sig n rag:

⁶ “Wù Baitalami swann Yahudiya,
wù í swann títi bàna á finn jànn Yahudiya,
jir kai bàna áyauwú ni bá zìg zu bi kùr
zyun-à má shi kang mpìr Israilaká.”

⁷ A byar-à ning hi, kùr Hirudus bònn bar mpìr yar káníng n bib big ádàn n rag, big myàng sig asuswir-à ning ákaun rà? ⁸ Ku swam yag big mà Baitalami n rag, “Aning yag àjirà aning bib byann jir wùn-à hi ádàn. Wà na bib dìg hing ku, aning bi dinya mì jirà mì má n yag n wib ku tinn.”

⁹ A byar-à hi big dù n yag kyonnbá. Asuswir-à big nìm myàng sig mà agunn àyúnn sàñ kyùr ning, ri yag á pyànnbá ni hár n yag sar mà byar-à wùn-à hi shi sig. ¹⁰ Barà big myàng asuswir-à àdòníng, big fig àjwár á pìkyinnbá ni wàni. ¹¹ Big kà yag mà lu-à hi, n myàng wùn-à shi sig ma nàwá Maryamu, big bìnn kir wann á pyànnwá ni n wib ku. Big finn swánnbá, n ya wùn-à hi zinariya ma lubann ma mur, bu káníng ri ning swìnn ñsàñ nímá.

¹² Shìdun dinya big á la-à ni n rag abig kèng yag mà byar Hirudus bàna, abig bàg gbìb zyun kim ma abig kèng yag mà jànnbá ni.

*Yusufu Ma Maryamu Zìg Wùn Ajann-à n Shàr
Yag Mā Jànn Masar*

¹³ Barà mpìr yar káníng dù mi ri yag àdònín, sai wùn aswam Shìdun bi á byar Yusufu á la-à ni n rag, “A dù, á zìg wùn-à níng ma nàwá. A shàr yag rìg mà Masar jirà aning shi màhàn, sai àyúnn-à ma dang rag á dù, jir kai bàna Hirudus ri zìm aku gban rìg wùn-à hi.”

¹⁴ Ku dù n zìg wùn-à ma nàwá á fi-à níng hi, n yag mà Masar. ¹⁵ A byar-à níng hi, ku shi shuwá màhàn hár Hirudus bi wu kiwá.

Bu-à níng sa sig àdònín jirà bu-à Shìdun rì dang sig á nu mpìr-à rìi dang kyann jírwá n rag, “N zìg zu hing wùnmí áyau mpìr Masar ni” níng, aku shi àràg barà ku rì dang sig.

Kùr Hirudus Gban Yanká Nìnànn Nímá

¹⁶ Barà Hirudus myàng mpìr yar káníng tonn gban ku, n kèng bi fig rag bàna níng, pìkyinnwá í bai rìg-à. Ku swam yag rag, abig gban rìg yann wunùká á Baitalami ma ká zyun-à shi yàr sig ma finn swann-à hi, ká zyun-à jibá fòr sig pyànà, ma ká zyun-à fòr fig bàna. Bu-à níng sa sig àdònín, jir kai bàna mpìr yar káníng dinya sig ku sai-à big myàng sig asuswir wùn-à níng.

¹⁷ A byar-à níng hi, bu-à Irimiya mpìr-à rìi dang kyann jir Shìdun dang sig níng, sa hing àràg barà ku dang sig. ¹⁸ Ku dang rag:

“Mpìrká fig big ri kig nàikitáu ki mà Rama.
I Rahila ri kig yanká buwá.

Ku ngàng wà a mpirká tonn bying ku,
jir kai bàna yanká buwá wu gban rìghing.”

Barà Yusufu Big Kàng Bi Mà Masar

¹⁹ Barà Hirudus wu àdòníng, sai wùn aswam Shìdun mà wai bi á byar Yusufu á la-à ni á Masar n rag, ²⁰ “A dù á zig wùn-à níng ma nàwá á kàng yag rìg mà jànn Isaila, jir kai bàna mpirká ri zìm abig gban wùn-à níng, big wu rìghing.” ²¹ Ku dù n zig wùn-à ma nàwá, n kàng yag rìg mà jànn Isaila.

²² Barà Yusufu fig rag Arkilayas wùn Hirudus zig rìghing kùr tawá Hirudus, mi ri na kùr á shinn mpirká á Yahudiya, sai zinn pànn rìg ku wà kwá yag màhàn. A byar-à hi Shìdun bi á byarwá ni á la-à ni n twìb ku byur. I byar-à ku í yag rìg-à mà jànn Galili. ²³ A byar-à hi ku yag n shi mà swann-à big ri bar rag í Nazarat, àjirà bu-à Shìdun dang sig á nu mpirká rìi dang kyann jírwá níng, aku shi àràg barà ku dang sig. Big dang rag, “Bá bar ku mpìr á Nazarat.”

3

Jir Shìdun Zy whole sentence cut off Dang Sig

(Mar 1:1-8; Luk 3:1-18; Yoh 1:19-28)

¹ Asai-à bó hi ni, Yohanna àsàin-à ri sa batisma bi, mi ri dang jir Shìdun mà awúnn-à ni mà Yahudiya. ² Ku ri dang rag, “Aning fim bu pyìr sa, jir kai bàna àyúnn-à Shìdun má na kùrwá áni níng, nyàan fòr.” ³ Yohanna í mpìr-à Ishaya mpìr-à rìi dang kyann jir Shìdun rì dang sig jír á shinnwá ni n rag,

"Mpìr zyun-à má swam yag ku níng,
 ku shi sig mà awúnn-à ni,
 ku ri dinya mpirká jírmí rag,
 'Aning wàu kyàr gbìb-à Shinn Luyí má bàg áni.
 Byar-à gbìb-à gor sig níng,
 aning wàu lab finn yag rìg mà pyànn.' "

⁴ Jà Yohanna big zwàu sig ma wai rakumi, ku sìr gbam sig agau mìrwá ma wau. Bujuwá í àtìbàin ma dain. ⁵ A byar-à níng hi, mpirká mà Urushalima ma mpirká mà Yahudiya bidìm pár ma byar-à shi yàr sig mà Ning Urdun, big zu n yag mà byarwá ni. ⁶ Big dang bu pyìrbá big sa sig, í wà ku wau big dìr batisma mà Ning Urdun.

⁷ Barà Yohanna myàng Farisawaká ma Sadukiyawaká nìnànn nímá ri bi àjiràaku wau big dìr batisma, sai ku bib big n rag, "Ning í bushùwí big, í ni dinya sig ning í nì rag, 'Ná zu shwìn bu-à Shìdun dang sig rag kwá swam bi níng' rà? ⁸ Aning sa bu-à mpirká má yì rag ning fim rìghing bu pyìrná. ⁹ Kada aning kyab rag, ná zìg zu shinn ná á shwìn-à ri bi níng ni jirà taná í Ibrahim níng, bàna. N dinya ning Shìdun má sa yì bu-à ku ri zìm, kwa zìm hing, kwá zìg abàn káníng ma màm yann adaká bu Ibrahim ma kàhi. ¹⁰ Aki shi sig áni zyun-à bá kyag ta wann rìg bín-à ma wan fig awan ñsàn bàna, bá ta kà rìg mà pyìr-à ni. ¹¹ Mì ri wau ning dìr batisma ma zapìr jirà mpirká abig yì rag ning fim rìghing bu pyìrná. Ama mpìr-à má bi ásimmi ni níng, kwá wau ning dìr batisma ma Awun Shìdun, ma pyìr. Ku í àgbammí, kó tabarwá má, ñ för fig wà má swann dù bàna.

¹² Atìtìrwá shi sig á vùwá ni, kwá pìm kyàr rìg zawá ñsàn nímá, ma wìr kwonn rìg yìr zawá í byar ñzyun má wìr kà rìg mà vonn-à ni. Kwá wìr kà rìg asinnká á pyìr-à má dim fá dim bàna.”

*Yohanna Wau Yesu Dìr Batisma
(Mar 1:9-11; Luk 3:21-22; Yoh 1:31-34)*

¹³ Asai-à níng hi, Yesu dù mà Galili mi ri yag mà Ning Urdun á byar Yohanna, àjirà a wàning wau ku dìr batisma. ¹⁴ Yohanña ri zìm aku kan dim ku, n rag, “Mì zyun-à mì ri zìm á wau mì dìr batisma, í wà à bi á byarmí ni rag n wau wù rà?”

¹⁵ A byar-à níng hi, Yesu dinya ku rag, á sa mì àdòníngr tama-à níng, àjirà ayi bàg bu-à Shìdun ri zìm. A byar-à hi Yohanna í zìm rìg-à.

¹⁶ Barà big wau kinn rìg Yesu dìr batisma àdòníngr, sái ku í nann zu rìg-à mà zàpìr-à ni, waisháu-à bó í pù fim-à sa hauu. Ku myàng Awun Shìdun ri wann bi àràg í àlàb ri bí nì á shinnwá ni. ¹⁷ Nài jír zu bi mà waisháu-à ni n rag, “Wàning í wùnmí zyun-à mì ri zìm, zyun-à pìkyinnmí ri fig àjwárwá wàni.”

4

*Shaitan Màg Màg Fig Yesu Aku Sa Bu-à Bibai
(Mar 1:12-13; Luk 4:1-13)*

¹ A byar-à níng hi, Awun Shìdun zìg yag Yesu mà awúnn-à ni àjirà a Shaitan màg màg fig ku.

² Ku sìnn nu su dìpyànà fi ma àyúnn, ku ji fig bu zyun bàna. A byar-à níng hi amor bi gban ku.

³ I byar-à Shaitan bi á byarwá ni n rag, “Wà wù ma í wùn Shìdun, á dang abàn káníng abig kèng buju.”

⁴ Sái Yesu dinya ku n rag, "Big ba sìnn sig á tarkada Shìdun n rag, 'Mpìr má shi fig ma yonki íri jir buju ji bàna, ama sái ma jírká zyun-à ri zu bi mà nu Shìdun ni.' "

⁵ I byar-à Shaitan zìg yag ku mà finn swann Urushalima, n sìnn ku á shinn lu Shìdun ni mà wai, ⁶ n rag, "Wà wù ma í wùn Shìdun, á pìm tìg wann bi á jìnn ni, jir kai bàna big ba sig rag, 'Shìdun má swam bi yann aswamwá big, bá myàng kwonn ma wù í zyun.

Bá jag vù má pànn wù, àjirà kada á wab barwú abàn bàna.' "

⁷ A byar-à hi Yesu dinya ku rag, "Ama big ba sig rag, 'Kada á màg màg fig Shìdunwú bàna.' "

⁸ A byar-à hi Shaitan zìg yag ku mà shinnkwinn-à ni mà wai, n tiya ku byar shu kùrká á dunyaru bidìm pár, ma barà káníng wài sig áni, ⁹ n dinya ku rag, "Wà wa bìnn kir wann hing á jìnn ni ma wib hing mì, bu káníng bidìm pár má ya wù."

¹⁰ A byar-à hi Yesu dinya Shaitan rag, "A gàb dìr ma mì, jir Shìdun dang rag, 'A wib íri Shinn Luwú Shìdun ku awínwá ni.' "

¹¹ A byar-à hi Shaitan dù n fim ku. Yann aswam Shìdun mà wai bi, n myàng kwonn ma ku í zyun.

*Yesu Sa Jag Swàmwá Mà Galili
(Mar 1:14-15; Luk 4:14-15)*

¹² Barà Yesu fig big rag big pànn rìghing Yohanna n sìnn kà rìghing wàníng mà tonn fi ning, sái ku dù mi í yag rìg-à mà Galili. ¹³ Ku shi fig mà swann Nazarat bàna, ku í yag rìg-à mà Kafarnahum n shi màhàn mà nu zàpir-à ni,

mà shab jànn Zabuluna ma Naftali, ¹⁴ àjirà bu-à Ishaya mpìr-à rìi dang kyann jir Shìdun dang sig níng aku shi àràg barà ku dang sig n rag:

¹⁵⁻¹⁶ “Mpìr káníng bidìm pár shi sig á zufi-à ni.
 Mpìrká á Zebuluna ma Naftali,
 ma mpìrká á nu níng-à ni,
 ma ká zyun-à shi sig mà agunn Ning Urdun,
 ma ká zyun-à big í mpìr Yahudawaká bàna shi
 sig mà jànn Galili,
 mpìr káníng bidìm pár shi sig á zufi-à ni,
 ama tàma-à níng àyar yar wann bi hing á byarbá
 ni.”

¹⁷ A byar-à níng hi, Yesu kè mi ri dang rag jir Shìdun n rag, abig fim bu pyìr sa, jir kai bàna àyúnn-à Shìdun má na kùrwá nyàan fòr.

*Yesu Bar Mpìr Agban Jái Yina Abig Shi Yann
 Sukàwá Big*

(Mar 1:16-20; Luk 5:1-11)

¹⁸ Barà ku ri kyann yag mà nu Ayunn Galili àdòníng, sai ku myàng mpìr pyànà, zyun í Siman zyun-à big ri bar rag Bitrus, ma wunzàwá Andarawus. Big ri vinn birgi mà zàpìr-à ni, jir kai bàna big í mpìr apànn jái big. ¹⁹ Yesu dinya big n rag, “Aning bàg bi mì. Barà ning ri pànn jái níng má tàg ning barà ná pànn zìg bi rág mpìrká á byarmí ni.” ²⁰ A byar-à níng hi, big dù báb, n fim rìg birgibá, n bàg yag rìg ku.

²¹ Barà ku ri yag àdòníng, sai ku myàng mpìr pyànà big, zyun í Yakubu wùn Zabadi, big Yohanna wunzàwá. Big shi sig á kòr-à ni, kwonn ma tabá Zabadi. Big ri sa samyib birgibá, sai

Yesu bar big. ²² A byar-à níng hi, big dù báb, n
fim rìg kòrbá ma tabá, n bàg yag ku.

*Bìr Mpìrká Nìnànn Nímá Bàg Yag Yesu
(Luk 6:17-19)*

²³ Yesu kyann gban rìg finn swannká á jànn Galili mi ri dang jír Shìdun mà tonn bìr kwonn-à ni. Ku ri dang jír á shinn barà Shìdun má na kùrwá, mi ri dàb kwonn ma mpìr dorká kim kim. ²⁴ Taiwá kàng kwìb vinn rìg jànn Suriya. A byar-à níng hi, mpìrká ri zìg bi mpìr dorká kim kim, ma ká ri wa shwìn, ma ká zyun-à wàu dab sig big, ma mpìr dor kwonnká, ma ká zyun-à dìrbá wu tag sig. Ku dàb gbam rìg big bidìm pár. ²⁵ Bìr mpìrká nìnànn nímá dù n kan bàg yag rìg ku mà jànn Galili big Dikapolis big Urushalima big Yahudiya big jànn mà agunn Ning Urdun mà jann.

5

*Jír á Shinn Mpìrká Má Fig Ajwár
(Luk 6:20-23)*

¹ Barà Yesu myàng bìr mpìrká àdòníng, ku nann zu mà shinnkwinn-à ni, n shi màhàn. Yann sukàwá big bi á byarwá ni. ² A byar-à hi ku kà mi ri tág big n rag,

³ “Mpìrká yì hing Shìdun á kyinnbá ni, n yì hing
rag big kinn fig bu bàna níng, bá fig àjwár,
jir kai bàna big shi sig á vù Shìdun, ku í kùrbá.

⁴ “Mpìrká zyun-à pìkyinnbá ri bai níng, bá fig
àjwár,

jir kai bàna Shìdun má sa tag wann rìg
pìkyinnbá.

⁵ “Mpìrká ri myàng shinnbá àràg big í bu zyun
bàna níng, bá fig àjwár,
jir kai bàna dunyaru má shi í bubá.

⁶ “Mpìrká zyun-à ri zìm abig sa bu-à Shìdun ri
zìm níng, bá fig àjwár,
jir kai bàna Shìdun má ya big bu-à big ri zìm.

⁷ “Mpìrká ma ri myàng ashi jàubá, bá fig àjwár,
jir kai bàna Shìdun má myàng ashibá tìn.

⁸ “Mpìrká zyun-à ma shi sig ma pìkyinn-à
kyìkyàr, bá fig àjwár,
jir kai bàna bá myàng Shìdun.

⁹ “Mpìrká zyun-à ma ri jùn kwonn mpìrká í byar
nízyun, bá fig àjwár,
jir kai bàna bá bar big yann Shìdun.

¹⁰ “Mpìrká zyun-à mpìrká ma ri ya big shwìn jir
shinn bu-à ñsàn big ri sa á zìnn Shìdun,
bá fig àjwár,
jír kai bàna kùr Shìdun í bubá.

¹¹ “Wà mpìrká ma ri swau ning, ma sìnn kè
ning á shwìn, ma gim ya mpìrká ñsáng á shinn
ná ni jirà ning í bumí, ná fig àjwár. ¹² Wà ba
sa hing àdòníng, aning fig àjwár, jir kai bàna
ladaná ùwài nímá shi sig mà wai. Wàníng í barà

big rì sa sig mpìrká ri dang kyann jir Shìdun wàrì, káníng wa sig shwìn.

*Mann Ma Ayar
(Mar 9:50; Luk 14:34-35)*

¹³ “Ning shi síg nì mann dunyaru. Wà àdór mann ma vinn rìghing bá sa dor rág ma kai rà? Ai bàna. Má sàn fig rag bàna, bá wìr kìfinn rìg. Mpìrká má tib wam zu bar áni.

¹⁴ “Ning shi síg nì àyar dunyaru. Finn swann-à ba mi sig mà shinn mwír-à ni má shi fig í bu atàm bàna. ¹⁵ Mpìr má mònn bàg hing pitila kwá zìg fig kwài má bir dim fig áni bàna. Sái kwá sìnn á shinn bu àjirà aku yar gban rìg lu-à bidim pár. ¹⁶ Ayarná aku yar á pyànn mpìrká ni àràg barà pitila ri yar àjirà abig myàng bu ñsànká ning ri sa, ma abig wib Taná zyun-à shi sig mà wai.

Atàg Yesu á Shinn Doka

¹⁷ “Kada aning kyab rag ñ bi sig jirà ní vim bìr rìg doka-à Musa ba sig, kó bu-à mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun ba sig. N bi fíg jir wàníng bàna, ama ñ bi síg jirà ní sa yà zu bu-à big ba sig.

¹⁸ Mì ri dinya ning àjai, hár dunyaru ma waisháu má vinn rìg, ama áyau doka Musa kó bu ñzyun má jànn fig bàna, sái bu-à big ba sig níng ma sa hing. ¹⁹ Mpìr-à ma bàg fig doka káníng, kó zyun-à áyau-à ni tití nímá níng bàna, ma tàg mpìrká rag abig bàg bàna tìnn, bá myàng ku àràg bu tití mà lu Shìdun ni. Ama mpìr-à ma wib hing doka-à níng, hár ma tàg hing mpìrká, bá bar ku í bu ùwài mà lu Shìdun. ²⁰ Mì ri dinya ning, wà na sa àsàn ná ma kab fig bu malamká ma Farisawaká bàna, ná kà fig kùr Shìdun bàna.

Atàg Yesu á Shinn Kyinn Dù

²¹ “Ning fig hing big rì dinya sig àgbamká buyí wàrì n rag, kada abig gban ki bàna, mpìr-à ma gban hing ki bá wà kwonnwá. ²² Ama mì ri dinya ning mpìr-à ma nànn hing àgùnn ma jàuwá big, bá wà kwonnwá. Mpìr-à ma dang rag jàuwá í àning, bá zìg yag ku mà pyànn àgbamká ri wà kwonn jír. Mpìr-à ma dang rag, jàuwá bàna ma kyinn, bá zìg ku má tìr kà rìg mà lu pyìr-à ni. ²³ Wà wù ma ri zìm á ya Shìdun bu mà luwá ni, mà byar-à níng hi, wà wù ma ri kyab pànn barà ning ma jàuwú bai sig dìr, ²⁴ sái á fim rìg bu yawú hi màhàn. A yag àjirà á dìg jàuwú hi ma aning jùn kwonn rìg mpyim, í wà á bi ya rag Shìdun bu-à à zìg bi sig.

²⁵ “Mpìr-à ma bar sig wù kara, wà ning ma ku ma ri yag á gbìb-à ni, á jùn kwonn ma ku, jirà kada aku dang bai wù á pyànn agib jír bàna, agib jír aku ya kà wù á vù asìr dìr, jirà abig du kà wù á tonn fi bàna. ²⁶ N dinya wù, wa sa fig àdònìng bàna, wá shi mà tonn fi-à ni sái wà wa vinn rìghing bài-à big gib ya sig wù níng.

Atàg Yesu á Shinn Ayái

²⁷ “Ning fig big rì dang rag, ‘Kada á sa àyái bàna.’ ²⁸ Ama mì ri dinya ning, mpìr-à ma myàng byann hing uwà ma ri zìm aku sa àyái ma wàníng, ku sa rìghing àyái á kyìnnwá ni. ²⁹ Wà zu vìm nuwú ma ri sa wù á sa bu-à bibai, á kpab zu rìg ma á tafinn rìg. Sàn kab síg wà zuwú aku bai rìg ma wà bá ta kà rìg dìrwú bidìm pár á pyìr-à ni. ³⁰ Wà vìm nuwú ma ri sa bu-à bibai, á gib kìm rìg ma á tafinn rìg, sàn kab síg nì

àdòníng ma wà dìrwú bidìm pár má kà á pyìr-à ni.

*Atàg Yesu á Shinn Ban Gban
(Mat 19:9; Mar 10:11-12; Luk 16:18)*

³¹ “Big dang hing n rag ‘Mpìr-à ma kan hing wàwá, aku ya wàníng tarkada ban gban.’ ³² Ama mì ri dinya ning, mpìr-à ma kan tafinn hing wàwá, wà ma í jír àyái bàna, ku ri sìnn kà a wàníng sa àyái. Mpìr-à ma zìg hing uwà-à big kan tafinn sig àkan tafinn, ku ri sa àyái ma wàníng tìnn.

Atàg Yesu á Shinn Ki Tun

³³ “Ning fig hing big rì dinya hing àgbamká n rag, ‘Wà wa tun hing ki, á sa bu-à à gib sig nu ma Shìdun n rag wá sa níng.’ ³⁴ Ama mì ri dinya ning, aning tun ki bàna, kó tití nímá, kó ma waisháu, jir kai bàna í byar-à Shìdun ri na kùrwá, ³⁵ kó mà jànn á jinn ni, jir kai bàna í byar-à Shìdun ri tib barwá áni, kó mà Urushalima, jir kai bàna í finn swann kùr ùwài. ³⁶ Kada á tun ki ma shinnwú bàna, jir kai bàna wá sa yì fig jinn mìmìg aku kèng pìpìr bàna. ³⁷ Kada aning tun ki bàna, ama aning zìm rag, ‘Nn,’ kó ‘A a.’ Wà na tun hing ki, sàñ fig bàna.

*Atàg Yesu á Shinn Bu Sa Pyann
(Luk 6:29-30)*

³⁸ “Ning fig hing big dang rag, ‘Mpìr-à ma wab bàg zuwú, á wab bàg zuwá tìnn. Mpìr-à ma wab kag nginnwú, á wab kag nginnwá tìnn.’ ³⁹ Ama mì ri dinya ning tàma-à níng kada aning sa pyann mpìr-à ma sa ning bu-à bibai bàna.

Mpìr-à ma dab wù vù á sun kyìr agunn vìm nu, á vim bìr ya ku agunn vìm súr-à tinn. ⁴⁰ Mpìr-à ma bar karawú àjiràaku zìg jàwú, á fim ya ku jáwauwú tinn. ⁴¹ Mpìr-à ma sìnn kà wù ma gbam rag á swann ya ku swánnwá mel zyun, á swann ya ku mel pyànà. ⁴² Mpìr ma vig wù bu, á ya ku. Mpìr ma ri zìm aku zig tonn á byarwú ni, á ya ku.

*Aning Zìm Mpìr Azíbná
(Luk 6:27-28, 32-36)*

⁴³ “Ning fig hing big rì dang rag, ‘A zìm jàuwú, á ngàng mpìr azíbwú.’ ⁴⁴ Ama tàma-à ning mì ri dinya ning aning zìm mpìr azíbná. Mpìr-à ma sìnn kà ning á shwìn, aning vig ya ku Shìdun, àjirà a Shìdun sa sàn ya ku. ⁴⁵ Wà na sa hing àdònín, ná shi yann ñsàn mà byar Taná mà wai. Ku ri sa àyúnn ri yar wann bi á byar mpìr bibaiká ma mpìr ñsànká. Ku ri sa shyù ri tab mà byar mpìrká ri sa bu-à ñsàn ma ká ri sa bu-à bibai tinn. ⁴⁶ Wà ning ma ri zìm íri mpìr azìmná, Shìdun má ya fig ning bu-à ning ri zìm bàna. Kó mpìr azìg bài jànnká má, ri zìm mpìr azìmbá. ⁴⁷ Wà ning ma ri bib kà íri jàuná, sàn fig bàna. Ning kab sig mpìr kádà ning ma kai rà? Kó mpìrká yì fig Shìdun bàna má, ri bib kà jàubá. ⁴⁸ Aning shi mpìrká shi sig ma pìkyinn-à ñsàn, àràg barà Taná mà wai shi sig ma pìkyinn-à ñsàn ning.

6

Atàg Yesu á Shinn Bu Ya

¹ “Aning myàng, kada aning ya mpìrká bu jirà ning myàng sig zu mpìrká bàna. Na sa hing àdònìng, ná dìg fig bu zyun mà byar Taná mà wai bàna.

² “Wà wù má ya mpìr bu, kada á sa mpìrká abig yì wù ri ya bu bàna, àràg barà mpìrká káhi ri sa mà tonn bìr kwonn-à ni, mà gbìb-à ni tìnn, àjirà mpìrká abig myàng big, ma abig wib big. Mì ri dinya ning àjai, big zìg rìghing ladabá. ³ A sai-à wá ya mpir ashiká bu á bònn yíya. Kada á zìm vìm súrwú aku yì bu-à vìm nuwú ri sa bàna, ⁴ jir kai bàna bu-à wa bònn ya sig áya, Tawú zyun-à myàng sig níng, má swàb kà ya wù.

*Yesu Tàg Mpìrká Barà Bá Vig Shìdun
(Luk 11:2-4)*

⁵ “Sai-à ná vig Shìdun, kada aning sa àràg barà mpìr agbar dù shinnká ri sa níng bàna, jir kai bàna big ri zìm abig sar dù nann zu á tonn bìr kwonn-à ni ma gbìb-à ni abig vig Shìdun, àjirà mpìrká abig myàng big. Mì ri dinya ning àjai big zìg rìghing ladabá. ⁶ Sai-à wa vig Shìdun, á kà mà tonnwú ni, á kìg dim rìg nu nkyun-à ma á vig Tawú zyun-à ri myàng wù barà à bònn shi sig mi ri vig ku. Kwá ya swàb kà ya wù.

⁷ “Wà ning ma ri vig Shìdun kada aning dang nànn jírká zyun-à bàna ma yìr, àràg barà mpìr asa bukiká ri sa níng bàna. Big ri kyab rag bu sìnnbá má fig jírbá wà ba vig hing big nìnànn nímá. ⁸ Kada aning shi àràg big bàna, jir kai bàna Taná yì rìghing bu-à ning ri zìm sai-à ning vig fig ma ku bàna. ⁹ Wàníng í barà ná vig Shìdun áni, aning dang rag,

'Tayí wà mà wai, á sa mpirká abig wib zinnwú.
10 Byar shu kùrwú aku bi á byaryí ni.
 Ayi sa bu-à wù ri zìm á dunyaru àràg barà big ri
     sa mà wai.
11 A ya yi buju àyúnn ma àyúnn.
12 A yafa ya yi bu bibaiká yi ri sa,
     àràg barà yi ri yafa ya mpirká ri sa yi bu-à bibai
         níng.
13 Kada á fím yi ayi sa bu-à bibai bàna.
 A zìg zu yi á vù Shaitan mpír-à bibai.'
14 "Wà na yafa ya mpirká bu pyìrbá, Taná mà
 wai má yafa ya ning tinn. **15** Wà na yafa ya fig
 mpirká bu pyìrbá bàna, Taná má yafa ya fig ning
 buná bàna tinn.

Atàg Yesu á Shinn Nu Sìn

16 "Sai-à ning ma ri sinn nu, kada aning gbar
 sìr mùnnpyànn ná àràg barà mpír agbar dù
 shinnká ri sa ning bàna. Big ri sa àdònínг àjirà
 mpirká abig yì rag big ri sinn nu. Mì ri dinya
 ning àjai, big dìg rìghing ladabá. **17** Ama wù, á
 sai-à wa sinn nu, á tung byìr á shinnwú ni ma á
 tu zuwú, **18** àjirà kada mpirká abig yì rag wù ri
 sinn nu bàna. Sái Tawú zyun-à big ri myàng fig
 ku bàna ning,aku yì nì. Taná zyun-à ri myàng
 bu-à ning ri bònn sa ning, ku í àsàin-à má ya
 ning lada.

Aning Sìn Gbam Buká Ning Shi Sig Ma Kàhi Níng Mà Wai *(Luk 12:33-34)*

19 "Kada aning sinn gbeam buká ning shi sig ma
 kàhi ning á dunyaru bàna, byar-à ayìgkwài má
 yìg jì sa bai rìg, má da rìg jì, byar-à ajwúká má

jwi rìg. ²⁰ Ama aning sìnn gbam buká buná mà wai, byar-à ayìgkwài má yìg ji sa bai fig bàna, má da fig jì bàna, ajwúká má jwi fig bàna tìnn. ²¹ Byar-à buká buná ma shi sig, í byar-à kyinn ná má shi màhàn tìnn.

*Zuyí í Ayar Dìryí
(Luk 11:34-36)*

²² "Zuyí shi sig àràg í àyar dìryí. Wà zuwú ma àgbam, dìrwú bidìm pár má yar yà zu rìg. ²³ Ama wà zuwú ma sàn fig bàna, dìrwú má yar yà zu fig bàna. Wà àyar-à á dìrwú ni níng ma í zufi, zufi-à níng má shi á shinn rà?

*Kada Aning Kyab Bu Zy whole Bàná
(Luk 16:13; 12:22-31)*

²⁴ "Mpìr ízyun má wìb sar fig àsàin lu pyàñà bàna. Sái dái kwá ngàng zyun, má zìm zyun, kó kwá fig jir zyun, má ngàng jir zyun. Wà na zìm kab síg bài, ná zìm fig Shìdun bàna.

²⁵ "Mì ri dinya ning jír-à níng, kada aning kyab jír á shinn byar shuná ni bàna, kó buju-à ná ji, kó bu-à ná wa bàna, kó jà-à ná wìr kà á dìrná ni bàna. Yonki kab hing buju. Dìrná kab hing jà. ²⁶ Aning myàng ayinnbuká, big ri tàg fig buju bàna, big ri binn fig buju bàna, big bàna ma vonn, ama Taná mà wai ri pyag big í ni. Buná, ning kab fig ayinnbu káníng bàna rà? ²⁷ Wà ning ma ri kyab jír, jír kyabná má swàb kà ya fig ning yonki bàna.

²⁸ "Bu-à sa ning ri kyab jír jà wà ná wìr kà á dìrná ni í jír kai rà? Aning myàng awu buká mà awúnn-à ni barà big ri wài áni. Big ri sa fig swàm bàna, big ri pìnn fig shwam bàna tìnn. ²⁹ Mì ri

dinya ning jir àjai, kó Sulemanu ma bàiká ma jàká ku shi sig ma kàhi níng, sàñ fòr fig awu bu káníng bàna. ³⁰ I Shìdun ri sá nì byannká abig shi ñsàn, kó barà big ri shi nonn fig bàna níng. Wà má àdòníng, ning yì fig wà Shìdun má ya ning jà-à ná wìr bàna rà? Bu-à sa ning ri bir fig pìkyinn ná á byar Shìdun ni bàna í jir kai rà?

³¹ “Jir wàníng, kada aning kyab jir bu-à ná ji, kó bu-à ná wa, kó bu-à ná wír kà á dìrná ni bàna. ³² Bu káníng bidim pár í mpìrká zyun-à yì fig Shìdun bàna níng ri kyab kyánn nì á pìkyinnbá ni. Ama buná, Taná mà wai yì hing rag, ning ri zìm bu káníng, kwá ya ning. ³³ Bu-à ná sa jag bàna, aning kyab jír áshinn barà Shìdun ri na kùrwá, aning sa bu-à ñsàn àràg barà Shìdun ri sa níng. I wà kwá ya swàb kà ning bu-à ning ri zìm. ³⁴ Kada aning kyab jír wà akìn bàna. Kada aning kyab shwìn wà akìn bàna, wà akìn í bu Shìdun. Aning kyab íri shwìn-à wà janá-à níng.

7

Kada Aning Wà Kwonn Mpìr Bàna (Luk 6:37-38, 41-42)

¹ “Kada aning wà kwonn mpìr bàna, jirà kada a Shìdun wà kwonn ná bàna tìnn. ² Gbìb-à ning ri wà mpìrká kwonn áni níng, í gbìb-à Shìdun má wà ning kwonn áni tìnn. Tasa-à na màg ya sig jàuná áni, ning má Shìdun má màg ya ning ma kàhi tìnn. ³ Sáshinn wù ri dinya jàuwú, ku í mpìr-à bibai, ama à sa kab bu bibai-à ínì níng rà? Sáshinn wù ri dinya jàuwú bu shi sig á yìzuwá ni, ama à màm jànn rìghing buwú shi sig ùwài

nímá á yìzuwú ni níng rà? ⁴ Sáshinn wá dinya jàuwú rag, wá zìg zu ya ku bu-à kù kà sig ku á yìzuwá ni, n fim rìg buwú ùwài nímá zyun-à shi sig á zuwú ni níng rà? ⁵ Wù mpìr kyinn pyànà, á zìg zu jag ma buwú ùwài nímá shi sig á zuwú ni níng, àjirà á myàng kyàr, ma á zìg zu ya jàuwú buwá tìnn.

⁶ “Kada aning ya báiká bu-à kyìkyàr bàna, kada aning ya zyùká àmyinn wàin bàna tìnn. Na sa hing àdònín, bá tib wam zu barbá áni, bá kèng bi má pànn zwam ning.

*Wà Na Vig Hing Shìdun Kwá Ya Ning
(Luk 11:9-13)*

⁷ “Aning vig, bá ya ning. Aning yàn, ná dìg. Aning kwìb nu nkyun-à, bá pù ya ning. ⁸ Kó ni ma vig hing, bá ya ku. Mpìr-à ma yàn hing, kwá dìg. Mpìr-à ma kwìb hing nu nkyun-à, bá pù ya ku. ⁹ Ning mpìrká shi sig ma yann, wà yanká buná ma vig ning buju, ná ya big abàn rà? ¹⁰ Kó wà ba vig ning jái, ná ya big bushùwí rà? ¹¹ Ning zyun-à ning í mpìrká bibai má, ning yì hing barà ná ya yanká buná big bu ñsàn ñsàn, n bi bib Taná zyun-à mà wai, kwá ya ning bu ñsànká wà na vig hing ku.

¹² “Barà ning ri zìm á mpìr sa ya ning níng, ning má, aning sa ya mpìr àdònín tìnn. Wàníng í yìr doka-à Shìdun ri zìm ayi sa. Wàníng í bu-à mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun ba sig.

*Jír á Shinn Nu Nkyun-à Ya Fig Aya Bàna
(Luk 13:24)*

¹³ “Aning kà á nu nkyun-à ya fig aya bàna níng, jir kai bàna nu nkyun-à ma gbib-à má zìg yag

mpìr mà byar pyìr-à ni níng ya sig wàni. Gbìb-à hi bàna ma shwìn, mpirká nìnànn nímá má bàg wàníng hi. ¹⁴ Gbìb-à má zìg yag mpirká mà byar yonki-à níng, ya fig aya bàna. Gbìb-à hi shi sig ma shwìn. Mpirká má kà mà byar-à níng hi, nànn fig bàna.

*Mpìr-à Nsàn Má Sa Bu-à Nsàn
(Luk 6:43-44)*

¹⁵ “Kada aning zìm mpirká ri gim ñsáng rag big í mpìr adang kyann jir Shìdun níng abig tonn gban ning bàna. Big shi sig àràg í àdùn á zu-à ni, ama big í mpìr bibai àràg jwànnzwam. ¹⁶ Ná myàng yì big á swàmbá ni. Kó swai bín-à wà áni ri wan awanwá. Mpìr má dìg fig awan ating á bin sí bàna. Mpìr má dìg fig awan murbu á bín bàna. ¹⁷ Bín ñsàn má wan awan ñsàn. Ama bín àbai má wan awan àbai. ¹⁸ Bín ñsàn má wan fig awan àbai bàna, bín àbai má wan fig awan ñsàn bàna. ¹⁹ Bín-à ma wan fig awan ñsàn bàna, bá gib rìg, má ta kà rìg mà pyìr-à ni. ²⁰ Wàníng í barà ná myàng yì mpirká ri gim ñsáng rag big í yann aswam Shìdun níng áni, á byar swàmbá big ri sa.

*Yesu Má Dang Rag ñ Yì Fig Ning Bàna
(Luk 13:25-27)*

²¹ “I jir wà kó ni ri bar mì rag, ‘Shinn Lumí, Shinn Lumí,’ má kà nì lu Shìdun bàna. Ama sái mpìr-à ma ri sa bu-à Tamí mà wai rì zìm. ²² Ayúnn-à níng hi, mpirká nìnànn nímá má bar mì rag, ‘Shinn Luyí, Shinn Luyí, á zìnnwú ni yi ri dang jir Shìdun, á zìnnwú ni yi ri kan zu wàuká, mi ri sa bu mamakiká kim kim á zìnnwú ni.’ ²³ A

byar-à níng hi, má dinya big rag, ‘N yì fig ning bàna, aning dù á pyànnmí ni, ning í mpirká ri sa bu-à bibai.’

*Tai Mpìr Ami Tonn-à Nsàn
(Luk 6:47-49)*

²⁴ “Mpìr-à ma fig hing jírmí ma wib hing, ku shi sig àràg mpìr yar-à mi sig tonnwá á shinn abàn-à ni. ²⁵ Barà shyù bi tab, níngká na mònn rìg ma zàpìr, wàu shyù bi gbar ma gbam á tonn-à níng hi, ama tonn-à hi kù fig bàna, jir kai bàna big mi sig á shinn abàn-à ni.

²⁶ “Mpìr-à ma fig hing jírmí ma wib fig bàna, ku shi sig àràg mpìr àning-à mi sig tonnwá á shinn vun-à ni. ²⁷ Barà shyù-à tab, níng-à gbànn yor, wàu shyù bi gbar ma gbam á tonn-à níng hi. A byar-à hi tonn-à í wim wann rìg-à wìb.”

Gbam Yesu

²⁸ Barà Yesu dang kinn rìg jír káníng, sai mpirká kwonn shi sig màhàn níng, sa mamaki ma buká ku ri tàg níng, ²⁹ jir kai bàna bu tàgwá shi sig ma gbam, shi fig àràg bu tàg malamká bubá bàna.

8

*Yesu Dàb Gbam Mpìr Dor Akùnn
(Mar 1:40-45; Luk 5:12-16)*

¹ Barà Yesu tìg wann bi mà shinnkwìnn-à ni, sai bìr mpirká bàg yag ku. ² A byar-à níng hi, mpìr dor àkùnn zyun bi á byarwá ni n bìnn kir wann á pyànnwá ni n rag, “Shinn Lumí, wà wa zìm hing, à shi sig ma gbam-à wá dàb gbam mì.”

³ Yesu du yag vùwá n tib ku vù á dìr-à ni n rag, "N zìm hing, á gbam á dorwú ni." A byar-à ning hi, wunù-à ning í gbam rìg-à. Dor àkùnn-à ning dà fim rìghing ku. ⁴ I wà Yesu dinya ku rag, "Kada á dinya mpìr bu-à sa sig ning bàna. Ama á yag mà lu Shìdun ni, á yag tiya àgbam-à ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni dìrwú, ma á ya bu màhàn, àràg barà Musa dang sig abig sa, jirà mpìrká abig myàng barà à gbam rìghing ning."

Yesu Dàb Gbam Wùn Lu Agbam Soja Zy whole
(Luk 7:1-10; Yoh 4:43-54)

⁵ Barà Yesu ri kà yag mà Kafarnahum, sai àgbam soja zyun bi á byar Yesu n vig ku, ⁶ n rag, "Shinn Lumí, wùn lumí na sig dor mà lu-à ni. Dìrwá ma barwá wu tag rìghing. Ku ri wa shwìn wàni."

⁷ Yesu dinya ku rag, "Má bi má dàb gbam ku."

⁸ A byar-à ning hi, mpìr àgbam-à ning zìm n rag, "Shinn Lumí, nì kinn fig wà wá bi hár á lumí ni bàna. A dang íri jír mà byar-à à sar sig ning, jirà wùn lumí aku gbam rìg. Kwá gbam rìg wà wa dang hing. ⁹ Mì má, nì shi sig á vù mpìr zyun ni. Sojaká shi sig á vùmí ni tinn, ma dinya hing zyun-à ning rag aku yag, kwá yag rìg, zyun-à bó aku bi, kwá bi rìg. Ma dinya hing fàumí rag aku sa bu-à ning, kwá sa rìg."

¹⁰ Barà Yesu fig àdònín, sai ku sa mamaki n dinya mpìrká ri bàg ku ning n rag, "Mì ri dinya ning àjai, kó áyau mpìrká á Israila, nì myàng fig mpìr-à má bir pìkiyinnwá á byarmí ni àràg wunù-à ning bàna. ¹¹ Mì ri dinya ning, mpìrká

nìnànn nímá má bi mà agunn àyúnn sànskyùr ma agunn àyúnn àkamzau, bá shi, má ji buju ma Ibrahim ma Ishaku ma Yakubu mà lu Shìdun ni mà wai. ¹² Ama yann Israila, bá zìg big má ta kà á zufi-à ni, byar-à bá kig nàikitáu hár ma zwàm kà vù á nginn wàni.” ¹³ Yesu dinya àgbam soja-à níng n rag, “A yag kyonnwú. Barà à bir sig pìkyinnwú á dìrmí ni níng, aku shi àdòníng.”

A byar-à níng hi wùn luwá í gbam rìg-à.

*Yesu Dàb Gbam Mpìrká Nìnànn Nímá
(Mar 1:29-34; Luk 4:38-41)*

¹⁴ Yesu kà mà lu Bitrus. Bitrus bó, na wàwá na sig dor awàu. ¹⁵ Yesu pànn vùwá, á byar-à hi awàu-à í fím rìg-à ku, ku dù nann zu n sa wàníng buju.

¹⁶ Barà kamzau rag aku sa níng, sái big zìg bi mpìrká zyun-à wàu dab sig big níng á byar Yesu. Ku dang íri jír átai, wàuká í zu rìg-à. Ku dàb gbam kwonn ma mpìr dorká bidìm pár. ¹⁷ Bu káníng sa sig àdòníng, jir kai bàna Ishaya mpìr-à rìi dang kyann jir Shìdun dang sig rag, “I ku kwá áwinwá ni ku zìg zu sig dorká buyí í nì.”

*Mpìrká Zy়un-à Dang Rag Bá Bàg Yesu
(Luk 9:57-62)*

¹⁸ Barà Yesu myàng mpìrká nànn kab gbam á pyànnwá ni àdòníng, sái ku dinya yann sukàwá big n rag, abig zìg yag ku mà jann. ¹⁹ Sái malam zyun bi á byar Yesu n rag, “Malam, má bàg yag wù byar-à wa yag bidìm pár.”

²⁰ Yesu dinya ku rag, “Jwànnzwamká shi sig ma sharbá, ayinnbuká shi sig ma lubá, ama mì Wùn Mpìr Jíkwìnn, nì bàna ma byar shu.”

²¹ Mpìr zyun áyau yann sukàká buwá ni dinya ku rag, “Agbammí, sai tamí ma wu hing ma jì ku hing, í wà má bàg wù.”

²² A byar-à níng hi Yesu dinya ku rag, “A bàg bi mì, á fim mpirká zyun-à ri bàg fig mì bàna abig jì kibá.”

*Yesu Kan Dim Wàu Shyù
(Mar 4:35-41; Luk 8:22-25)*

²³ Barà Yesu kà mà kòr-à ni àdòníng, sai yann sukàká buwá big bàg yag ku. ²⁴ A byar-à hi, wàu shyù bi gbar ma gbam wùwài nímá á zàpìr-à ni. Kòr-à shi shirag má sib kà rìg mà zàpìr-à ni. A sai-à níng hi, Yesu ri na aná. ²⁵ Yann sukàká buwá yag n bar finn zir ku n rag, “Shinn Luyí, á zìg zu yi, wà ma nímá bàna yá wu.”

²⁶ Yesu bib big n rag, “Bu-à sa ning ri shàr zinn í jir kai rà? Ning bir fig pìkyinn ná á byarmí ni bàna rà?” A byar-à hi ku dang jír ma gbam, n kan dim rìg wàu-à ma zàpìr-à, big í na tag wann rìg-à yirr.

²⁷ A byar-à hi kó ni sa mamaki n rag, “Mpìr-à níng shi sig áshinn, hár wàu ma zàpìr ri wib jírwá ning rà?”

Yesu Dàb Gbam Mpìr Pyànàká Wàu Dab Sig Big

(Mar 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸ Barà Yesu yag mà agunn vù níng-à ni mà jann mà jànn Gadarawá, sai mpìr pyànàká zyun-à wàuká dab sig big níng, dìg kwonn ma ku á sai-à big ri zu bi á byar amirká ni. Mpìr pyànà káníng hi fàn kab gbam, hár mpirká ri shàr zinnbá, big ri zu fig gbìb-à káníng shi sig áni

níng bàna. ²⁹ Mpìr pyànà káníng yan nài yán n rag, "Wù Wùn Shìdun, bu-à kwonn wù ma yi í kai rà? A bi sig jirà á ya yi shwìn barà suyí fòr fig ma bàna níng rà?"

³⁰ Zyùká nìnànn nímá ri yàn ji bujubá, big nonn fig ma byar-à níng hi bàna. ³¹ Wàu káníng vig Yesu n rag, "Wà wá kan zu yi, á fim yi ayi kè á dìr zyù káníng ni."

³² Ku dinya big n rag, "Aning yag." Big í zu rìg-à, n yag kè rìg á dìr zyù káníng ni. A byar-à hi zyùká bidìm pár shàr wann bi mà gàiñ-à ni, n kù kè mà zàpìr-à ni, mi í wu rìg-à.

³³ A byar-à níng hi, mpirká ri myàng kwonn ma zyù káníng, shàr yag mà finn swann-à ni, n dinya gban rìg mpirká bu-à sa sig mpirká zyun-à wàu dab sig big níng. ³⁴ Mpirká nìnànn nímá mà finn swann-à ni yag àjirà abig myàng Yesu. Barà big myàng ku àdòníng, big vig ku aku dù á jànnbá ni.

9

Yesu Dàb Gbam Mpìr Dìr Wu Titag (Mar 2:1-12; Luk 5:17-26)

¹ Yesu kè mà kòr-à ni, n zu yag mà jann, n kèng yag mà finn swannwá ni. ² Mpirká káhi swann zìg bi mpìr zyun-à dìrwá wu tag sig. Ku na sig á syu-à ni. Barà Yesu myàng big bir sig pìkyinnbá á dìrwá ni àdòníng, sái ku dinya mpìr dìr wu titag-à níng n rag, "Wùnmí, á tib pìkyinnwú, n yafa ya rìghing wù bu pyìrká buwú."

³ A byar-à níng hi, malamká dang jír ma ba dírbá n rag, “Mpìr-à níng sa bai hing zìnn Shìdun.”

⁴ Yesu yì rìghing bu-à big ri kyab á kyinnbá ni, sái ku bib big n rag, “Bu-à sa ning ri kyab bu-à bibai á kyinn ná ni àdònín, í jir kai rà?” ⁵ Ku bib big n rag, “I wà áni fonn kab síg nì rà, wà ma dang rag, ‘N yafa rìghing wù bu pyìrwú,’ ma wà ma dang rag, ‘A dù nann zu á kyann kyonn?’ I wà áni fonn kab síg nì rà? ⁶ Ama má tiya ning rag, mì Wùn Mpìr Jíkwìnn, nì shi sig ma gbam á dunyaru barà má yafa ya mpìr bu pyìrwá.” Ku dinya mpìr dìr wu titag-à níng n rag, “A dù nann zu, á pìnn syuwú ma á kèng yag mà luwú ni.”

⁷ A byar-à níng hi, mpìr-à níng dù nann zu, n yag mà lu-à ni. ⁸ Barà bìr mpìrká myàng àdònín, zinn pànn rìg big, big swam yan zìnn Shìdun barà ku ya sig mpìr gbam-à níng.

*Yesu Bar Matiyu a Wàníngh Shi Wùn Sukàwá
(Mar 2:13-17; Luk 5:27-32)*

⁹ Barà Yesu ri wam zu àdònín, ku myàng mpìr zyun zìnnwá í Matiyu, ku í mpìr azìg bài jànn, ku shi sig mà nu swàmwá ni. A byar-à níng hi, Yesu bar bi ku n rag, “A bàg mì.”

Ku dù n bàg yag wàníngh.

¹⁰ Barà Yesu ri ji buju mà lu Matiyu àdònín, sái mpìr azìg bài jànnká nìnànn nímá ma mpìr bu pyìrká bì n ji buju ma ku, ma yann sukàká buwá big. ¹¹ Barà Farisawaká myàng àdònín, big bib yann sukàká buwá n rag, “Bu-à sa Shinn Luná ri ji kwonn buju ma mpìr azìg bài jànnká, ma mpìr bu pyìrká í jir kai rà?”

12 Barà Yesu fig àdòníng, ku dinya big n rag, “Mpìr-à shi sig ma gbam dìr ku ri yàn fig adàb dor bàna, sái mpìr-à dìrwá ma ri wúwa í mpìr-à ri yàn kyann adàb dor. **13** Aning yag ma aning kyab bu-à jir Shìdun dang sig rag, ‘Bu-à mì ri zìm bàna, aning myàng ashi mpìrká, ma wà ning nìm má twìb swànn bu á pyànnmí ni.’ N bi síg á dunyaru jirà n̄ bar mpìr bu pyìrká. N bi fíg á byar mpìrká ri kyab rag big í mpìr sìsàn ning bàna.”

*Big Bib Yesu Abib á Shinn Nu Sìnn
(Mar 2:18-22; Luk 5:33-39)*

14 Yann aswam Yohanna bi á byar Yesu n bib ku rag, “Bu-à sa yi ma Farisawaká ri sìnn nu kó ákaun, ama yann sukàwú big ri sìnn fig nu bàna ning, í jir kai rà?”

15 Yesu sa big misali n dang rag, “Wà àyúnn-à mpìr zyun ma sìr ban, jàuwá big má fig àjwár. Bá sìnn fig nu bàna. Ama àyúnn zyun ki ma zìg rìghing wunù-à ning, àyúnn-à ning hi jàuwá big má sìnn nu.

16 “Mpìr má zìg fig jà àpyú má kwìb bàg kwonn fig ma jà àkor bàna. Mpìr ma kwìb bàg kwonn hing jà àpyú ma jà àkor, àkor-à má ka zu rìg, má ka bai kab wàrì. **17** Walako mpìr-à ma wìr kà zàn inabi àpyú á wau àkor, zàn inabi àpyú sái wau àpyú tìnn. Zàn inabi àpyú ba wìr kà hing á wau àkor má ka rìg, zàn inabi-à má wìr kìfìnn rìg. Zàn inabi àpyú big ri wìr kà á wau àpyú. Má àdòníng, zàn inabi-à hi má zu kìfìnn fig bàna. Wau-à hi má bai fig bàna tìnn.”

*Yesu Dàb Wìm Ki n Dàb Gbam Uwà Zyun Dor
Wàjì
(Mar 5:21-43; Luk 8:40-56)*

¹⁸ Barà Yesu dinya big jír àdònín, sai àgbam mpìr Yahudawa zyun bi á byarwá ni, n binn kir wann á pyànnwá ni n rag, "Wùn uwàmí wu rìghing, wúshèní, mì ri zìm á bi á tib ku vù á dìr-à ni àjirà aku wìm kàng rìg."

¹⁹ A byar-à hi, Yesu ma yann sukàwá big dù n bàg yag ku.

²⁰ Uwà zyun dor wàjì ri sa shi ku hár ji dwìb agban pyànnà, àsà-à hi gib fig bàna. Ku bi ásim Yesu n tib vù á sung já wànín. ²¹ Ku kyab á pìkyinnwá ni n rag, kó wà kwa tib hing íri já wànín kwá gbam rìg.

²² Barà Yesu myàng kàng bi zu ásim, sai ku myàng wànín n rag, "Wùnmí, á fig àjwár, jir kai bàna pìkyinnwú à bir sig á dìrmí ni níng, dàb gbam rìghing wù." Gbìb fig tá bàna, uwà-à níng í gbam rìg-à.

²³ Barà Yesu kà yag mà lu àgbam-à hi àdònín, ku myàng mpìrká ri winn shàm ma yur ma bìr mpìrká, big ri gbam nài gbam jir ki-à wu sig níng. ²⁴ Ku dinya big n rag, "Aning dù áyág, wùn uwà-à níng wu fig bàna, ku ri na aná." A byar-à níng hi, big jwann ku jonn yawari. ²⁵ Barà bìr mpìr káníng zu yag mà myann àdònín, ku kà yag n pànn wùn-à hi á vù-à ni, wànín í dù nann zu-à. ²⁶ Tai bu-à ku sa sig níng, kàng kwìb gban rìg jànn-à hi bidim pár.

Yesu Dàb Gbam Mpìr Afau Big Pyànnà

²⁷ A byar-à níng hi, barà Yesu fím rìg swann-à hi mi ri yag àdònín, sai mpìr àfau big pyànà bàg yag ku n rag, "A myàng ashiyí, Wùn Dawuda."

²⁸ Barà ku kà yag mà lu-à ni, mpìr àfau kánín yag mà byarwá ni. Yesu bib big n rag, "Ning bir hing pìkyinn rag má dàb gbam ning rà?"

Big zìm n rag, "Nn, Shinn Luyí."

²⁹ I byar-à hi ku tib kánín vù á zubá ni n rag, "Barà ning bir hing pìkyinn ná á dìrmí ni níng, aku shi àdònín." ³⁰ A byar-à níng hi, zubá í pù finn rìg-à. Ama Yesu twìb big byur n rag, "Aning myàng, kada aning dinya mpìr zyun bàna."

³¹ Ama big dù n yag dinya gban rìg mpìrká á jànn-à ni tai bu-à Yesu sa sig bidim pár.

Yesu Dàb Gbam Mpìr-à Dang Sar Fig Jír Bàná

³² Barà big ri zu yag àdònín, sai big zìg bi mpìr-à dang sar fig jír bàna á byar Yesu. I wàu dab síg ku nì. ³³ Barà Yesu kan zu rìg wàu-à níng àdònín, sai mpìr-à níng dang rag jír. A byar-à níng hi, bìr mpìrká sa mamaki n rag, big myàng fig bu àdònín kó kàun nzyun á jànn Israile bàna.

³⁴ A byar-à hi barà Farisawaká myàng àdònín, big dang rag, "Ku ri kan zu wàu kánín ma gbam kùr wàu."

Yesu Rag Abig Vig Shìdun Aku Swam Bi Mpìrká Má Dang Jír Ajwár

³⁵ Yesu kyann gban rìg finn swannká ma kauyeká, mi ri tàg jir Shìdun mà tonn shinn kwonn-à ni, mi ri dinya mpìrká jír á shinn barà Shìdun má na kùrwá. Ku ri dàb gbam kwonn

ma mpìr dorká kim kim. ³⁶ Barà ku myàng bìr mpìrká àdòníng, sai ashi káníng pànn rìg ku, jir kai bàna big ri wa shwìn, big yì fig bu-à bá sa bàna. Big shi sig àràg í àdùnká bàna ma anu. ³⁷ A byar-à níng hi ku dinya yann sukàwá big n rag, “Bujuká byann rìghing, ama abinnká nànn fig bàna. ³⁸ Aning vig Shìdun àsàin da-à níng, aku swam bi mpìrká zyun-à má binn buju-à hi.”

10

Yann Aswam Yesu Dwib Agban Pyànà (Mar 3:13-19; Luk 6:12-16)

¹ Yesu bar kwonn bi yann aswamká buwá big dwib agban pyànà n ya káníng gbam wà bá kan zu wàu á dìr mpìrká ni, ma abig dàb gbam dor kó swai-à wà áni bidìm pár. ² Zìnn yann aswam dwib agban pyànà káníng í Siman Bitrus, ma wunzàwá Andarawus, ma Yakubu wùn Zabadi, ma wunzàwá Yohanna, ³ Filibus ma Bartalamawas, Toma ma Matiyu zyun-à rìi zìg bài jànn, ma Yakubu wùn Halfa, ma Tadawas, ⁴ ma Siman Zaloti, ma Yahuda Iskariyoti zyun-à wann tafinn sig Yesu.

Yesu Swam Yag Yann Sukàwá Big Dwib Agban Pyànà

(Mar 6:7-13; Luk 9:1-6)

⁵ Mpìr dwib agban pyànà káníng, Yesu swam yag big n ya big gbam n rag, “Aning yag íri byar Yahudawaká, kada aning kà mà finn swann mpìrká zyun-à big í Yahudawa bàna, ma swann Samariya bàna tìnn. ⁶ Ama aning yag mà byar mpìrká mà jànn Israila. Big shi sig àràg í àdùnká

zyun-à nang jànn sig. ⁷ Wà na yag hing, aning yag dang jir Shìdun, aning rag, ‘Ayúnn-à Shìdun má na kùrwá áni níng, nyàan fòr.’ ⁸ Aning dàb gbam mpìr dorká, aning dàb wìm kiká, aning dàb gbam mpìr dor àkùnnká, aning kan zu wàuká á dìr mpìrká ni. Ning dìg sig gbam-à níng átai, aning dàb gbam mpìrká átai tinn. Kada aning kyab jir bài kó bu zyun bàna. ⁹ Kada aning zìg bài bàna, kó tití nímá. ¹⁰ Kada aning zìg lúr á kyonn ná ni bàna, kó jà pyànà, kó tab, kó tun bàna, jir kai bàna mpìr asa swàm, sàñ sig abig ya ku bu-à ku ri zìm.

¹¹ “Wà na yag hing mà finn swann kó kauye zyun ni, aning yàn mpìr ñsàn zyun-à ma zìm hing rag aning shi mà luwá ni, aning shi mà luwá ni hár àyúnn-à ná dù. ¹² Na kà hing mà lu zyun ni, aning dang rag, Shìdun aku sa sàñ ya big. ¹³ Wà mpìr á lu-à hi ma shà hing ning nài bib-à ning bib kà sig big níng, aku shi àdòníng. Ama wà ba shà fig ning bàna, nài bib-à níng aku kèng bi á byarná ni. Aning fim rìg lu-à hi. ¹⁴ Finn swann-à na yag bidìm pár, mpìrká màhàn ma shà fig ning, ma zìm fig jírná bàna, aning dab pìg kyàr rìg àzwìmká á barná ni ma aning fim rìg finn swann-à hi. ¹⁵ Mì ri dinya ning àjai, ásai-à Shìdun má wà kwonnwá níng, mpìrká zyun-à ngàng sig ning níng, bá wa shwìn, shwìnbá má kab bu mpìrká á Saduma ma Gamurata.

*Yesu Dang Rag Bá Ya Mpìrká Buwá Shwìn
Wàni
(Mar 13:9-13; Luk 21:12-17)*

¹⁶ “Mì ri swam yag ning àràg barà big ri swam yag àdùnká áyau bìr jwànnzwamká ni. Aning shi ma yar àràg bushùwí. Aning shi àràg àlìab zyun-à ri yàn fig jír bàna. ¹⁷ Aning sa ádàn, jir kai bàna mpirká káhi má pànn ning má zìg yag ning mà byar agib jír, bá yang ning ashor mà tonn bìr kwonn-à ni. ¹⁸ A jir shinnmí ni bá zìg yag ning mà byar agib jírká, ma kùrká. Bá zìg yag ning jir shinnmí jirà aning dinya big, ma mpirká zyun-à í Yahudawaká bàna níng, jir Shìdun. ¹⁹ Ama á sai-à ba zìg yag ning mà byar-à bá wà ning kwonn, kada aning gib kyinn jir bu-à ná dang bàna. Ayúnn-à hi, Shìdun má tiya ning bu-à ná dang. ²⁰ Ayúnn-à níng hi, ná dang fíg nì ma shinn ná bàna, ama Awun Taná zyun-à shi sig á pìkyinn ná ni, má tàng ning bu-à ná dang.

²¹ “Mpìr má zìg rìg yiwaiwá, má ya kà á vù mpirká ni, abig gban rìg. Ta má ya kà wùnwá á vù mpirká ni, abig gban rìg. Yanká má ngàng rìg jír tabá ma nàbá, má ya kà káníng á vù mpirká ni, abig gban rìg. ²² Mpirká má zib ning jir shinnmí, ama mpìr-à ma sar gbam hing hár kinn kinn, kwá wìm zu rìg. ²³ Wà mpirká ma zìm fig ning mà finn swann-à ning shi sig áni níng bàna, big ma ri ya ning shwìn, aning fím rìg swann-à hi, aning yag rìg mà swann zyun kim. Mì ri dinya ning àjai, na kyann gban fig finn swannká á Israila bàna, sái wà wùn mpìr jíkwinn ma kèng bi hing.

²⁴ “Mpìr-à ma ri shwann bu, kwá kab fig mpìr-à ri tàng ku bàna. Fàu má kab fig àsàin luwá bàna tìnn. ²⁵ Sàn hing mpìr ashwann bu aku yì bu

àràg mpìr-à ri tàg ku, sàn hing fàu aku shi àràg àsàin luwá. Wà mpirká ma bar mì àsàin luná rag, mì í Shaitan, bá bar ningká zyun-à ning ri bàg mì níng, má kab àdòníng.

*Aning Shàr Iri Shìdun
(Luk 12:2-7)*

²⁶ “Kada aning shàr zinn mpirká bàna. Bu-à ma shi sig bu bònn tàm má zu bi rìg á myann, mpirká má yì rìg. ²⁷ Bu-à ma dinya sig ning á zufi-à ni, aning dang kyàr zu rìg. Bu-à na bònn fig sig, aning dang zu rìg á myànn. ²⁸ Kada aning shàr zinn mpirká zyun-à má gban íri wi dìrná, má gban sar fig adìn ná bàna. Ama aning shàr zinn Shìdun, zyun-à má gban sar rìg dìrná ma adìn ná mà lu pyìr-à ni. ²⁹ Ning yì fig wà ayinnbu pyànà bá wann tafinn sule bàna rà? Ai kó áyau ayinnbu káníng ni Shìdun má màm jànn fig kó nízyun bàna. ³⁰ Buná kó jinnká á shinn ná ni, Shìdun wànn vinn rìghing. ³¹ Jir wàníng kada aning shàr zinn bàna, jir kai bàna ning kab hing ayinnbuká nìnànn nímá.

*Aning Dinya Mpirká Rag Ning Ri Bàg Yesu
(Luk 12:8-9)*

³² “Wà mpìr ma tàg hing shinnwá áyau bìr ma rag, ku í bumí, mì má, má sa ya ku àdòníng tìnn mà byar Tamí mà wai. ³³ Ama mpìr-à ma ngàng hing mì áyau bìr mpirká ni, mì má, má ngàng ku á pyànn Tamí ni mà wai tìnn.

*A Jir Shinn Yesu Ni Mpirká Má Gàb Dìr
(Luk 12:51-53; 14:26-27)*

34 “Ning ri kyab rag n bi síg jirà n jùn kwonn mpírká í byar nízyun rà? Ai ñ bi fíg jirà n jùn kwonn mpírká bàna. N bi síg jirà n gáfinn mpír. **35** Wùn má ngàng tawá, wùn uwà má ngàng nàwá. Uwà má ngàng na nùwá. **36** Azíb mpír má shi á pyù barwá ni.

37 “Mpír-à ma ri zìm aku bàg mì, aku zìm mì wàni, aku zìm kab mì ma tawá ma nàwá ma yanká buwá, má àdòníng bàna, kwá shi sar fig wùn sukàmí bàna. **38** Mpír-à ma ri zìm aku bàg mì, kada aku ngàng wà kwá wa shwìn àràg barà má wa níng, bàna. Má àdòníng bàna, kwá kinn fig barà kwá shi wùn sukàmí bàna. **39** Mpír-à ma ri zìm íri yonkiwá, kwá dìg fig bàna. Ama mpír-à ma ya tafinn hing yonkiwá jir shinnmí, kwá dìg wà kinn kinn.

40 “Mpír-à ma pànn hing ning vù pyànà, ku pànn síg mì. Mpír-à ma pànn hing mì vù pyànà, ku pànn síg zyun-à swam bi sig mì. **41** Mpír-à ma pànn hing wùn aswam Shìdun vù pyànà jirà wàníng í wùn aswam Shìdun, Shìdun má ya swàb kà mpír-à níng hi. Mpír-à ma pànn hing mpír ñsàn vù pyànà jirà wàníng í mpír ñsàn, Shìdun má ya swàb kà ku. **42** Kó ni ma ya hing wùn sukàmí zyun-à fòr fig bu zyun bàna níng zàpìr aku wa, jirà ku í wùn sukàmí, Shìdun má ya mpír-à níng hi bu-à ku ri zìm.”

11

*Yohanna Asàin Batisma Bib Yesu Jír
(Luk 7:18-35)*

¹ Barà Yesu dinya kinn rìg yann sukàwá big dwib agban pyànà jír àdòníng, ku dù màhàn n yag rìg mà kauyeká kim kim mi ri tàg mpirká jir Shìdun.

² Barà Yohanna àsàin batisma shi sig mà tonn fi-à ni, ku fig bar buká Yesu Kristi ri sa, sái ku swam yag yann sukàwá big mà byar wàníng ni.

³ Big bib Yesu n rag, “A dinya yi, wù í zyun-à Shìdun rì dang sig rag kwá swam bi níng rà, kó ayi shi kir mpir zyun kim rà?”

⁴ A byar-à níng hi, Yesu zìm n dinya big n rag, “Aning kèng yag, aning dinya Yohanna bu-à ning fig sig, ma bu-à ning myàng sig. ⁵ N dàb gbam rìghing àfauká, big ri myàng rag ma zubá. N dàb gbam rìghing mpirká kyann sar fig kyonn bàna, big ri kyann rag. N dàb gbam rìghing mpìr àkùnnká, ñ dàb gbam rìghing mpìr sung àkùnnká, big ri fig rag jír. Mì ri dàb wìm mpirká wu rìghing, big ri dù nann zu kèng ma yonkibá. Mì ri dinya mpìr ashiká jír ñsàn á shinn Shìdun. ⁶ Aning dinya Yohanna rag, mpìr-à ma fím fig wà bir pìkyinn á byarmí ni bàna, Shìdun má sa sàñ ya ku.”

⁷ Barà yann sukà Yohanna big yag rìg, sái Yesu dinya mpirká kwonn shi sig ma ku níng jír á shinn Yohanna. Ku bib rag, “Ning yag sig mà awúnn-à ni, ning yag myàng sig í kai rà? Ning yag myàng síg byann zyun-à wàu ri gbar ning rà? ⁸ Kó ning yag myàng sig í kai rà? Ning yag myàng síg mpìr-à wìr sig já sìsàn nímá níng rà? Wíi, mpirká ri wìr já sìsàn níng, í mpirká mà lu kùr. ⁹ Ning yag myàng sig Yohanna zyun-à Shìdun swam bi sig níng rà? Nn. Ayau mpirká

zyun-à Shìdun swam bi sig níng, í Yohanna kab nì. ¹⁰ I Yohanna zyun-à Shìdun dang sig jír á shinnwá ni n rag, ‘Má swam bi jag mpìr-à aswammí á pyànnwú ni. Kwá sa samyib ya wù gbìb-à wá bàg áni.’ ¹¹ Mì ri dinya ning àjai, áyau mpìrká á dunyaru bidim pár, Yohanna àsàin batisma kab síg big ni. Ama kó mpìr tití nímá ma kà hing mà byar-à Shìdun má na kùrwá níng, ku kab hing Yohanna. ¹² Sai-à Yohanna dang jag sig jir Shìdun, hár bi tàma-à níng, mpìrká nìnànn nímá shi, mi ri zìm abig kà mà byar-à Shìdun ri na kùrwá níng. ¹³ Mpìrká rì dang kyann sig jir Shìdun níng, big dang sig rag, ‘Ayúnn zyun Wùn Shìdun má bi kwá na kùr.’ Doka Musa dang àdòníng tìnn. Big dang àdòníng, hár Yohanna bi dang jír á shinnwá ni tìnn. ¹⁴ Big rì ba sìnn sig rag, ‘Mpìr zyun àràg Iliya má bi, má sa samyib gbìb-à Kristi má bàg áni.’ Mpìr-à níng bi rìghing, ku í Yohanna. Aning bir pikyinn ná á byarwá ni. ¹⁵ Mpìr-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír, aku fig.

¹⁶ “Mpìrká tàma-à níng í mpìr sung gbam big. Big shi sig àràg yann sung gbam big. Má sa ya ning misali. Big shi sig àràg í yann tití big shi sig á fir jau-à ni. Big dinya bar dìrbá n dang rag, ¹⁷ ‘Yi gbà ñggan ñsàn, ama ning gbìb fig jau bàna. Yi dài jonn ashi, ama ning kig fig nàikitáu bàna.’ ¹⁸ Yohanna ji n wa fig bàna. Mpìrká dang rag, ‘Ku í mpìr wàu.’ ¹⁹ Mì í Wùn Mpìr Jíkwìnn, mì ri ji, mì ri wa. Mpìrká dang rag mì í mpìr finn, mì í mpìr apyann shin, mì í jàu mpìr bu pyìrká, mì í jàu mpìr azìg bài jànnká. A byar swàm-à

mpìr ma ri sa, í byar-à bá yì kó ku í mpìr yar.”

*Swannká Ngàng Wà Bá Zìg Jir Shìdun
(Luk 10:13-15)*

²⁰ A swannká zyun-à Yesu dang jir Shìdun, n sa swàm bu mamakiká kim kim, ama big ngàng jir Shìdun, big fim fig bu pyìrbá bàna níng, í bu-à sa Yesu yan ta big ²¹ n rag, “Mpìrká á Korasinu, ná wa shwìn. Mpìrká á Batsaida, ná wa shwìn. Swàm-à big sa sig á jànn ná ni níng, big nìm ma sa sig á Taya ma Sidon, mpìrká màhàn nìm má fim bu pyìrbá, n nìm má shi kà á sún, n nìm má wìr àswár jà. ²² N dinya ning àjai, shwìn ná má kab bu Taya ma Sidon àyúnn-à Shìdun má wà kwonnwá. ²³ Ning mpìrká á Kafarnahum, ning í mpìr agbar dù shinn. Shìdun má ta kà rìg ning mà pyìr-à ni. Bu mamakiká big sa sig á byarná ni níng, big nìm ma sa sig mà Saduma, wàníng big nìm fim rìghing bu pyìrbá, Saduma nìm má shi hár tâma-à níng. ²⁴ Mì ri dinya ning àjai, àyúnn-à Shìdun má wà kwonnwá, kwá myàng ashi mpìrká á Saduma. Ama buná kwá myàng fig bàna.”

*Aning Bi á Byarmí Ni Ajirà Aning Shi Ngàng
(Luk 10:21-22)*

²⁵ Asai-à bó ni, Yesu dang rag, “I soko buwú Tamí. Wù í àsàin-à pànn sig waisháu ma byar-à á jìnn ni. I soko buwú, jir kai bàna à tám jànn rìghing yìr bu káníng á byar mpìr yarká ni, ma mpìrká yì sig bu. Ama à tiya rìghing mpìrká shi àràg í yann wùnshái big níng. ²⁶ Tamí, à sa sig àràg barà pìkyinnwú ri zìm.

²⁷ “Tamí ya hing mì ayì á shinn bu bidim pár. Walai mpìr-à yì sig mì, sái Tamí. Walai mpìr-à yì Tamí, sái mì, ma mpìrká ká ma dinya sig big barà ku shi sig áni.

²⁸ “Aning bi á byarmí ni, ning mpìrká ri wa shwìn níng ma mpìrká zyun-à swann sig swánn lìlib nímá níng, má sa tag wann pìkyinn ná.

²⁹ Aning kwonn shinn ná á byarmí ni. Aning shwann bar shumí. Mì í mpìr nsàn, mì ri yan fig ngain bàna. Má ya ning byar shu byar-à ná shi ngàng. ³⁰ Wà ná kwonn shinn ná ma mì, bàna ma shwìn. Swánn-à má ya ning aning swann níng, lib fig bàna.”

12

*Big Bib Yesu Jír á Shinn Swàm Ayúnn Asabar
(Mar 2:23-28; Luk 6:1-5)*

¹ Ayúnn su zyun í àyúnn Asabar, Yesu ri wam zu yag mà da-à ni. Yann sukàwá big fig amor n gbar kab jímyànn, mi ri zwam. ² Barà Farisawaká myàng àdòníng, big dinya Yesu rag, “A myàng bu-à yann sukàwú big ri sa. A dokayí ni sàñ fig wà abig sa àdòníng àyúnn Asabar bàna.”

³ A byar-à níng hi Yesu bib big n rag, “Asái ning jangga fig bu-à Dawuda rì sa sig bàna rà? Ku fig amor ma mpìrká ku ma káníng ri yag kyìnn í zyun. ⁴ Barà ku kà yag mà lu Shìdun ni, ku zìg brodi-à big wib sig Shìdun ma kàhi níng, n ji, n ya mpìrká buwá a káníng ji tìnn, wà zyun-à sàñ fig wà abig ji bàna, sái àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng má jì ni. Ama big

ji rìghing. ⁵ Ning jangga fig bu-à Musa ba sig bàna rà? Ku ba sig rag, 'Agbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ri sa swàm àyúnn Asabar. Ama shi fig bu pyìr bàna á pyànn Shìdun.' ⁶ N dinya ning àjai, mpìr zyun shi sig áyág zyun-à kab lu Shìdun. ⁷ Jir Shìdun dang rag, 'N zìm kab sig aning myàng ashi jàuná, nì zìm kab fig bu twìb swànn bàna.' Wà ning nìm ma yì hing yìr wàníng, ning nìm má swau fig mpìr nsàn bàna. ⁸ Mì Wùn Mpìr Jíkwinn, nì shi sig ma gbam barà má dang bu-à mpìr má sa àyúnn Asabar."

*Yesu Dàb Gbam Mpìr-à Vùwá Wu Tag Sig
(Mar 3:1-6; Luk 6:6-11)*

⁹ Yesu dù mà byar-à ning hi, n yag mà tonn bìr kwonn-à ni. ¹⁰ I byar-à hi, mpìr zyun shi sig áni, vùwá wu tag rìghing. Mpìrká káhi shi sig màhàn, big ri zìm abig dìg pyù-à bá dang bai Yesu. I byar-à big bib ku rag, "Dokayí dang sig rag, ayi dàb gbam mpìr àyúnn Asabar rà?"

¹¹ I byar-à hi, Yesu bib big n rag, "Wà mpìr zyun áyauná ni ma shi sig ma àdùn, wà ma kù kà hing á shar àyúnn Asabar, kwá zìg zu fig àyúnn-à ning hi bàna rà? ¹² Mpìr kab hing àdùn. I bu-à sa dokayí zìm hing ayi sa shang mpìr àyúnn Asabar." ¹³ I byar-à hi, ku dinya mpìr-à vù-à wu tag sig ning n rag, a wàníng gbar lafinn vùwá.

Wàníng gbar lafinn vù-à hi, n myàng vùwá gbam rìghing àràg vù zyun-à ning. ¹⁴ I byar-à hi Farisawaká dù n yag kwonn nu, àjirà abig gban rìg Yesu.

Yesu í Mpìr-à Shìdun Shig Zu Sig

¹⁵ Barà Yesu yì rag mpìr káníng ri zìm abig gban ku, sai ku dù mà byar-à níng hi, mi í yag rìgwá. Mpirká nínànn nímá bàg yag ku, ku dàb gbam vinn rìg mpirká zyun-à dìrbá ri wa. ¹⁶ Ku twìb big byur n rag, kada abig dinya mpirká bàna. ¹⁷ Ku sa sig àdòníng àjirà bu-à Ishaya mpirk-à rìi dang kyann jir Shidun dang sig níng, aku shi àdòníng hi. Ishaya rag,

¹⁸ “Wàníng í fàumí zyun-à ñ shig zu sig, zyun-à mì ri zìm, ñ bir hing pikyinnmí á byarwá ni.

Má sìnn kà Awunmí á dìrwá ni.
Kwá dinya mpirká jír á shinn barà má wà kwonnmí á byar mpirká bidìm pár.

¹⁹ Kwá gbìb fig shùr bàna, kwá yan fig yán bàna. Walai mpirk-à má fig nài yánwá á gbìb-à ni.

²⁰ Kwá sa shang mpirká zyun-à bàna ma gbam, ma mpirká yì fig bu zyun bàna níng.

Kwá sa mpirká abig sa kó kai á gbìb gwangga.

²¹ Mpirká á jànn-à ni má sìnn pikyinnbá á dìrwá ni.”

Yesu Ma Kùr Wàuká (Mar 3:20-30; Luk 11:14-23)

²² Mpirká káhi zìg bi mpìr àfau á byar Yesu. Ku dang yì sar fig jír bàna, jir kai bàna wàu dab sig ku. Yesu dàb gbam mpirk-à níng hi, àjiràaku myàng maaku dang sar jír. ²³ I byar-à hi, bìr mpirká shi sig màhàn níng, sa mamaki n rag, “Kó wàníng í wùn Dawuda rà?”

²⁴ Barà Farisawaká fig àdòníng, big dang rag, bu-à sa mpirk-à níng ri kan zu wàuká níng, í Baalzabul kùr wàuká ya síg ku gbam nìaku sa àdòníng.

²⁵ Yesu yì rìghing bu-à big ri kyab á pìkyinnbá ni. I bu-à sa ku dinya big n rag, "Jànn-à ma gàfinn hing shinnwá byar pyànà ma ngain hing dìrbá, bá shi nonn fig bàna. Finn swann-à ma gàfinn hing kyau pyànà, má nonn fig bàna. Finn lu-à ma gàfinn hing kyau pyànà, má nonn fig bàna tìnn. ²⁶ Wà Shaitan ma kan zu kèng yann sukàwá, ku gäfinn rìghing shinnwá kyau pyànà, kwá sa sar fig bu bàna, gbamwá má shi nonn fig rag bàna. ²⁷ Ning dang rag, mì ri kan zu wàuká ma gbam Baalzabul, mpirká buná big ri kan zu wàuká ma gbam ni rà? A jir shinn wàning ni, bá wà ning kwonn. ²⁸ Shi fig àràg barà ning ri dang níng bàna. Mì ri kan zu wàuká ma gbam Awun Shìdun. Wàning ri tág rag kùr Shìdun bi rìghing á byarná ni.

²⁹ "Walai mpìr-à má kà mà lu mpìr zyun-à shi sig ma gbam, má jwi wàning ajwú, sai wà kwa sìr gbam hing wàning, í wà kwá kà yag, má jwi bu.

³⁰ "Mpìr-à ma bàg fig mì bàna, ku í mpìr azíbmí. Mpìr-à ma zà kwonn shang fig mì zaká bumí bàna, ku í àsàin-à ri sa yam kìfinn. ³¹ Mì ri dinya ning, kó íri bu pyìr wà áni bidìm pá, ma bu-à bibaiká mpìr ri dang, Shìdun má yafa ya ku. Ama mpìr-à ma dang hing jír bibai á shinn Awun Shìdun, Shìdun má yafa ya fig mpìr-à níng hi bàna. ³² Mpìr-à ma dang hing jír á shinn Wùn Mpìr Jíkwìnn, bá yafa ya ku. Ama mpìr-à ma dang jír á shinn Awun Shìdun, bá yafa ya fig ku á dunyaru bàna, kó mà wai.

*Mpìr-à Nsàn Má Sa Bu-à Nsàn
(Luk 6:43-45)*

³³ “Bín-à ma sàñ hing, awanwá má sàñ tìnn. Bín-à ma bai, awanwá má bai tìnn. Bá myàng yì bín sìsàn á jir awanwá ni. ³⁴ Ning mpìr káníng, ning í bushùwí. Wà barà ning í mpìr bibai níng, ná dang jir sìsàn á shinn rà? Ai bu-à ma shi sig á pìkyinn mpìr, í bu-à kwá dang. ³⁵ Mpìr ñsàn má dang jír-à ñsàn, jir kai bàna ku í mpìr pìkyinn ñsàn. Mpìr-à bibai má dang jír àbai, jir kai bàna ku í mpìr pìkyinn àbai.

³⁶ “Mì ri dinya ning, íri jírká mpìrká ri dang kìfinn átai átai níng, àyúnn-à Shìdun má wà kwonnwá áni níng, kwá yan ta mpìrká níng hi. ³⁷ Jírká à dang sig, í jírká bá wà kwonnwú áni. Wa dang sig jír ñsàn, Shìdun má yan ta fig wù bàna. Wa dang sig jír bibai, Shìdun má yan ta wù.”

Yesu Dang Rag Kwá Sa Aràg Barà Yunana Sa Sig

(Mar 8:11-12; Luk 11:29-32)

³⁸ Malamká ma Farisawaká káhi, dang rag, “Malam, yi ri zìm á sa ya yi bu mamaki.”

³⁹ Yesu dinya big n rag, “Ning asa bu pyìrká, ma asa àyáiká, ning ri zìm n̄ sa ya ning bu mamaki. Má sa ya fig ning bàna, sái bu Yunana.

⁴⁰ Barà Yunana shi sig mà finn jái mà níng-à ni su sara níng, í barà mì má, mì Wùn Mpìr Jíkwìnn, má shi mà amir-à ni su sara. ⁴¹ Mpìrká rì á Nineve má dang tir ning àyúnn-à Shìdun má wà kwonnwá, jir kai bàna wà Yunana dinya big jir Shìdun níng, big dà fim rìghing bu pyìrbá.

Mpìr-à kab Yunana shi sig níng, ama ning dà fím fig bu pyìrná bàna. ⁴² Uwà zyun-à í kùr ùwài mà agunn áyúnn sàñ kyùr, ku bi sig mà byar zyun ni pyunn ninonn nímá àjirà aku myàng írì yar-à Sulemanu shi sig ma kàhi. Ama tàma-à níng zyun-à kab sig Sulemanu shi sig áyág, ama ning ri zìm fig aning fig jírwá bàna. Jír wàníng, uwà-à níng má dang tir ning àyúnn-à Shìdun má wà kwonnwá.

*Barà Wàu-à Kàng Bi
(Luk 11:24-26)*

⁴³ “Wà wàu ma zu hing á dìr mpìr, kwá yag mà byar àwun àjirà aku dìg byar-à kwá shi ngàng awunwá, ama wà kwa dìg fig bàna, ⁴⁴ kwá dang rag kwá kàng yag rìg mà byar-à ku nìm zu bi sig níng. Wà kwa kàng yag ma myàng lu-à hi ma shi sig átai, ba zà kyàr rìghing, ⁴⁵ kwá yag dinn kwonn bi wàu sùmpyànn ká bai kab ku. Bá kà yag ma shi màhàn. Mpìr-à níng má wa kab shwìn tàma-à níng ma wàrì. Wàníng í barà má sa áni ma mpìr bïbaiká tàma-à níng.”

*Na Yesu Ma Wunzàwá Big
(Mar 3:31-35; Luk 8:19-21)*

⁴⁶ A sai-à Yesu ri dang jír ma mpirká, nàwá ma wunzàwá big bi sig á byarwá ni. Big sar sig mà myann, big ri zìm abig dang jír ma ku. ⁴⁷ A byar-à níng hi mpìr zyun màhàn dinya ku n rag, “Nàwú ma wunzàwú big bi sig, big sar sig mà myann. Big ri zìm abig dang jír ma wù.”

⁴⁸ Yesu zìm n rag, “Má tìya ning mpìr zyun-à í nàmí ma wunzàmí big.” ⁴⁹ I byar-à hi, ku tàg yag vùwá mà byar yann sukàwá big n rag, “Káníng í

nàmí ma wunzàmí big. ⁵⁰ Mpìr-à ma sa hing bu-à Tamí mà wai ri zìm, í wunzàmí ma ajunwàmí, ma nàmí.”

13

*Tinn Jír á Shinn Mpìr-à Yag Minn Sig Za Mà Da
(Mar 4:1-9; Luk 8:4-8)*

¹ Ayúnn-à níng hi, Yesu dù mà lu-à ni, n yag shi mà nu zàpìr-à ni. ² Bìr mpìrká nìnànn nímá kwonn bi á byarwá ni. Ku kà á kòr-à ni n shi wann, bìr mpìr káníng sar sig á nu gàiñ-à ni. ³ A byar-à níng hi, ku dinya mpìr káníng jírká nìnànn nímá ma misali n rag,

“Aning myàng, mpìr zyun yag sig mà dawá ni n yag minn za. ⁴ Barà ku minn za-à àdòníng, káhi ta kù wann sig á gbìb-à ni, ayinnbuká bi, mì wun ji rìg-à. ⁵ Swaiká káhi ta kù wann sig á jànn abàn-à ni. Jànnká yan sig á shinn abàn-à hi ni títi nímá. A byar-à níng hi, nonn fig bàna za-à í nga nann zu rìg-à kíni, jir kai bàna jànn-à hi zwàun fig bàna. ⁶ Barà àyúnn fàn wann áni, jìká í wim wu rìg-à, jir kai bàna adinnká kà zwàun fig bàna. ⁷ Swaiká káhi ta kù kà sig áyau sí, síká hi wài nann zu, n bim nann zu rìg á shinn zaká ni. ⁸ Swaiká káhi ta kù wann sig á byar jànn ñsàn, nga nann zu ñsàn nímá, n yìm adau wàni. Adau za-à hi shi sig ñkwònn ñkwònn nímá, káhi kab dìb-swana, káhi kab dìb-sara, káhi kab dìzyun agban dwib.

⁹ “Mpìr zyun-à ma shi sig ma sung-à kwá fig jír, aku fig.”

*Yesu Dinya Big Bu-à Sa Ku Ri Dang Tinn Jír
(Mar 4:10-12; Luk 8:9-10)*

¹⁰ Yann sukàká bi á byar Yesu ni, n bib ku rag, “Bu-à sa wù ma ri zìm á dinya mpìr jír, wù ri dang ma tinn jír, í jir kai rà?”

¹¹ Yesu dinya big n rag, “Buná big ya hing ning gbam-à ná yì barà kùr Shìdun shi sig áni. Ama bubá big ya fig big gbam-à hi bàna. ¹² Mpìr-à ma shi sig ma bu, bá ya swàb kà ya ku àjirà aku dìg nànn. Mpìr-à ma bàna ma bu, kó wà tití-à ku shi sig ma kàhi níng, bá zìg rìg á vùwá ni. ¹³ Bu-à sa mì ri dinya big tinn jír níng, í jirà big ri myàng, ama big myàng yì fig bàna. Big ri fig, ama big fig byann fig bàna. ¹⁴ Bu-à Ishaya ba sig níng, sa hing dáb àràg barà ku ba sig. Ku ba sig jír-à Shìdun dang sig n rag,

‘Bá fig, má fig jakàng, ama bá fig byann fig bàna. Bá myàng, má myàng jakàng, ama bá myàng kyàr fig bàna,

¹⁵ jir kai bàna pìkyinnbá wu rìghing, big ri fig fig rag jír bàna.

Big bir dim rìghing zubá, nìm má àdòníng bàna, big nìm má myàng. Sungbá nìm má fig jír,

big nìm má fig byann, nìm má vim bìr kèng bi rìg á byarmí ni.

N nìm má dàb gbam rìg big.’

¹⁶ “Ama buná ning fig hing àjwár, jir kai bàna ning ri myàng kyàr, sungná ri fig jír tinn. ¹⁷ Mì ri dinya ning àjai, yann aswam Shìdun big ma mpìrká rì sa bu ñsàn á pyànn Shìdun ni níng, big rì zìm abig myàng bu-à ning myàng sig níng,

ama big myàng fig bàna. Big ri zìm abig fig bu-à ning fig sig níng, ama big fig fig bàna.

*Yesu Dinya Byann Big Yìr Tinn Jír-à á Shinn
Aminn Za
(Mar 4:13-20; Luk 8:11-15)*

¹⁸ “Aning fig, má dinya ning yìr tinn jír á shinn aminn za-à níng. ¹⁹ Swaiká zyun-à ta kù wann sig á gbìb-à ni níng, shi sig àràg mpìrká fig sig jir Shidun, ama big fig byann fig bàna. Shaitan bi tonn gban big, n gbar vim bìr rìg bu-à big tàg sig á pìkyinnbá ni. ²⁰ Swai buká ta kù wann sig á jànn-à yan sig á shinn abàn-à ni níng, shi sig àràg mpìrká fig sig jir Shìdun ma pìkyinn àjwár, ²¹ ama big bir zwàun fig pìkyinnbá áni bàna. Ba shi nonn titi nímá. Shwin ma bi dìg hing big dò jirà big zìg sig jir Shìdun níng, í nann-à hi big í dà fim rìg-à. ²² Swai buká zyun-à ta kù wann sig á sí-à ni níng, shi sig àràg í mpìrká fig sig jir Shidun, ama big ri kyab jír wàni. Big ri zìm abig fig àjwár. Big ri zìm abig shi mpìr bài. Bu káníng bidìm pár í bu-à ri kan dim big wà bá bàg jir Shìdun. ²³ Ká zyun-à ta kù wann sig á jànn-à ñsàn níng, shi sig àràg í mpìrká fig sig jir Shìdun, n fig byann hing wàni. Big shi sig àràg í yìr bu-à má wan awan ñsàn. Káhi kab dib-swana, káhi kab dib-sara, káhi kab dìzyun agban dwib.”

Tinn Jír á Shinn Byann

²⁴ Yesu dinya big tinn jír zyun n rag, “Byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg í mpìr-à minn sig swai buju ñsàn nímá mà dawá ni. ²⁵ Ama á sai-à mpìrká na jànn gban rìghing níng, mpìr azíbwá bi n minn kà yìr byann mà yau bujuká

ni, mi í yag rìg-à. ²⁶ Barà buju-à wài dù nann zu n nìm, má sa rag yìr níng, í wà byann-à í wài dù nann zu-à. ²⁷ A byar-à níng hi, fàuká bu mpìr-à níng bi n bib ku rag, ‘Malam, swai bu-à à minn sig mà dawú ni í swai bu ñsàn. Byann káníng bi sig áni rà?’ ²⁸ A byar-à níng hi, ku dinya káníng n rag, ‘I mpìr azíbmí big minn síg nì bu-à níng.’ Fàu káníng bib ku n rag, ‘Kó ayi yag gbìb zu ya wù rà?’ ²⁹ Ku dinya big n rag, ‘A a, kada aning yag gbìb zu bàna, jir kai bàna kada aning gbìb zu kwonn ma buju-à í zyun. ³⁰ Aning fim buju-à ma byann-à abig wài dù nann zu í zyun har sai-à má binn buju-à. I wà má dinya mpìrká má binn níng, abig bi gbìb zu rìg byannká, ma abig sìr kwonn í byar ñzyun, abig ta kà rìg mà pyìr-à ni. Bujuká abig sìnn kwonn í byar ñzyun ma abig ngàb kà rìg mà vonn-à ni.’ ”

*Mpìrká Ri Bàg Shìdun Ri Swàb Kà Aràg Barà
Yìr Masita Ri Wài Níng*
(Mar 4:30-32; Luk 13:18-19)

³¹ Yesu dinya mpìrká tinn jír rag, “Byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg mpìr-à ma minn sig swai masita mà dawá ni. ³² Swai-à hi shi sig tití nímá, ama wà ba minn hing, má wài nann zu hing ri wài kab kó jì bu-à wà áni bidìm pár. Ayinnbuká ri sa lubá mà ayabwá ni.”

*Mpìr Shìdun Ri Swàb Kà Aràg Barà Yisti Ri Lib
Swàb Kà*
(Luk 13:20-21)

³³ Yesu dinya jakàng big tinn jír zyun n rag, “Byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg í yisti bu-à ri lílib. Uwà zyun ma zìg hing yisti, ma ta

kà hing á mìg tasa sara, mìg-à ma ji bànn kwonn hing, má lib swàb kà.”

*Yesu Ri Dang Jírwá Ma Tinn Jír
(Mar 4:33-34)*

³⁴ Yesu ri dinya kyann bìr mpìr káníng jírwá ma tinn jír, ku ri dinya fig mpìr jír átai bàna, sai ma tinn jír. ³⁵ Ku ri sa bu káníng àràg barà mpìr-à rìi dang kyann jir Shìdun dang sig rag, “Má dinya mpirká tinn jír.

Má dang vinn rìg bu-à big rì bònнn tàm sig tun sai-à big màm jag sig dunyaru.”

Yesu Dang Kyàr Vinn Rìg Tinn Jír á Shinn Byann

³⁶ Barà Yesu dù dà fim bìr mpìr káníng, ku kà yag mà lu-à ni, á byar-à hi yann sukàwá big bàg yag ku n bib ku rag, “A dinya yi yìr tinn jír-à á shinn byann-à mà da-à ni.”

³⁷ Ku dinya big n rag, “Mpìr-à minn sig swai buju-à ñsàn níng í Wùn Mpìr Jíkwìnn. ³⁸ Da-à hi í dunyaru, swai buju-à ñsàn níng í mpirká á kùr Shìdun ni. Byann káníng í mpirká zyun-à big í bu Shaitan. ³⁹ Mpìr azíb-à minn sig byann káníng, í Shaitan. Ayúnn-à bá binn áni níng, í àyúnn-à dunyaru má vinn áni. Abinnká í yann aswam Shìdun mà wai. ⁴⁰ Aràg barà big ri wun kwonn byannká mi ri du swànn mà pyìr-à ni níng, í barà má sa áni àyúnn-à wà kinn shinn. ⁴¹ Wùn Mpìr Jíkwìnn má swam bi yann aswamwá mà wai abig wun kwonn rìg mpirká zyun-à ri sa mpirká abig sa bu-à bibai, ma mpirká ri sa bu pyìr. Abig zìg zu rìg káníng mà byar-à Shìdun ri na kùrwá, ⁴² abig ta kà

káníng á lu pyìr-à ni, á byar-à bá kig nàikitáu wàni, hár má zwàm kà vù á nginnbá ni. ⁴³ Mpìr Shìdun big má fig àjwár. Mùnnypyànnbá má zwàm átai kpàin kpàin mà byar-à Tabá ri na kùrwá. Ká zyun-à shi sig ma sung, abig fig jír-à ning.

Tinn Jír á Shinn Mpìr-à Shi Sig Ma Bu

⁴⁴ “Byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg í zinariya ùwài big jì dim sig mà da-à ni. Wà mpìr zyun ma dìg hing, kwá tàm jànn rìg, má yag ma àjwár á pìkyinnwá ni, aku yag wann tafinn gban rìg buká ku shi sig ma kàhi bidìm pá, ma aku wann da-à ning, jir kai bàna ku ri zìm zinariya-à ning.

Tinn Jír á Shinn Abàn Nsònn

⁴⁵ “Byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg í mpìr-à yag mi ri yàn kyann abàn nsònn. ⁴⁶ Barà ku dìg wà ñsàn-à ning, í byar-à ku yag n wann tafinn rìg buká ku shi sig ma kàhi, mi í wann rìg-à abàn-à ning ma kàhi. Ku zìm kab sig abàn nsònn-à ning ma kó kai bidìm pá.

Tinn Jír á Shinn Apì

⁴⁷ “Byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg mpìr agban jáiká zyun-à wìr sig àpìbá mà ning-à ni, n gban sig jáibá kim kim. ⁴⁸ Barà jáiká kà mònñ sig mà àpì-à ni àdòníng, big í gbar zu bi rìg-à á myann, n shi wann rìg á jìnn ni, n shig zu rìg jáiká wà ñsàn ñsàn ning, n sìnn kà rìg á gágsàg-à ni. Ká zyun-à sàn fig bàna ning, big í tafinn rìg-à. ⁴⁹ Wànìng í barà má shi áni àyúnn-à wà kinn shinn. Ayúnn-à ning hi, yann aswam

Shìdun mà wai má bi, bá shig zu rìg mpìr bibaiká áyau ñsànká ni. ⁵⁰ A byar-à níng hi, bá ta kà rìg big mà pyìr-à ni mà byar-à bá kig mínn hár má zwàm kà vù á nginnbá ni.”

Bu Tàg Akor Ma Bu Tàg Apyú

⁵¹ Yesu bib big abib n rag, “Ning fig byann hing jír-à níng rà?”

Big zìm n rag, “Nn.”

⁵² Ku dinya big n rag, “Malamká bidìm pár zyun-à kàng sig yann aswam á shinn barà Shìdun má na kùrwá níng, shi sig àràg àsàin lu, áyau buká ku shi sig ma kàhi níng, ku ri zìg zu bi bu àpyuká ma àkorká.”

Mpìrká Mà Jànnwá Ni Mà Nazarat Ngàng Ku (Mar 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³ Barà Yesu dang vinn rìg tinn jírwá àdòníng, ku dù mi í yag rìg-à. ⁵⁴ Barà ku kàng yag sig mà jànnwá ni àdòníng, sái ku kà mi ri tàg mpìrká jir Shìdun mà tonn bìr kwonn-à ni. A byar-à níng hi, mpìrká sa mamaki n rag, “Mpìr-à níng dìg sig yar-à níng ma gbam-à níng áni rà? ⁵⁵ Wàníng í wùn kapinnta bàna rà? Nàwá í Maryamu bàna rà? Wunzàwá big í Yakubu, ma Yusufu, ma Siman, ma Yahuda bàna rà? ⁵⁶ Wàníng í zyun-à ajunwàwá big shi sig ma yi níng bàna rà? Ku dìg sig yar káníng áni rà?” ⁵⁷ I byar-à big ngàng ku.

Sái ku dinya káníng n rag, “Mpìr-à ma ri dang kyann jir Shìdun, big ri wib ku kó áni bidìm pár, ama mpìrká á jànnwá ni, ma mpìrká á luwá ni, big ri ngàng ku, mi ri wib fig ku bàna.” ⁵⁸ Ku sa fig swàm bu mamakiká nìnànn nímá màhàn

bàna, jir kai bàna big bir fig pìkyinnbá á byarwá ni bàna.

14

*Barà Big Gban Yohanna Asàin-à Wau Mpìrká
Dìr Batisma
(Mar 6:14-29; Luk 9:7-9)*

¹ A sai-à níng hi, Hirudus kùr-à á Galili fig tai á shinn Yesu. ² Ku dinya yann sukàwá big n rag, "Wàníng í Yohanna àsàin-à rìi wau dìr batisma, ku dù nann zu rìghing mà amir ki-à ni, í bu-à sa ku dìg sig gbam-à, mi ri sa bu mamaki-à níng."

³ Sai-à bu-à níng sa fig ma bàna níng, Hirudus dang rìghing rag abig pànn rìg Yohanna, ma abig sìr ku, abig kìg kè ku mà tonn fi-à ni. Hirudus sa sig àdòníng á jir shinn Hirudiyas wà shunwòwá Filibus. ⁴ Bu-à sa níng, Yohanna rì dinya kyann sig Hirudus rag, barà wàníng zìg sig uwà-à níng, sàñ fig bàna. ⁵ Hirudus ri zìm aku gban rìg Yohanna, ama ku ri shàr zinn bìr mpìrká, jir kai bàna mpìrká ri myàng wàníng rag í mpìr-à ri dang kyann jir Shìdun.

⁶ A sai-à Hirudus sa buki àyúnn-à big mà sig ku áni níng, wùn uwà Hirudiyas gbìb jau á pyànn bìr mpìrká ni, hár Hirudus fig àjwár wàni. ⁷ A byar-à níng hi Hirudus myàng àdòníng, n tun ki n dinya wùn uwà-à níng n rag, "Bu-à wù ma ri zìm í bu-à má ya wù."

⁸ Wùn uwà níng hi, nàwá dinya ku n rag, "A vig Hirudus aku ya wù shinn Yohanna, àsàin-à ri wau dìr batisma níng, á tasa."

⁹ Barà kùr-à hi fig àdòníng, dìrwá í wu tag rìgwá. Ama jirà ku nìm gib rìghing nu á pyànn

bìr mpìrká ni, sái ku dinya mpìrká buwá n rag, abig ya wùn uwà-à níng bu-à wàníng ri zìm. ¹⁰ Ku dinya mpìrká abig yag gib shinn Yohanna mà tonn fi-à ni. ¹¹ A byar-à hi big yag zìg bi shinn Yohanna á tasa-à ni, n ya wùn uwà-à níng, ku zìg yag mà byar nàwá ni n ya wàníng. ¹² Yann sukà Yohanna big bi, n zìg rìg ki Yohanna, mì jì rìg-à mà shar-à ni. A byar-à hi, big yag n dinya Yesu.

*Yesu Ya Mpìr Dubu Swana Buju
(Mar 6:30-44; Luk 9:10-17; Yoh 6:1-14)*

¹³ Barà Yesu fig tai Yohanna àdòníng, ku dù á byar-à níng hi, n kà á kòr-à ni, mì yag rìgwá mà byar awù zyun. Barà mpìrká fig àdòníng, big dù mà kauyebá ni kim kim, n bàg yag ku mà bar. ¹⁴ Barà Yesu tìg wann mà kòr-à ni, ku myàng bìr mpìrká, sái ashi káníng pànn rìg ku, ku í dàb gbam rìg-à mpìr dorká.

¹⁵ Barà kamzau fòr àdòníng, sái yann sukàká buwá bi á byarwá ni n rag, “Byar-à níng í awúnn, kamzau sa rìghing. A dwim mpìr káníng abig yag mà kauyeká ni àjirà abig wann ya shinnbá buju.”

¹⁶ A byar-à níng hi, Yesu dinya big n rag, “Kada aning fim mpìrká abig yag bàna. Ning ma shinn ná aning ya big buju abig ji.”

¹⁷ Big dinya Yesu n rag, “Bu-à yi shi sig ma kàhi í brodi àkunn swana ma jái àkunn pyànà.”

¹⁸ A byar-à hi, Yesu dinya big n rag, abig zìg bi á byarwá ni. ¹⁹ Ku dinya bìr mpìr káníng abig shi wann á shinn byann-à ni. Ku zìg brodi àkunn swana ma jái àkunn pyànà, n myàng yag zuwá mà wai, n sa Shìdun í soko. Ku ngir

gàfinn brodi awín awín n ya yann sukàká buwá big abig gàfinn ya bìr mpìr káníng. ²⁰ Bìr mpìr káníng ji hár n jí mònn rìg finnbá. Yann sukàwá big wun kwonn brodi-à ma jái-à dà sig níng, mònn gágsàg dwib agban pyànà. ²¹ Bìr wunùká ká zyun-à ji sig buju-à níng, big fòr hing dubu swana. Wàníng íri wunùká, big wànn kà fig uwàká ma yanká áni bàna.

*Yesu Kyann Kyonn á Shinn Zàpìr-à Ni
(Mar 6:45-52; Yoh 6:15-21)*

²² A byar-à níng hi Yesu dinya yann sukàká buwá big abig kà á kòr-à ni, abig yag jag ku mà jann, sai wà kwa dwim gàfinn hing dìr ma bìr mpìr káníng mýpyim, í wà kwá yág ni. ²³ Barà ku dwim gàfinn dìr ma mpirká àdòníng, ku nann yag mà mwír-à ni, n vig Shìdun. Ku shi sig màhàn awínwá ni hár àkamzau. ²⁴ A sai-à níng hi, kòr-à shi sig mà yau níng-à ni, afag zàpìr ri dab wìr kà áni, jir kai bàna wàu ri gbar bi mà pyànnbá ni.

²⁵ I pinnpàin Yesu bi á byar yann sukàwá big ni, ku ri kyann á shinn zàpìr-à ni. ²⁶ Barà yann sukàwá big myàng ku ri kyann á shinn zàpìr-à ni àdòníng, big shàr rìg zinn n yan yán n rag, "Wàníng í wàu." Dìrbá ri zwab kàg kàg kàg.

²⁷ A byar-à níng hi, Yesu dinya big jír n rag, "Aning tiib wann pìkyinn ná, í mì ñ bi síg nì, kada aning shàr zinn bàna."

²⁸ Sái Bitrus zìm n rag, "Shinn Lumí, wà má í wù àjai, á sa n̄ kyann yag á byarwú ni á shinn zàpìr-à ni."

²⁹ A byar-à hi, Yesu bar bi Bitrus n rag, “A bi!” Sái Bitrus tìg wann bi á kòr-à ni, n kyann yag mà byar Yesu á shinn zàpìr-à ni. ³⁰ Barà ku myàng wàu ri gbar àdònín, ku í shàr rìgwá zinn, ku myàng ku ri sib kè wann mà mìr zàpìr-à ni. A byar-à hi, ku yan nài yán n rag, “Shinn Lumí, á zìg zu mì.”

³¹ Kinn fig su bàna, Yesu du yag vùwá n pànn zu bi ku n bib ku n rag, “A bir fig pìkyinnwú á byarmí ni bàna rà? Bu-à sa wù ri shàr zinn í jir kai rà?”

³² A byar-à níng hi, big pyànà bidìm pá, big kè rìg mà kòr-à ni, sái wàu-à hi í sar rìg-à. ³³ A byar-à hi, mpìrká zyun-à shi sig mà kòr-à ni níng, wib ku n rag, “Ajai wù í Wùn Shìdun.”

*Yesu Dàb Gbam Mpìr Dorká
(Mar 6:53-56)*

³⁴ Big pìm zu yag rìg mà jann, mà jànn zyun Janisarata. ³⁵ Barà mpìrká màhàn myàng yì rag í Yesu àdònín, big dwim bar kwonn gban rìg mpìr dorká mà jànn-à níng hi bidim pá, abig bi á byarwá ni. ³⁶ Big vig ku n rag, aku fim mpìr dorká a káníng pànn íri nu jàwá. Ká zyun-à pànn sig nu jàwá níng, big gbam rìghing.

15

*Sù Bu Agbamká
(Mar 7:1-13)*

¹ I byar-à hi Farisawaká ma malamká, big bi sig mà Urushalima á byar Yesu ni, big bib ku jír n rag, ² “Bu-à sa yann sukàwú big ngàng wà bá wib jír bu-à yàkúyí big rì dang sig í jir kai rà?

Bu-à sa big ri tu fig vùbá mpyim jirà abig ji buju íni bàna ning, í jir kai rà?”

³ Yesu zìm n dang rag, “Bu-à sa ning wib fig doka Shìdun bàna, ning ri bàg íri bu tagná í jir kai rà? ⁴ Shìdun dang rag, ‘Aning wib taná ma nànat.’ Ku dang jakang n rag, ‘Mpìr-à ma swau hing tawá kó nàwá abig dab gban rìg ku.’

⁵ Ama buná ning tàg mpìrká n dang rag, kó ni aku dinya tawá ma nàwá aku rag, bu-à ku nìm má ya káníng, ku ya rìghing Shìdun. Mpìr-à ma sa hing wàníng, ku ri wib fig tawá bàna. ⁶ Ning dang rag, má sàn fig wà aku wib tawá bàna, wà má àdòníng, ning kìm hing doka Shìdun, n bàg rìghing íri jír buká ning ri tàg. Jírná sàn fig bàna. ⁷ Ning í mpìrká ri dang jír nu pyànà, jír-à Ishaya rì ba sig á shinn ná ni ning, í àjai. Ku ba sig jír Shìdun n rag,

⁸ ‘Mpìrká tåma-à ning ri wib mì ma nu átai.
Ama big bir fig pìkyinnbá á byarmí ni bàna.

⁹ Big ri wib mì ma nu átai,
big ri tàg sù bu àgbamká bubá rì, mi ri sa shi
rag í dokamí.’ ”

Buká Ri Sa Bai Mpìr (Mar 7:14-23)

¹⁰ Yesu bar bìr mpìrká n dang rag, “Aning gang sung, ma aning fig byann jírmí. ¹¹ Walai bu-à mpìr má ji zyun-à má sinn kèng ku jín, sai bu-à ma zu bi á nu mpìr, í bu-à má sinn kèng ku jín.”

¹² I byar-à yann sukàwá big bi n dinya kèng ku n rag, “A yì fig wà Farisawaká ri nànn àgùnn ma jír-à à dang sig ning bàna rà?”

¹³ Ku dinya káníng n rag, “Bu-à ba jann sig, wà ma í Tamí mà wai ma jann fíg nì bàna, bá gbar gbìb zu rìg. ¹⁴ Aning fim big, big í àgbamká shi sig àràg àfau big. Afau ma gbar hing àfau, big pyànà bidìm pár bá kù kà á shar.”

¹⁵ I byar-à hi Bitrus dang rag, a wàníng dinya byann big yìr jír-à níng.

¹⁶ Yesu dinya big n rag, “Hár tàma-à níng ning fig yì fig yìr jírmí bàna rà? ¹⁷ Ning yì fig wà bu ma kà hing á nu, ri kà yag mà finn, mi ri zu bi rìg á myann níng bàna rà? ¹⁸ Ama bu-à ma zu bi á nu, ri zu bi mà pìkyinn mpìr. I bu-à má sa bai mpìr. ¹⁹ Bu bibai-à mpìr ma sa bidìm pár ri zu bi mà pìkyinnwá ni, àràg ki gban, ma jír àyái, ma ajwú, ma jír ñsáng, ma jír azìnn. ²⁰ Bu káníng í bu-à ri sa bai mpìr. Ama jír à mpìr má ji buju ku tu fig vùwá bàna, kàhi má sa bai fig mpìr bàna.”

Uwà Zy whole sentence omitted

²¹ Yesu dù á byar-à hi ni n yag mà jànn Taya big Sidon. ²² I byar-à hi uwà zyun mà jànn Kananiya bi n kig dinya Yesu rag, “Shinn Lumí, Wùn Dawuda, á myàng ashimí, wàu dab sig wùn uwàmí zyun, ku fig fig àjwár bàna.”

²³ Yesu dang fig jír ma ku bàna. Sái yann sukàwá big bi á byarwá ni, n vig ku n dang rag aku kan rìg uwà-à níng, kada a wàníng bàg big ma nài yán bàna.

²⁴ I byar-à Yesu dang n rag, “Big swam bi sig mì á byar àdùnká nang jànn sig, àdùnká hi í mpìr Israilaká.”

²⁵ I byar-à hi sai uwà-à ning bi binn kir wann á pyànnwá ni n dang rag, "Shinn Lumí, á sa shang mi."

²⁶ Ku dang rag, "Sàn fig wà abig zìg buju yanká abig ta ya bái bàna."

²⁷ I byar-à hi uwà-à ning dang rag, "Jírwú àjai, Shinn Lumí. Ama báiká ri ji buju-à yanká ma ji dà sig."

²⁸ I byar-à Yesu dinya ku rag, "Kai, uwà-à ning pìkyinnwú à bir sig á byarmí ni ning wài hing. Bu-à wù ri zìm ning, má sa ya wù." Kinn fig su bàna sai wùnwá í gbam rìg-à.

Yesu Dàb Gbam Mpìrká Nìnànn Nímá

²⁹ Yesu dù màhàn n bàg á nu Ayunn Galili, n nann zu yag mà shinnkwìnn-à ni, n shi sig màhàn. ³⁰ Bìr mpìrká nìnànn nímá ri bi á byarwá ni big swann bi kwonn sig ma mpìrká ri kyann sar fig kyonn bàna, ma mpìrká vù-à ma bar-à kìm rìghing, ma àfau big, ma mpìr anam àsír big, ma mpìrká nìnànn nímá dor kim kim big sìnn sig big á pyànnwá ni. Ku dàb gbam vinn rìghing big bidìm pár. ³¹ Hár mpìrká sa mamaki big myàng mpìr anam àsír ri dang rag jír, mpìrká vùká ma barká kìm rìghing ning, bidìm pár bànn kinn kèng rìghing. Mpìrká ri kyann sar fig kyonn bàna ning ri kyann lafinn rag ma barbá. Afauká ri myàng rag ma zubá tìnn. I byar-à hi big swam yan Shìdun mpìr Israilaká á sai-à hi ni.

Yesu Ya Mpìr Dubu Yina Buju (Mar 8:1-10)

³² Yesu bar yann sukàwá big n dang rag, “Mì ri myàng ashi bìr mpìr káníng wàni, jir kai bàna janá-à níng subá sara big shi sig á byarmí ni, big dìg fig bu-à bá ji bàna. N zìm fig wà n dwim gàf Finn dìr ma big átai bàna, jir kai bàna kada abig kù ànù á gbiò-à ni bàna.”

³³ I byar-à hi yann sukàwá big dinya ku n rag, “Yá dìg bi buju-à yá ya bìr mpìr káníng awúnn-à níng ni á ni rà?”

³⁴ Yesu bib big n dang rag, “Ning shi sig ma brodi àkunn píná rà?”

Big dang rag àkunn sùmpyànn ma jái títi nímá tìn.

³⁵ I byar-à hi ku dinya bìr mpìr káníng abig shi wann á jìnn ni. ³⁶ I byar-à ku zìg brodi àkunn sùmpyànn ma jái, n sa Shìdun ísoko, n ngir gàb fím, n ya yann sukàwá big abig gàb fím ya bìr mpìr káníng. ³⁷ I byar-à big ji har finnbá zìr. I wà yann sukàwá big wun kwonn brodi-à ma jái-à dà sig níng, mònn gágsàg sùmpyànn. ³⁸ Mpírká ji sig buju káníng dubu yina íri wunù big. Big wànn kà fig uwáká ma yann wùnsháiká áni bàna.

³⁹ I byar-à hi Yesu dwim gàb fím dìr ma big, n kà á kòr-à ni, mi í yag rìg-à mà jann Magadan.

16

*Big Ri Zìm Yesu Aku Sa Ya Big Bu Mamaki
(Mar 8:11-13; Luk 12:54-56)*

¹ Sái mpìr Farisawaká ma mpìr Sadukiyawaká bi abig màg màg fig Yesu, í wà big dinya ku n rag, aku sa ya big bu mamaki àjirà abig yì wà

kwa wann bi síg mà byar Shìdun ni àjai. ² Ama Yesu dang rag, "Wà na myàng àyúnn-à ma kà rìghing ná dang rag àyúnn-à pinn sig apa, shyù má tab fig bàna. ³ I pyim byau yì nímá, na dang rag shyù má tab, wà na myàng waisháu ma wa kwonn sig jín pìpìr. Ná myàng yì bu káníng, ama bu-à Shìdun má sa tama-à níng ná myàng yì sar fig bàna. ⁴ Ning mpirká á jànn-à tama-à níng, ning í mpìr asa bu pyìr, ning í mpìr asa àyái big, bu mamaki-à ning ri zìm n̄ sa ya ning, í wà áni rà? Ai má sa fig bàna. Bu mamaki-à má sa ya ning níng, má shi àràg bu Yunana rì níng."

Sái ku fim rìg káníng mi í yag rìg-à.

*Jír á Shinn Bu-à Farisawaká Ma Sadukiyawaká
Ri Tag*
(Mar 8:14-21)

⁵ Barà big yag fòr mà jann, àsái yann sukàwá big màm jànn rìghing big pànn zìg yag kwonn fig ma brodi í zyun bàna. ⁶ Sái Yesu dinya big n̄ rag, "Aning pànn shinn ná, kada aning bir pìkyinn ná á yisti Farisawaká ma Sadukiyawaká ni bàna."

⁷ I byar-à hi big dang jír áyau bar dìrbá ni n̄ rag, "Bu-à sa ku dang àdòníng, í jirà yi zìg bi fig brodi bàna níng."

⁸ Yesu yì rìghing jír bu-à big ri dang níng, í wà ku dang rag, "Ning bir fig pìkyinn ná bidìm pár á byarmí ni bàna, í bu-à sa ning ri dang jír á shinn barà ning zìg bi fig brodi bàna. ⁹ Hár tama-à níng ning yì byann fig bàna rà? Ning kyab pànn fig sai-à n̄ ngir gàb fím brodi àkunn swana, n̄ ya mpìr dubu swana níng bàna rà? Ning wun

kwonn wà dà níng mònn gágsàg píná rà? ¹⁰ Ma sáshinn brodi àkunn sùmpyànn yi ya mpìr dubu yina níng fa? Ning wun kwonn wà dà níng mònn gágsàg píná rà? ¹¹ Bu-à sa ning fig yì fig bàna í jir kai rà? Ai ñ dang fig í jir brodi bàna, ñ dang rag, aning pànn shinn ná ma jir yisti bu Farisawaká ma Sadukiyawaká níng.”

¹² I byar-à hi yann sukàwá big í fig yì rìg-à. Wato jír-à ku dinya sig káníng níng, í jír á shinn yisti bàna, ama ku ri dinya káníng jír á shinn bu tàg Farisawaká ma Sadukiyawaká.

*Bitrus Dang Rag Yesu í Wùn Shìdun
(Mar 8:27-30; Luk 9:18-21)*

¹³ Barà Yesu yag mà jànn Kaisariya Filibi, í byar-à hi ku dinya yann sukàwá big n rag, “Mì Wùn Mpìr Jíkwìnn, mpirká ri kyab rag, mì í ni rà?”

¹⁴ I byar-à hi big dang rag, “Mpirká káhi dang rag, wù í Yohanna awau dìr batisma. Káhi dang rag, wù í Iliya. Káhi dang rag, wù í Irimiya. Káhi dang rag, kó wù í mpìr zyun áyau mpirká rìi dang kyann jir Shìdun bi síg nì.”

¹⁵ Ku bib big n rag, “Ma bigná, ning ri kyab rag, mì í ni rà?”

¹⁶ I byar-à Siman Bitrus zìm n dang rag, “Wù í Almasihu Wùn Shìdun, Shìdun àsàin-à shi sig ma yonki níng.”

¹⁷ Yesu dinya ku rag, “Jírwú sàn hing, Siman wùn Yohanna. I Tamí mà wai tàg síg wù jír-à níng nì. I mpìr zyun kim tàg fíg wù nì bàna. ¹⁸ Mì ri dinya wù, wù Bitrus, wù í abàn. Má bar kwonn mpír iklisiyamí á byar abàn-à hi. Gbam

lu pyìr má sa fig iklisiya bu bàna. ¹⁹ Má ya wù kíi-à wá pù nu nkyun lu Shìdun áni mà wai. Bu-à wa kìg sig á jànn-à ni má kìg mà wai tìnn. Bu-à wa pù sig á jànn-à ni má pù mà wai.”

²⁰ I byar-à Yesu dinya yann sukàwá big n rag kada ba dinya swann kó mpìr nzyun rag ku í Almasihu.

*Yesu Dinya Mpìrká Barà Kwá Wu Kiwá
(Mar 8:31—9:1; Luk 9:22-27)*

²¹ I byar-à Yesu kà mi ri dinya yann sukàká buwá barà kwá wu kiwá áni. Ku dang rag shi sig ku àràg í dole aku yag mà Urushalima. Agbamká ma mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shidun ni ma malamká má du kà kú shwìn wàni. Hár kwá wu rìg, áyau su sara kwá dù nann zu kèng ma yonki.

²² I byar-à hi Bitrus gbar yag ku mà byar zyun n yan ta ku n dang rag aku shi àdòníng bàna.

²³ Yesu vim bìr n myàng Bitrus n dang rag, “A dù á pyànnmí ni, wù í Shaitan, wù ri zìm ator pànn mì. Bu-à wù ri kyab níng, wù ri kyab fíg bu Shìdun bàna. Wù ri kyab bu-à mpìr ri kyab.”

²⁴ Ku dinya yann sukàwá big n rag, “Mpìr-à ma ri zìm aku bàg mì, aku wann tafinn shinnwá, maaku zìg shwìn-à má bi á dò jir shinnmí ni, í wàaku bàg mì. ²⁵ Mpìr-à ma ri zìm shinnwá, kwá dìg fig yonkiwá bàna. Ama mpìr-à ma wann tafinn shinnwá á dò jir shinnmí ni, kwá dìg yonkiwá. ²⁶ Wà mpìr ma dìg gban rìg buká á dunyaru, ma dìg fig yonkiwá bàna, buká ku dìg sig níng má swàb kà ya ku kai rà? Bu-à mpìr má ya jiràaku dìg kèng yonkiwá, í kai rà? ²⁷ Wùn

Mpìr Jíkwìnn nyàan bi, kwá bi ma gbam Tawá. Kwá bi kwonn ma yann aswamká mà wai, kwá wà kó ni kwonn ábibir bar buká big sa sig.²⁸ Jírà níng í jír àjai, mpìrká káhi má shi sig ma áni á jànn-à ni, bá wu fig bàna, hár àyúnn-à Wùn Mpìr Jíkwìnn má wann bi ma kùrwá.”

17

Barà Zwánn Yesu Vim Bìr (Mar 9:2-13; Luk 9:28-36)

¹ Na kù su sùnnjin Yesu zìg yag Bitrus ma Yakubu ma Yohanna wunzà Yakubu mà shinnkwìnn zyun ni mà wai. Big shi sig màhàn awínbá ni. ² Barà big ri myàng ku àdònín, í byar-à zwánnwá í vim bìr rìg-à, sói big myàng zwánnwá ri zwàm kpàin kpàin àràg í àyúnn. Jàwá mìg shi karr àràg í sònn. ³ I byar-à yann sukà sara káníng myàng Musa ma Iliya mìr gbìb zu, mi ri dang jír ma Yesu. ⁴ Sái Bitrus dinya Yesu n rag, “Shinn Luyí, barà yi shi sig áyág níng, sàñ hing. Wa zìm hing má dab apig sara, zyun í buwú, zyun í bu Musa, zyun í bu Iliya.”

⁵ Barà ku ri dang níng, sói akor mìmìg karr nímá wann bi, n nim dim gban rìg big màhàn. Nài jír zu bi áyau akor-à ni n dang rag, “Wànín í wùnmí zyun-à mì ri zìm wàni, mì ri fig àjwárwa, aning fig jírwá.”

⁶ Barà yann sukà Yesu big fig jír-à níng sói zinn pànn rìg big, hár big yag bir kù ma finn. ⁷ I wà Yesu bi fòr á byarbá ni, n tib big vù á dìr n dang rag, abig dù nann á wai, abig shàr zinn bàna. ⁸ I

byar-à big dù nann zu big myàng fig mpìr bàna, sái íri Yesu.

⁹ Barà big tìg wann bi mà shinnkwinn-à ni, Yesu dinya big rag, “Aning dinya mpìr bu-à ning myàng sig níng bàna fa, sái àyúnn-à ba gbar dù nann zu kàng hing Wùn Mpìr Jíkwinn ma yonki.”

¹⁰ I byar-à yann sukàká bib Yesu n rag, “Bu-à sa malamká dang rag, Iliya má bi jág nì, í wà Kristi má bí ni níng, í jir kai rà?”

¹¹ Yesu dinya big n rag, “Iliya má bi jág nì àjai, kwa bi hing kwá sa samyib kó kai bidim pár.

¹² Ama mì ri dinya ning, ái Iliya bi rìghing, ama mpirká á jànn-à ni yì fig ku bàna. Big sa rìghing ku bu-à big ri zìm. Wàníng má í barà bá sa ma Wùn Mpìr Jíkwinn áni tìnn.”

¹³ I byar-à hi yann sukàwá big yì rìghing ku ri dang jír á shinn Yohanna awau dìr batisma.

*Yesu Dàb Gbam Wùn Wunù-à Wàu Dab Sig
(Mar 9:14-29; Luk 9:37-43a)*

¹⁴ Barà big fòr bi áyau bìr mpirká ni, sái mpìr zyun bi á byarwá ni, n bìnn kir wann á pyànnwá ni n dang rag, ¹⁵ “Shinn Luyí, á myàng ashi wùnmí, kwonn ri gbar ku, ku ri wa shwìn wàni kèun nìnànn nímá. Ku ri kù kà kyann á pyìr ma zàpìr. ¹⁶ N zìg yag ku mà byar yann sukàwú big ni, big dàb gbam yì sar fig ku bàna.”

¹⁷ I byar-à Yesu dinya big n rag, “Kai! Bu-à sa ning bir fig pìkyinn ná á byarmí ni bàna, hár tama-à níng, í jir kai rà? Ning ri gbam sung. N sa muyar ma ning hár ákaun rà? Aning zìg bi wùn-à hi áyág.” ¹⁸ Yesu yan ta wàu-à níng nài

yán, sai wàu-à í zu bi rìg-à á dìr wùn-à ni. I nànn-à hi sai wùn-à í gbam rìg-à màhàn.

¹⁹ I byar-à hi, yann sukàwá big bònn yag mà byarwá ni n bib ku rag, “Bu-à sa yi kan zu sar fig wàu-à níng bàna, í jir kai rà?”

²⁰ Ku dinya káníng n rag, “Bu-à sa níng, ning bir wai fig pìkyinn ná bàna. Mì ri dinya ning í jír àjai. Wà na bir hing pìkyinn á byar Shìdun ni kó tití nímá àràg barà yìr masita shi sig tití nímá níng, na dang rag shinnkwínn-à níng aku gbìb dù ma mìrwá aku yag màhàn bó, má yag. Wà na bir hing pìkyinn, ná sa kó kai bidìm pá. [²¹ Iri swai wàu-à níng má zu fig átai bàna, sai ba sìnn hing nu ma vig hing Shìdun.]”

*Yesu Dang Jakàng Jír á Shinn Ki-à Kwá Wu
(Mar 9:30-32; Luk 9:43b-45)*

²² Sai-à big kwonn shi sig mà Galili, Yesu dinya big n rag, “Bá zìg Wùn Mpìr Jíkwínn má ya kà á vù mpírká ni, ²³ bá gban rìg ku, ama àyúnn wà wa sara, kwá dù nann zu kàng ma yonkiwá.”

Barà yann sukàwá big fig àdòníng pìkyinnbá í bai rìg-à.

Bài Jànn-à Big Wa Ya Lu Shìdun

²⁴ Barà big bi fòr á Kafarnahum, sai malamká ri zìg bài jànn á lu Shìdun ni níng, big yag mà byar Bitrus n bib rag, “Shinn Luná ri wa bài jànn bu Lu Shìdun rà?”

²⁵ Ku zìm n rag, nn, wàníng ri wa.

Barà ku kàng bi á lu-à ni, sai Yesu bib ku rag, “Siman, à myàng ashinn rà? Mpírká ri wa kùr bài jànn íni rà? I yann jànnká rà, kó í kyìnnká rà?”

26 Bitrus dang rag, “I kyìnnká.”

I byar-à Yesu dinya ku rag, “To, kàhi yann jànnká má wa fig bàna. **27** Ama yi zìm fig ayi sa bai mpìr káníng pìkyinn bàna. A yag mà níng-à ni, á ta zwann, á gbar zu jái-à ma pànn jag sig. Wá myàng bài á nuwá ni, wà zyun-à má màg bài jànnyi yi pyànà. A zìg á wa big í bài jànnyi.”

18

*Yann Sukàká Sa Yipyàr á Shinn Mpìr-à Má Shi Agbam Ayaubá Ni
(Mar 9:33-37; Luk 9:46-48)*

1 Nonn fig bàna, sai yann sukàká bu Yesu big bi n bib ku rag, “Ayauyí ni mpìr-à má shi àgbam mà fir kùr Shìdun ni í ni rà?”

2 Sái ku bar wùn zyun tití nímá, n sìnn kà wàníng, a wàníng sar á pyànnbá ni. **3** I wà ku dang n rag, “Má dinya ning jír àjai. Wà na vim bìr fig ma kàng fig àràg ning í yann wùnshái big bàna, ná kà fig mà byar-à Shìdun ri na kùrwá bàna. **4** Mpìr-à ma sìnn kàng hing shinnwá àràg ku í wùnshái tití-à ning, ku í mpìr-à má shi àgbam mà byar-à Shìdun ri na kùrwá. **5** Mpìr-à ma pànn hing wùn zyun àràg wùnshái-à ning vù pyànà á jír shinnmí ni, shi sig àràg ku pànn síg mì.

*Buká Má Sìnn Kà Mpìrká Má Sa Bu Pyìr
(Mar 9:42-48; Luk 17:1-2)*

6 “Ama mpìr-à ma du kà hing wùnshái zyun áyau yann káníng ni, zyun-à bir sig pìkyinn á byarmí ni rag, a wàníng sa bu pyìr, má sàñ kab ya mpìr-à ning hi abig zìg wann bu wau, abig

dìnn gbam á wàinwá ni, abig ta kà wann ku á byinnaku wu rìg. ⁷ Sàn fig wà bu zyun shi sig áni, aku sìnn kà mpìr á bu pyìr bàna. Bu zyun má sìnn kà mpìr má sa bu pyìr, ama mpìr-à ma sìnn kà jàuwá a wàníng sa bu pyìr, kwá myàng àzing.

⁸ “Wà vùwú kó barwú ma ri sìnn kà wù rag á sa bu-à bibai, á gib tafinn rìg. Má sàñ kab nì á kà á lu Shìdun ni mà wai ma bar àkìm kó vù àkìm, ma wà wá shi kwonn ma vù pyàñà, kó bar pyàñà bá ta kà wù á lu pyìr. ⁹ Wà zuwú ma ri sìnn kà wù rag á sa bu-à bibai, á kpab tafinn rìg. Má sàñ kab nì á kà mà lu Shìdun ni ma zu nzyun kwonn ma yonkiwú, ma wà wá kà mà lu pyìr ma zuwú pyàñà.

*Tinn Jír á Shinn Adùn Zyun-à Jànn Sig
(Luk 15:3-7)*

¹⁰ “Kada aning sa wùn zyun áyau yann káníng ni yawari bàna. Mì ri dinya ning yann aswam Shìdun big ká ri myàng kwonn ma yann káníng, big ri shi kyann á pyànn Shìdun ni mà wai. [¹¹ Wùn mpìr jíkwìnn bi sig jirà aku zìg zu mpìrká nang jànn sig.]

¹² “Wà mpìr zyun ma shi sig ma àdùn dìb-swana, zyun áyaubá ni ma jànn hing, kwá fím ká dà sig dìb-yina agban dwib agban zu áni ajinndúbi ning mà gáu shinnkwìnn-à ni jiràaku yag yàn dìg rìg ma zyun-à jànn sig níng mìpyim. Kó í àdòníng bàna rà? ¹³ Wà kwa yàn dìg hing wàníng, kwá fig àjwár wàni. N dinya ning àjwár-à kwá fig á shinn zyun-à jànn sig níng má kab ká zyun-à jànn fig bàna ning. ¹⁴ I barà

Taná mà wai má zìm fig áyau yann káníng ni, kó nízyun aku jànn bàna tinn.

Wunzàwú Zy়un-à Ma Sa Bu-à Ma Sàn Fig Bànা

¹⁵ “Wunzàwú zyun-à ma sa wu bu-à sàn fig bàna, á yag mà byarwá ni á dinya ku bu bibai-à ku sa sig. A yag dìg ku, ning ma ku pyànà. Kwa fig hing jírwú, to, à gbar kèng bi rìghing wunzàwú á byarwú ni. ¹⁶ Wà kwa rag, ku ngàng, á yag ma mpìr zyun kó mpìr pyànà, jirà a mpirká fig jír káníng á nuná ni, ning sara. ¹⁷ Wà kwa ngàng wà kwá fig jír káníng, á dinya àgbamká iklisiya. Wà kwa ngàng hing jir mpìr iklisiyaká tinn, á sìnn kèng rìg ku àràg í mpìr-à yì fig jir Shìdun bàna, kó àràg mpìr azìg bài jànn.

Wà Mpirká Ma Shi Kwonn Sig á Zìnn Yesu Ni, Kwá Yaubá ni

¹⁸ “Mì ri dinya ning, bu-à na kìg sig á jànn-à ni, bá kìg mà wai tinn. Bu-à na pù sig á jànn-à ni, bá pù mà wai tinn.

¹⁹ “Mì ri dinya swàb kà ning jír, wà na shi kwonn sig mpìr pyànà, pìkyinn ná ma yag hing nízyun á shinn bu-à ning ri vig, Tamí mà wai má fig jírná, kwá sa ya ning bu-à ning ri vig níng hi. ²⁰ Byar-à mpìr pyànà kó sara ma shi kwonn sig á zìnnmí ni, n̄ shi kwonn sig ma big í zyun tinn.”

Jír á Shinn Wùn Sukà-à Ri Yafa Ya Fig Mpìr Bànা

²¹ I byar-à Bitrus sar bi sim, n bib rag, “Shinn Lumí, mpìr-à ma ri sa kyann mì bu-à bibai, n̄ yafa ya ku kàun píná rà? N yafa ya ku hár kàun sùmpyànn rà?”

²² Yesu dinya ku n rag, "I kàun sùmpyànn í nànn-à hi bàna, kó dìb-sara agban dwib hár byar sùmpyànn má sàn hing, ²³ jir kai bàna byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg kùr zyun ri zìm aku wànn byann bàiwá ma yann sukàwá big. ²⁴ Barà ku ri wànn byann bài-à àdòníng, sái wunù zyun-à ku ri bàg wàníng tonn bài àràg dubu dwib, big pànn zìg bi sig wunù-à hi á byarwá ni. ²⁵ Barà wunù-à níng bàna ma bài-à kwá wa kèng àsàin luwá, sái àsàin luwá dang rag, abig wann tafinn rìg ku ma wàwá ma yanká buwá big, ma buká ku shi sig ma kàhi, abig wa zu ku áni. ²⁶ I byar-à fàu-à níng bìnñ kir wann á jìnn ni, n dang rag, 'Shinn Lumí, á sa myuar, má wa kèng vinn rìg wù bài-à níng bidìm pár.' ²⁷ Barà fàu-à níng dang àdòníng, sai shinn luwá myàng ashiwá n fim ya rìg ku tonn bài-à hi, aku yag.

²⁸ "Ama fàu-à níng zu yag mà myann, n yag dìg kwonn ma fàu zyun-à ku ri bàg wàníng tonn bài sule dìb-swana níng, n yag mòr pànn gbam wàníng á wàin-à ni n dang rag, a wàníng wa kèng ku bàiwá. ²⁹ Fàu-à ku ri bàg wàníng bài-à níng bìnñ kir wann á jìnn ni n dang rag, 'A sa myuar, má wa kèng vinn rìg wù bài-à níng bidìm pár.' ³⁰ Sái mpìr-à níng ngàng rìg, n zìg yag rìg jàuwá níng n kig kà wàníng á tonn fi, jirà a wàníng wa ku bàiwá. ³¹ Ayau fàuká shi sig ma ku níng, big myàng bar bu-à ku sa sig níng, sái pìkyinnbá í bai rìg-à. Big kèng yag n yag dinya shinn lubá bar jír káníng. ³² I byar-à hi shinn lubá bar bi ku, n dinya ku n rag, 'Wù

í wùn sukà-à bibai, jír kai bàna ñ fim ya vinn rìghing wù bài-à mì ri bàg wù dò jir barà à vig sig mì ning. ³³ Wá myàng fig ashi jàuwú zyun àràg barà ñ myàng sig ashiwú ning bàna rà?’ ³⁴ I byar-à shinn luwá dù rìg kyinn, n ya kà ku á vù mpirká ri ya mpìr shwin àjirà aku wa kèng vinn rìg bài-à ning.

³⁵ “Wàníng í barà Tamí mà wai má sa ma ning áni, wà na yafa ya fig jàuná big ma kyinn ízyun bàna.”

19

*Yesu Dang Jír á Shinn Uwà Kan Tafinn
(Mar 10:1-12)*

¹ Barà Yesu dang vinn rìg jírwá àdòníng, ku dù á Galili n yag mà jànn Yahudiya, n pìm zu á Ning Urdun. ² Bìr mpirká nìnànn nímá bàg yag ku màhàn, ku ri dàb gbam káníng.

³ I byar-à hi Farisawaká káhi dìg ku màhàn, big ri màg màg fig ku, big dang rag, “A dokayí ni sàñ hing wà mpìr aku ya wàwá tarkada maaku kan tafinn wàwá àràg barà kyinnwá ri zìm rà?”

⁴ Yesu bib big rag, “Ning jangga fig bu-à jir Shìdun dang sig bàna rà? Jir Shìdun dang sig rag, sai-à Shìdun màm jag mpìr, ku màm jag sig wunù ma uwà, ⁵ ku dang rag, ‘Jir wàníng, í bu-à sa mpìr má dù dà fim nàwá ma tawá, má yag shi kwonn ma wàwá, jirà abig shi í bu ízyun.’ ⁶ Hár á pyànná-à ning bá shi fig rag pyànnà bàna. Bá shi í bu ízyun. Bu-à Shìdun sìnn kwonn sig, kada mpìr aku gàfinn bàna.”

⁷ I byar-à hi Farisawaká bib ku n rag, “Sáshinn doka Musa dang rag, ‘Mpìraku ya wàwá tarkada ban gban ma aku kan rìg wàwá ning’ fà?”

⁸ I byar-à Yesu zìm n dinya big rag, “Bu-à sa Musa dang rag, aning ya wàná tarkada ban gban ning, í jirà ning shi sig ma sung gbam. Ama bu káníng shi fig àdòníng ásai-à big màm jag sig jànn á jìnn ni bàna ba. ⁹ Mì ri dinya ning, mpìr-à ma ya hing wàwá tarkada, ma kan tafinn hing wàwá, wà wàwá hi ma sa fíg àyái bàna, mpìr-à ning ma zìg kàng hing uwà zyun kim, ku ri sa àyái.”

¹⁰ I byar-à hi yann sukàwá big dinya ku n rag, “Wà jir uwà ma nùwá ma shi sig àdòníng, má sàñ kab nì mpìraku zìg uwà bàna.”

¹¹ Yesu dinya big n rag, “Walai mpìr-à má zìm jír-à ning ri dang ning, sai kó mpìr-à Shìdun ma ya sig ku gbam barà kwá shi àdòníng. ¹² Mpìrká káhi tun sai-à big mà sig big, big bàna ma dìr, mpìrká káhi bó í mpìr sa síg big í nì big bàna ma dìr, mpìrká káhi shi àràg big bàna ma dìr jirà abig sa swàm Shìdun nìsàn nímá. Mpìr-à má shi yì shu átai má zìg fig uwà bàna, to aku shi.”

Yesu Wìr Kà Ya Yann Títiká Asàn (Mar 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Mpìrká káhi ya bi Yesu yanká titi, aku tib káníng vù á dìr, ma aku vig ya káníng Shìdun. Ama yann sukàwá big yan ta mpìr káníng.

¹⁴ Yesu dang rag, “Aning fim yann titi káníng abig bi á byarmí ni, kada aning kan dim big bàna, jir kai bàna írì swai yanká àdòníng, bá kà nì mà byar-à Shìdun ri na kùrwá.”

¹⁵ I byar-à hi ku bi tib yann káníng vù á dìr-à ni, mì yag rìg-à.

*Mpìr Bài Zy whole Bib Yesu Abib
(Mar 10:17-31; Luk 18:18-30)*

¹⁶ Ayúnn zyun wunù zyun bi á byar Yesu ni n dang rag, “Malam, bu-à sisàn má sa jirà nì dìg yonki kinn kinn í kai rà?”

¹⁷ I wà Yesu dinya ku rag, “Bu-à sa à bib mì jír àdòníng á shinn bu-à sisàn í jir kai rà? Mpìr nzyun í mpìr-à nsàn í Shìdun. Wà wa ri zìm á dìg yonki kinn kinn á wib jir Shìdun.”

¹⁸ I byar-à hi ku dinya Yesu n rag, “Má wib í kai ma kai rà?”

I wà Yesu dinya ku n rag, “Kada á gban ki bàna, kada á sa àyái bàna, kada á jwi ajwú bàna, kada á gim nsáng á shinn mpìr bàna, ¹⁹ á wib tawú ma nàwú, ma á zìm jàuwú àràg barà wù ri zìm shinnwú tinn.”

²⁰ I wà wùn wunù-à níng dinya ku n rag, ai bu káníng bidìm pár ku sa vinn rìghing, bu-à dà sig akú sa í kai rà?

²¹ Yesu dinya ku n rag, “Wà wa ri zìm á wib vinn rìg jir Shìdun bidìm pár, á yag wann tafinn vinn rìg buká à shi sig ma kàhi bidìm pár, á zìg bài-à á ya mpìr ashiká, jirà wá dìg bu-à sàn kab wàníng mà wai, ma á bi bàg mì.”

²² Barà wunù-à níng fig jír-à níng, ku í yag rìg-à, pikyinnwá bai rìghing, jir kai bàna ku shi sig big bu wàni.

²³ I byar-à Yesu dinya yann sukàwá big n rag, “Mì ri dinya ning í jír àjai, shi sig ma shwìn wà mpìr bài má kà á lu Shìdun ni mà wai. ²⁴ N dinya swàb kà ya ning jír zyun, tù hing wàni wà mpìr

bài aku kà á lu Shìdun, má fonn kab wà rakumi
aku kà á pùr àbonyir, ma wà mpìr bài aku kà á
byar-à Shìdun ri na kùrwá.”

²⁵ Barà yann sukàwá big fig àdònín, sai
mamaki pànn rìg big. Big bib ku n rag, “Kai!
Mpìr-à má wìm zu í ni rà?”

²⁶ Yesu myàng yag big n dang rag, “Bu-à mpìr
má sa sar fig bàna, Shìdun má sa sar, jir kai bàna
walai bu-à má nì kan Shìdun.”

²⁷ I byar-à Bitrus dang rag, “To, tàma-à níng yi
fim rìghing buká buyí bidim pár jirà ayi bàg wù,
yá dìg í kai rà?”

²⁸ Yesu dinya big n rag, “Mì ri dinya ning í
jír àjai, àyúnn-à wùn mpìr jíkwinn má na kùr
ma gbam mà wai, ásai-à níng hi ning yann
sukà dwib agban pyànà káníng, ning má, ná shi
ma gbam, ná na kùr á shinn swai mpìr dwib
agban pyànà ká á jànn Israila. ²⁹ Mpìr-à ma fim
luwá, kó kwa fim shunwòwá, kó wunzàwá, kó
ajunwàwá, kó tawá, kó nàwá, kó yanká buwá,
kó dawá, á dò jir shinnmí ni, kwá dìg bu-à kab
bu káníng kèun dìb-swana, kwá dìg yonki kinn
kinn tìn. ³⁰ Mpìrká nìnànn nímá ká shi sig mpìr
ùwài tàma-à níng, bá kèng mà sim. Mpìrká kinn
fig bu bàna ning, má yag mà pyànn.

20

Mpìrká Ri Sa Swàm á Da Inabi

¹ “Byar-à Shìdun ri na kùrwá mà wai shi sig
àràg í àsàin lu zyun-à, zu yag sig í pyimbyau yìi
nímá mà myann jirà aku yag yàn mpìrká má sa
ya ku swàm á dawá ni. ² Ku ma káníng dang
byann sig, su zyun kwá ya káníng bài pam zyun.

I byar-à hi, ku tìr yag káníng mà da-à ni. ³ Sái ku zu yag mà kasuwa-à ni àsháu ajinndúbi, ku yag dìg kèng mpirká shi sig màhàn, big ri sa fig swàm bàna, big shi sig átai. ⁴ I byar-à hi, ku dinya mpìr káníng n rag, abig yag mà dawá ni, kwá wa káníng bài bar swàm-à káníng ma sa sig bidìm pár. I byar-à hi, big í yag rìg-à. ⁵ Ku yag jakàng àyúnn áyau shinn, n bar bi mpirká kádà, àsháu sara àkamzau ku yag jakàng n yag bar bi jakàng mpirká kádà. ⁶ Ku yag jakàng mà kasuwa ni àràg àsháu swana, n dìg mpirká sar sig. Sái ku dinya káníng n rag, ‘Bu-à sa ning ri shi átai, mi ri sa fig swàm bàna í jir kai rà?’ ⁷ Big dinya ku n rag, mpìr zìg fig big swàm bàna. I wà ku dang rag, to a káníng yag sa ya ku swàm mà dawá ni.

⁸ “Barà àkamzau-à màg níng, sái àsàin da-à bar mpìr-à ku du kè sig a wàníng shi shinn mpirká ri sa ya ku swàm-à níng, a wàníng bar kwonn mpirká jirà a wàníng wa big bài swàmbá, a wàníng wa jag ma mpirká bi sig ásim níng mýpyim, í wà a wàníng wa mpirká bi jag sig níng íni. ⁹ Mpirká zyun-à bi sig ásim níng big bidìm pár big dìg pam zyun zyun. ¹⁰ Mpirká nìm kè jag sig swàm-à níng bi fòr, big ri kyab rag kó bá wa big bài-à má kab bu ká bi sig ásim níng. Sái big má, big ya big pam nzyun nzyun tìnn. ¹¹ Barà big zìg bài-à àdòníng, sái big kè hing jír yàng dang, pìkyinnbá bai rìghing ma àsàin da-à. ¹² I wà big dinya ku n rag, ‘Mpirká bi ásim níng sa fòr fig swàmyí bàna, ama à wa màg yi bài-à ábibir ma big. Yi zyun-à yi nìm zu sig tundaka í pyimbyau, hár àyúnn-à kè, àyúnn fàn yi fànfàn.’

¹³ I byar-à àsàin da-à dinya mpìr zyun áyaubá ni n rag, 'Awàn, ái ñ lir ji fig wù bàna, yi ma wù dang byann rìghing jir bài-à mýpyim, ñ dang rag swàm su zyun pam zyun. ¹⁴ A zìg bàiwú tàma-à níng á yag mà luwú ni, má wa mpirká bi sig ásim níng àràg barà ñ wa sig wù níng. ¹⁵ Asái ñ bàna ma gbam á shinn buká ñ shi sig ma kàhi rà? Kó wù ri nànn àgùnn buká mì ri sa níng rà?"

¹⁶ I byar-à Yesu dang vinn rìg jírwá n rag, "Mpirká kà sig á pyànn níng, í ká má kàng ásim, ká ásim níng í ká má yag mà pyànn."

*Yesu Dang Jakàng Jír á Shinn Ki-à Kwá Wu
(Mar 10:32-34; Luk 18:31-34)*

¹⁷ Yesu ri yag mà Urushalima, ku zìg kwonn sig ma yann sukàwá big dwib agban pyànn káníng í zyun. Barà big ri yag á gbìb-à ni, sái ku bar kann káníng agang, n bònn dinya káníng jír n rag, ¹⁸ "Yi ri yag mà Urushalima, mà byar-à bá zìg Wùn Mpìr Jíkwinn má ya kà ku á vù àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma malamká. Bá wà ku kwonn, má dang rag abig gban rìg ku. ¹⁹ Bá zìg ku má ya kà ku á vù mpirká ká í Yahudawaká bàna. Bá màm jwann ku, bá yang ku ashor, bá dab bàg gbam ku atàm bín. Ayúnn su sara kwá dù nann zu kàng ma awunwá."

*Bu-à Na Yakubu Ma Yohanna Vig Sig
(Mar 10:35-45)*

²⁰ I byar-à hi wà Zabadi ma yanká buwá bi á byar Yesu ni, ku bìnn kir wann n vig wàníng bu.

²¹ Sái Yesu bib ku rag, ku ri zìm í kai rà?

Ku dinya wàníng rag, “Mì ri zìm yanká bumí big pyànà níng, zyunaku shi á agunn vìm nuwú ni, zyunaku shi á agunn vìm súrwú ni, á sai-à wá na kùrwú.”

²² Yesu dinya big n rag, “Ning yì fig bu-à ning ri vig mì bàna. Wàníng ná wa sar shwìn-à má wa níng rà?”

Big dang rag, nn, bá wa sar.

²³ I byar-à hi, ku dinya káníng n rag, “Shwìn-à má wa níng, í wà zyun-à ná wa. Ama byar shu agunn vìm numí ma agunn vìm súrmí, í bigmí bàna, nì bàna ma gbam-à má ya mpìr kàhi. I byar shu mpìrká Tamí sa sinn ya sig big.”

²⁴ Barà yann sukà dwib kádà sig níng fig bu-à jàubá pyànà káníng vig sig Yesu níng, big nànn káníng àgùnn. ²⁵ I byar-à Yesu bar kwonn bi big í byar nízyun, n dang rag, “Ning yì hing kùrká á jànn-à ni ri tág gbam á shinn mpìrká bigbá ni. Big ri twìm káníng, mi ri dinya káníng bu-à káníng má sa. ²⁶ Ama bigná má shi fig àdòníng áyauná ni bàna, wà mpìr zyun áyauná ni ma ri zìm aku shi àgbam, to, aku shí nì fàuná. ²⁷ Mpìr-à ma ri zìm aku shí nì wà jijag, to, aku shí nì fàuná, ²⁸ àràg barà Wùn Mpìr Jíkwinn bi fíg jirà abig sa ya ku bu bàna, ama jirà aku sa ya mpìrká bu, aku ya shinnwá jirà mpìrká abig dìg yonki.”

Yesu Pù Finn Zu Mpìr Afau Pyànà (Mar 10:46-52; Luk 18:35-43)

²⁹ I byar-à Yesu ma yann sukàwá big dù á Yariko mi ri yag, sói bìr mpìrká nìnànn nímá ri bàg yag big ásim. ³⁰ Mpìr àfau pyànà big shi sig á kur gbìb-à ni. Barà big fig í Yesu ri wam zu yág

nì, í byar-à hi big gbam nài gbam n rag, “Shinn Luyí á myàng ashiyí, wù Wùn Dawuda!”

³¹ I byar-à hi, bìr mpìr káníng kan dim big n rag, abig pànn shi rìg akim abig wa nài yán bàna. Ama big pànn shi fig bàna, n wa swàb kè nài yán ma gbam n dang rag, “Ayáa Shinn Luyí Wùn Dawuda, á myàng ashiyí.”

³² I byar-à Yesu sar wann n bib big n rag, “Ning ri zìm ñ sa ya ning í kai rà?”

³³ Big dinya ku n rag, “Shinn Luyí, yi ri zìm á sa yi ayi myàng ma zuyí.”

³⁴ I byar-à Yesu myàng ashibá, n tib big vù á zu-à ni, á byar-à hi sai big í myàng rìg-à ma zubá, n kan bàg ku.

21

Mpìrká á Urushalima Shà Yesu (Mar 11:1-11; Luk 19:28-40; Yoh 12:12-19)

¹ Barà big nyàan fòr á Urushalima, n yag mà Baitafaji, á byar zyun big ri bar Wùn Mwir Zaitun, í byar-à hi Yesu swam yag yann sukàwá big pyànà, abig yag bab. ² Ku dinya big n rag, “Aning yag mà kauye-à mà pyànn ná ni níng. Na kè yag hing ná dìg big sa gbam sig aswannswánn màhàn, na-à ma wùn-à, aning finn ya bi mì. ³ Mpìr-à ma bib hing ning, aning dang rag, ‘I Shinn Luyí dang síg nì rag, ayi finn ya bi ku, kwá tìr kàng bi rìg kíni.’ ”

⁴ Wàníng sa sig àdòníng jirà bu-à wùn aswam Shìdun rì dang sig níng aku shi àràg barà ku rì dang sig. Ku dang rag,

⁵ “Aning dinya mpìrká á Siyona,

kùrná ri bi zyun-à má myàng ashiná.
Ku nann shi sig á shinn wùn aswannswánn zyun ni.”

⁶ I byar-à hi, yann sukà Yesu big wib jir Yesu, mi í yag rìg-à. ⁷ Big yag zìg bi aswannswánn-à hi, na-à ma wùn-à, n wan zu jàbá, n bir wann á kwíb-à ni. I wà Yesu nann zu n shi wann á shinn aswannswánn-à hi ni. ⁸ Mpìrká nìnànn nímá shi sig màhàn. Big zìg jàbá n jag wann á gbìb-à ni. Mpìrká káhi kyag sig jì bu, mi ri jag yag á gbìb-à ni tìnn. ⁹ Sái bìr mpìrká káhi ri yag mà pyànnwá ni, káhi bó ásimwá ni. Bìr mpìrká nìnànn nímá ri swam yan ku, big dang rag, “Pyib sìsàn aku shi á shinnwú ni, wù Wùn Dawuda. Pyib sìsàn aku shi á shinn mpìr-à ri bi á zìnn Shinn Luyí ni ning, Shìdun í zyun-à mpìrká má swam yan.”

¹⁰ Barà ku ri kà yag mà finn swann Urushalima àdòníng, sai mpìrká á finn swann-à ni ri sa yàg yàg yàg. Mpìrká ri dang jír kim kim, big dang rag, “Wàníng í ni rà?”

¹¹ I wà mpìrká dang rag, “Ai wàníng í mpìr-à ri dang kyann jir Shìdun, zìnnwá í Yesu mpìr Nazarat, ku í mpìr-à á jànn Galili.”

Yesu Kan Zu Mpìrká Ri Wann Tafinn Bu á Lu Shìdun

(Mar 11:15-19; Luk 19:45-48; Yoh 2:13-22)

¹² Yesu kà yag mà lu Shìdun ni n kan zu rìg mpìrká ri wann tafinn bu màhàn, ma ká ri wann bu màhàn. Ku gbar ta wann rìg teburká mpìrká ri pyann bài áni ning, ma kujeraká bu mpìrká ri wann tafinn àlàb lu. ¹³ Ku dinya big n rag, “Big ba sìnn sig jír-à Shìdun dang sig rag, ‘Lumi,

mpìrká ma bar rag í byar-à big ri vig Shìdun,'
ama ning sinn kèng rìghing í byar ajwú jwi."

¹⁴ Sái àfauká ma mpìrká ri gbìb títing níng,
bi á byarwá ni á lu Shìdun. I wà ku dàb gbam
rìg káníng. ¹⁵ Barà yanká ri swam yan Yesu
n rag, "Bu-à ñsànaku shi á shinnwú ni, wù
Wùn Dawuda." Barà àgbamká ri twìb swànn
bu á pyànn Shìdun ni, ma malamká myàng bu
mamaki-à Yesu sa sig, n fig jír-à yanká ri swam
yan ku níng, sái big nànn rìg àgùnn. ¹⁶ Big dinya
ku n rag, "Wù ri fig bu-à yann káníng ri dang
rà?"

I wà Yesu dinya big n rag, "Mì ri fig. Ning
myàng fig bu-à big ba sinn sig níng bàna rà?
Big ba sinn sig n rag, 'Shìdun sinn kè yanká abig
swam yan ku.' Ning jangga fig bàna rà?"

¹⁷ I byar-à hi ku fím rìg káníng, ku í zu yag rìg-
à mà finn swann-à ni, mi í ya rìg-à mà Baitanya,
n tìg màhàn.

*Yesu Ya Bin Ating Zy whole Nài Ya
(Mar 11:12-14, 20-24)*

¹⁸ Na kyàr byar-à ku ri kèng yag mà finn
swann-à ni, sái amor gban ku. ¹⁹ Barà ku myàng
yag mìr bin ating zyun sar sig á nu gbìb-à ni, ku
yag màhàn, ku dìg fig awan áni bàna, sái íri jì. I
byar-à hi, ku dinya bin ating-à níng, n rag, "Wá
wan fig rag awan bàna, hár kinn kinn." I byar-à
hi bin ating-à hi í wim rìg-à.

²⁰ Barà yann sukàwá big myàng àdòníng, sái
mamaki sa rìg big. Big dang rag, "A, hár bin
ating-à níng wim rìghing kíni àdòníng rà?"

21 I wà Yesu dinya big, n rag, “Mì ri dinya ning jír àjai, wà na bir hing pìkyinn ná á byar Shìdun ni ma kyab fig kyinn pyànà bàna, bu-à ná sa má kab bu ating-à ning, kó na dang rag, shinnkwinn-à ning aku gbìb dù ma mìrwá, aku yag jann kà shinnwá á zàpìr-à ni, má wib ning, má gbìb dù rìg má yag jann kà rìg shinnwá. **22** Kó kai na vig hing Shìdun, wà na bir hing pìkyinn ná á byar Shìdun ni, ná dìg.”

*Big Bib Yesu Jír á Shinn Gbamwá Ni
(Mar 11:27-33; Luk 20:1-8)*

23 Barà ku kà yag mà lu Shìdun ni mi ri tàg mpìrká bu, sai àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma àgbam mpìrká kádà bi á byarwá ni. Big dang ragaku dinya big, ku dìg sig gbam-à ku ri sa bu káníng ma kàhi ning áni rà? I ni ya síg ku nì rà?

24 I byar-à Yesu dinya big n rag, “Má bib ning jír zyun, wà na dinya hing mì, í wà má dinya ning mpìr-à ya sig mì gbam-à mì ri sa bu káníng ma kàhi. **25** Mpìr-à ya sig Yohanna gbam-àaku wau mpìrká dìr batisma í ni rà? I Shìdun rà, kó í mpìr rà? Aning dinya mì.”

I byar-à hi àgbamká wà jír ma bar dìrbá n rag, “Wà ya dang rag, í Shìdun ya sig Yohanna gbam-à íni, kwá dang rag, bu-à sa yi bir fig pìkyinn á jir Yohanna ni bàna í jir kai rà? **26** Wà ya dang rag, í mpìr ya sig Yohanna gbam-à íni, yi ri shàr bìr mpìr káníng, jir kai bàna big yì rìghing wà Yohanna í mpìr-à ri dang kyann jir Shìdun.” **27** I byar-à big dinya Yesu n rag, “Yi yì fig bàna.”

I byar-à hi ku dinya káníng n rag, "Mì má, má dinya fig ning mpìr-à ya sig mì gbam-à mì ri sa bu káníng ma kàhi níng bàna.

Jír á Shinn Yann Pyànà

²⁸ "Mpìr zyun shi sig áni ku mà sig yann pyànà. Ku yag mà byar wùnwá zyun-à àgbam-à, n rag, a wàníng yag sa swàm mà da. ²⁹ Wùn-à hi dinya tawá n rag ku ngàng. Ama ásim, ku bi zìm, mi í yag rìg-à. ³⁰ I byar-à mpìr-à níng vim bìr n yag mà byar wùnwá zyun ni, n dinya wàníng rag, a wàníng yag mà da-à ni. Wùnwá zyun-à níng hi zìm, n dang rag kwá yag, ama n bi ngàng rìg, n yag fig bàna. ³¹ To, bigná ning myàng áshinn, áyau yann pyànà káníng ni, mpìr-à sa sig bu-à tawá ri zìm í ni rà?"

Sái mpìrká dang rag, "I wùnwá wà àgbam-à."

I byar-à Yesu dinya big yìr jír n rag, "N dinya ning jír àjai, mpìr azìg bài jànn káníng, ma uwà àyái káníng ma kà jág ning nì á byar-à Shìdun má na kùrwá. ³² Aning myàng, Yohanna bi aku dinya ning gbìb-à ná bàg. Ning ngàng n bir fig pìkyinn ná á byarwá ni bàna. Ama mpìrká ri zìg bài jànnká, ma uwà àyáiká bir hing pìkyinnbá á byarwá ni, ama bigná kó barà ning myàng big bir sig pìkyinnbá níng, ning ngàng wà ná fím bu pyìr sa, má bir pìkyinn á byarwá ni."

Tinn Jír á Shinn Mpìrká Ngàng Yesu

(Mar 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³ Yesu dinya big n rag, "Aning fig jakàng tinn jír zyun-à níng. Mpìr zyun nàm sig da inabi, n pì kèng kwìb sig da-à hi áni, n kànn sig kàb byar-à bá shi kan bu, n kab sig shar jír à abig pinn wìr

kà zàn inabi áni. Ku zìg da-à hi, n pag alaru. Ku dù n yag rìg mà jànn zyun ni. ³⁴ Ayúnn-à bá binn kinn kwonn awan inabi-à níng sa, sai mpír-à níng swam yag fàuwá mà byar anàm bu káníng ni abig ya ku anìwá. ³⁵ Anàm bu káníng pànn fàuká buwá n dab zyun dab dab, n gban rìg zyun, n ta zyun abàn ta ta. ³⁶ Hár tàma-à níng ku swam yag jakàng fàuwá big, ká kab wàri. I barà big ri sa káníng akyib, mi ri dab big. ³⁷ I nànn-à hi, ku swam yag wùnwá á byar káníng ni n dang rag, bá wib wùnwá níng. ³⁸ Barà anàm bu káníng myàng wùn àsàin da-à ri bi, big dang n rag, ‘To, wàníng í àsàin-à má ji gado da-à níng, ayi gban rìg ku, jirà ayi pànn nì da-à níng.’ ³⁹ I byar-à hi, big pànn ku n vinn ta zu yag rìg ku mà myann n gban rìg ku.

⁴⁰ “Wà àsàin da-à níng ma kèng bi hing, kwá sa mpír anàm bu káníng í kai rà?”

⁴¹ Mpírká dinya ku n rag, “Asàin da-à níng má gban rìg mpír káníng bidìm pár. Kwá ya rìg da-à á vù mpírká káhi kim abig nàm, jirà àyúnn-à ba binn hing buju-à bá ya ku anìwá.”

⁴² Yesu dinya big n rag, “Ning taba jangga fig bu-à jir Shìdun dang sig bàna rà?

‘Abàn-à mpír ami buká ngàng sig rag bai níng, í zyun-à big zìg kèng bi,

n mi kà ágù kinn-à ni,

í wà zyun-à sàñ kab sig kádà.

Wàníng í Shìdun sa síg nì.

A byaryí ni, yi ri myàng í bu mamaki.’ ”

⁴³ Yesu dang swàb kà jírwá n rag, “Bá zìg rìg byar-à Shìdun ri na kùrwá á byarná ni, bá ya

mpìrká ma ri wan awan sìsàn. ⁴⁴ Mpìr-à ma kù hing á shinn abàñ-à níng ni, kwá kìm, ama mpìr-à abàñ-à níng ma ku hing á dìrwá ni, má wau nam rìg ku murrr.”

⁴⁵ Barà àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, ma Farisawaká fig yìr jír-à níng, big yì rìghing Yesu ri dang ma big. ⁴⁶ Sái big yàn pyù-à abig pànn sìr Yesu, ama zinn pànn rìg big, jir kai bàna bìr-à nànn kab gbam. Mpirká yì rìghing wà Yesu í mpìr-à ri dang kyann jir Shidun.

22

Tinn Jír á Shinn Ban (Luk 14:15-24)

¹ Yesu dinya kèng big tinn jír zyun n rag,
² “Byar-à Shìdun ri na kùrwá shi sig àràg barà kùr zyun ri sa buki ban wùnwá. ³ Ku dinya mpìrká nìnànn nímá abig bi ji buju ban wùnwá. Barà big sa kinn buju-à níng, ku dinya fàuwá big n rag, abig yag bar bi mpìrká. Ama mpìrká ngàng wà bá bi. ⁴ Ku swam yag jakàng fàuwá big abig yag dinya mpìrká ku dwim bar sig níng, ku sa byann rìghing buju-à. Big gib gban sig naiká kùkwònń nímá. Big sa kinn rìghing buká bidìm pár, abig bi bùkí-à. ⁵ Ama mpìrká big dwim bar sig níng, walai mpìr-à bir pìkyinn á jír-à hi ni, big yag rìg kyonnóbá, kádà í yag rìg-à mà dabá ni, kádà yag rìg mà byar swàmbá ni tìnn. ⁶ Mpìrká dà níng pànn gbam fàuwá káníng, n dab big dab dab, n dab gban rìg big. ⁷ I byar-à hi pìkyinn kùr-à bai, ku swam yag sojawá big, big yag ta gban rìg mpìrká gban sig ki-à níng, n du swànn

rìg finn swann mpìr káníng bidìm pár. ⁸ Kùr-à níng dinya fàuwá big n rag, ‘Big sa kinn rìghing buju bùkí-à, ama mpirká ñ dwim bar sig, big ngàng níng, big fòr fig wà bá bi bàna. ⁹ To, ma àdòníng, aning yag mà finn swann-à ni, mpirká na dìg màhàn bidìm pár, aning bar bi big, abig bi bùkí-à níng.’ ¹⁰ I byar-à hi fàu káníng bàg nu gbìbká n bar kwonn bi mpirká ba dìg á gbìb-à ni bidìm pár, mpìr bibaiká ma mpìr sìsanká tìnn. Har byar bùkí-à mònñ rìg.

¹¹ “I byar-à kùr-à yag mà byar-à kyìnnká shi sig, ku yag myàng mpìr zyun màhàn wìr fig buwá jà ban-à bàna. ¹² Ku bib wàníng n rag, ‘Ayor! A sa sig áshinn n kà síg nì áyág, barà à wìr fig jà ban-à bàna níng rà?’ Mpìr-à níng pù fig nuwá bàna. ¹³ I byar-à hi, kùr-à dinya fauwá big n rag, abig sìr rìg wunù-à wìr fig jà ban-à bàna níng, vùwá ma barwá, abig ta zu yag ku mà myann ma fi-à ni, í byar-à kwá kig má zwàm pòr anamwá màhàn.”

¹⁴ Sái Yesu dang n rag, “To, mpirká nìnànn nímá big ri bar big, ama mpirká bá shig zu í tití nímá.”

Big Bib Yesu Jír á Shinn Bài Jànn Wa

(Mar 12:13-17; Luk 20:20-26)

¹⁵ I byar-à Farisawaká kwonn nubá, big ri zìm abig tib fig nu Yesu. ¹⁶ Sái big swam yag yann suka big, ma mpìr kùr Hirudus, big dang n rag, “Malam, ái yi yì hing wù í mpìr gwangga, jir kai bàna wù ri tàg jir Shidun á gbìb ñsàn. Wù ri shig fig mpìr bàna, jir kai bàna kó ni wù ri myàng í bu ñzyun á byarwú ni. ¹⁷ To, á dinya yi bu-à à

myàng sàñ sig. Sàñ hing wà ayi wa kùr Kaisar bài jànn rà, kó sàñ fig bàna rà?”

¹⁸ Yesu yì rìghing big ri tib fig nuwá. I wà ku dinya káníng n rag, “Ning í mpír bibai big. Bu-à sa ning ri tib fig numí níng, í jir kai rà? ¹⁹ Aning tiya mì bài-à ning ri wa bài jànn-à hi áni.”

I byar-à hi big ya ku bài àsháu zyun. ²⁰ I wà ku bib big n rag, “Ma hoto mpír-à á dìr bài-à hi ni ma zínn-à áni níng, í bu ni rà?”

²¹ Big dang n rag, “I bu kùr Kaisar.”

I wà ku dinya big n rag, “To, bu-à ma í bu kùr Kaisar, aning ya kàng kùr Kaisar. Bu-à ma í bu Shìdun, aning ya kàng Shìdun.”

²² Barà big fig jir Yesu, sai mamaki pànn rìg big. I nànn-à hi big gàb rìg dìr ma ku, n bib fig rag ku jír zyun bàna.

*Big Bib Yesu Jír á Shinn Barà Ki Má Dù Nann
Zu Kàng Ma Yonki*

(Mar 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ Ayúnn-à níng hi, Sadukiyawaká zyun-à dang rag, mpír ma wu hing, má dù nann zu kàng fig ma yonki bàna níng, bi á byar Yesu ni, n bib ku jír, ²⁴ n rag, “Malam, Musa dang rag, ‘Mpír ma wu tafinn sig wàwá, ku ma wàníng ma mà fig wùn bàna, a wunzàwá zìg kàng uwà-à níng jirà aku mà ya shunwàuwá yann.’ ²⁵ Tàma-à níng yi shi sig ma jír á shinn mpír zyun, ku shi sig ma wunzàwá big sùnnjin. Mpír-à níng hi zìg uwà, ku ma wàníng mà fig wùn bàna, ku wu rìghing. ²⁶ Wà wa pyàñà zìg kàng uwà-à hi, ku ma wàníng mà fig wùn bàna. Ku má, ku wu rìghing tìnñ, wà wa sara níng má àdòníng tìnñ.

Big sùmpyànn bidìm pár big zìg yà rìg uwà-à níng, big mà fig wùn bàna. ²⁷ Barà big zìg yà rìg uwà-à níng, sói uwà-à hi, í wu rìg-à. ²⁸ To, tama-à níng barà mpìr káníng zìg yà zu vinn rìghing uwà-à níng, to, àyúnn-à ba dù nann zu kèng hing ma yonki, uwà-à níng hi má shi í bu ni áyaubá ni rà?”

²⁹ I byar-à Yesu dinya big n rag, “Ning yì fig gbam Shìdun ma bu-à big ba sig á jir Shìdun ni bàna, wàníng í bu-à sa ning nang jànn sig gbìb gwangga níng. ³⁰ Ayúnn-à Shìdun má gbar dù kèng hing mpìr ma yonki, mpìrká má zìg fig rag uwà bàna, jir kai bàna mpìrká má shi àràg í yann aswamká Shìdun mà wai. ³¹ Jír wà ki má dù nann zu kèng ma yonki níng, ning jangga fig bu-à Shìdun dinya sig ning níng bàna rà? ³² Ku dang sig rag, ‘Mì í Shìdun bu Ibrahim, mì í Shìdun bu Ishaku, mì í Shìdun bu Yakubu.’ Jír-à níng ri tàg yi rag, mpìrká rì wu sig níng, shi sig ma yonki tama-à níng. Shìdun í Shìdun ki bàna, ku í Shìdun mpìr-à ma yonki.”

³³ Barà mpìrká fig bu-à ku tàg sig níng, sói mamaki pànn rìg big.

Doka Zy whole Wài Kab Kádà (Mar 12:28-34; Luk 10:25-28)

³⁴ Barà Farisawaká myàng ku dang tir rìghing Sadukiyawaká ma jír, sói Farisawaká bi í byar nízyun. ³⁵ Zy whole áyaubá ni í malam ri tàg bu á shinn tarkada Musa, ku ri zìm aku màg màg fig Yesu. ³⁶ Ku rag, “Malam, doka zyun-à wài kab kádà, í wà áni rà?”

³⁷ Yesu dinya ku rag, “A zìm Shinn Luwú Shìdun ma pìkyinn nízyun, ma yonkiwú, ma bu-à wù ri kyab á kyinnwú ni. ³⁸ Wàníng í doka-à wà jijag zyun-à wài kab sig kádà. ³⁹ Doka-à tib sig wàníng, á zìm jàuwú àràg barà wù ri zìm shinnwú. ⁴⁰ Doka-à Musa ba sig, ma bu-à mpirká rìi dang kyann jir Shìdun dang sig níng, bidìm pár shi sig áyau doka pyàna káníng ni.”

*Kristi í Wùn Dawuda; Ku í Asàin Lu Dawuda
Tinn*
(Mar 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ Barà Farisawaká kwonn bi, sai Yesu bib big jír, ⁴² n rag, “Ning ri kyab Almasihu í wùn ni rà?”
Big rag, “I wùn Dawuda.”

⁴³ Ku bib káníng n rag, “Ma sáshinn Dawuda dang rag, Almasihu í Shinn Luwá níng rà? I barà Awun Shìdun sinn kà ku aku dang. Dawuda dang rag,

⁴⁴ ‘Shìdun dinya Shinn Lumí n rag,
á bi á shi á vìm numí ni áyág.

Má sinn kà mpìr azíbwú big á mìr barwú ni.’

⁴⁵ Dawuda ma shinnwá bar ku Shinn Lumí. To, sáshinn kwá shi wùn wàníng rà?”

⁴⁶ Walai mpìr-à zìm sar ya ku bu-à ku bib sig níng. Daka àyúnn-à níng hi kó mpìr nízyun wim fig pìkyinn n bib fig rag ku jír bàna.

23

*Yesu Fù Bu-à Bibaiká Malamká Ma Farisawaká
Ri Sa*
(Mar 12:38-39; Luk 11:43, 46; 20:45-46)

¹ I byar-à Yesu dinya bìr mpìrká ma yann sukàwá big jír n rag, ² "Malamká ma Farisawaká ri tàg bu á shinn tarkada Musa. ³ Aning wib kó kai bu-à bá dinya ning. Ama kada aning sa bu-à big ri sa bàna, jir kai bàna big ri wib fig buká big ri dang níng bàna. ⁴ Big zìg swánn lìlb nímá n sìnn kà sig mpìrká á shinn káníng ri tàng kyann ma kàhi. Ama big swann shang fig big bàna, kó tití nímá. ⁵ Swàmká big ri sa bidìm pár í swàm bu jirà mpìrká abig myàng big, big ri ba jir Shìdun, mi ri bàg á mùnnpyànnbá ni kwonn ma azwinn vùbá ni, jirà mpìrká abig myàng big. Big ri wìr jà lulor nímá ri fòr hár mà kan barbá ni. ⁶ Big ri zìm abig shi á bushu sìsàn nímá á byar bùkí, kwonn ma bushu àgbam á tonn bìr kwonn-à ni. ⁷ Big ri zìm abig bib kà kyann big mà fir ati, ma abig bar kyann big malam. ⁸ Ama bigná, abig bar ning malam bàna, jir kai bàna malamná í mpìr nzyun. Ning bidìm pár ning í bu nzyun, ning í yiwai. ⁹ Aning bar kó ni ta á dunyaru bàna, jir kai bàna ning shi sig ma ta nzyun, ku í zyun-à shi sig mà wai, ku awínwá ni. ¹⁰ Ning má, abig bar ning àgbam bàna, jir kai bàna àgbamná í mpìr nzyun, ku í Almasihu. ¹¹ Ama wà mpìr zyun áyauná ni ma ri zìm aku shi àgbamná,aku sìnn kèng shinnwá àràg ku í fàuná. ¹² Mpìr-à ma gbar dù hing shinnwá, kwá fig zunái. Ama mpìr-à ma gbar dù fig shinnwá bàna, bá gbar dù ku.

*Yesu Dang Rag Malamká Ma Farisawaká Má
Wa Shwìn
(Mar 12:40; Luk 11:39-42, 44, 52; 20:47)*

13 “Ná wa shwìn, ning malamká ma Farisawaká, ning í agbar dù shinn big. Ning kìg dim rìghing gbià mpirká nìm má kà á byar-à Shìdun ri na kùrwá mà wai. Ning ngàng wà ná kà màhàn. Ning kan dim rìghing mpirká ri zìm abig kà màhàn. [**14** Ná wa shwìn, malamká ma Farisawaká, ning í mpìr agbar dù shinn big. Ning í mpìr alir ji bu á vù uwà kiká ni. Ning ri vig nonn Shìdun, jirà mpirká abig myàng ning, jir wàníng, ná wa shwìn.]

15 “Malamká ma Farisawaká, ná wa shwìn, ning í mpìr agbar dù shinn big. Ning shi kèng kwìb vinn rìghing jànn-à bidìm pár ma nu zàpirká jirà aning dìg wùn sukà zyun. Wà na dìg hing ning ri sìnn kèng rìg ku àràg ku í mpìr asa bu-à bibai, shi rag ku kab ning bu-à bibai sa.

16 “Ná wa shwìn, ning àfauká ri gbar jàuná big níng. Ning dang n rag, wà kó ni ma tun hing ki ma lu Shìdun, bu má sa fig ku bàna, ama mpìr-à ma tun hing zinariya á lu Shìdun ni, ma sa fig bu-à ku tun sig ki áni bàna, to, bu-à ku tun sig níng má pànn ku. **17** Ning í àfau àning big, áyau lu Shìdun ma zinariya, í wà áni kab nì rà? Lu Shìdun í àsàin-à ri sa zinariya-à níng ri dìg gbam. **18** Ning dang rag, mpìr ma tun bagadi byar-à big ri twìb swànn bu màhàn níng, bu má sa fig ku bàna. Ama mpìr-à ma tun hing wi-à big sìnn sig á shinn bagadi-à ni, ma sa fig bu-à ku tun sig ki áni níng bàna, ki-à ku tun sig níng, má pànn ku. **19** Ning í mpìr àfau big, áyau bagadi ma wi-à big ri sìnn á shinn bagadi, í wà áni kab nì rà? I bagadi ri sa wi-à aku dìg gbam íni. **20** To, kó ni ma tun hing bagadi byar-à big ri twìb swànn

bu, ku tun dig sig kàhi, ma bu-à á shinn bagadi hi ni tìnn. ²¹ Mpìr-à ma tun hing lu Shìdun, ku tun dig sig kàhi ma Shìdun àsàin-à ri shi màhàn ning tìnn. ²² Mpìr-à ma tun hing waisháu, ku tun síg byar-à Shìdun ri shi, ku tun sig shinnwá ma Shìdun tìnn.

²³ “Ná wa shwìn, ning malamká ma Fari-sawaká, ning í mpìr agbar dù shinn big. Ning ri sa fig bu-à ñsàn ma mpìr bàna. Ning ri myàng fig ashi mpírká bàna. Ning í mpìr gwangga bàna. Kó áyau buká ning shi sig ma kàhi kyau dwib ning, ning ri ya Shìdun kyau zyun, hár ashítá ma jì byù. Bu-à sàn kab sig bàna, aning zìm Shìdun aning zìm mpìr. ²⁴ Ning í àfauká ri gbar jàuná big. Ning ri shann zu kó àgìmbu tití nímá á zàpìr-à ná wa. Ama ning ri wa mann kà rakumi zyun-à ùwài nímá.

²⁵ “Ná wa shwìn, ning malamká ma Fari-sawaká, ning í mpìr agbar dù shinn big, ning ri tu kyàr íri kwìb akpaká buná big jwang jwang. Ama ning ri fim finn-à mà yau íri jín, bu-à mònñ sig áni bàna, íri bu-à bibai. ²⁶ Wù Farisawa-à ning, wù í mpìr àfau, á tu kyàr jag ma finn akpa mýpim, í wà á tu kyàr kwíb-à íni, jirà kwíb-à aku shi ákyàr tìnn.

²⁷ “Ná wa shwìn, ning malamká ma Fari-sawaká, ning í mpìr agbar dù shinn big, ning shi sig àràg amirká big sa samyib sig wà á myann sìsàn nímá, ama wà mà yau mònñ sig íri akibká swàr wìr na sig fáin. ²⁸ Ning shi sig àràg amir káníng. A zu mpírká big ri myàng ning, ning í mpìr ñsàn, ama á pìkyinn ná, ning mònñ sig íri bu-à bibai. Ning ri gbar dù shinn.

*Yesu Dang Rag Bá Wa Shwìn
(Luk 11:47-51)*

²⁹ “Ná wa shwìn, ning malamká ma Fari-sawaká, ning í mpìr agbar dù shinn big. Ning ri sa samyib amir mpirká rìi dang kyann jir Shìdun. Ning ri sìnn samyib amir mpirká big ri dang rag í mpìr sìsàn. ³⁰ I wà ning dang n rag, ‘Wàníng yi má, yi nìm ma shi sig àràg á zamanu yàkúyí big ni, yi nìm má gban fig mpirká rìi dang kyann jir Shìdun níng bàna.’ ³¹ Ning má, ning dang hing ma shinn ná, ning dang rag, ning í yann mpirká rì gban sig mpirká zyun-à rìi dang kyann jir Shìdun níng. ³² To, tàma-à níng aning sa bànn rìg bu-à yàkúná big rì sa dà síg níng. ³³ Ning mpìr káníng ning í bushùwí, ning ri kyab rag, ná zu áyau kwonn-à Shìdun má wà níng ni rà? ³⁴ Jir wàníng má swam bi ya ning mpirká ri dang kyann jir Shìdun, ma mpìr yarká, ma mpirká zyun-à má tág ning bu. Ama ná gban rìg káhi, ná dab bàg káhi átäm bín, ná yang káhi ashor mà tonn bir kwonn, ná kan dù káhi á finn swannká ni. ³⁵ Jir wàníng ná wa shwìn á shinn mpìr ñsànká ning gban sig, bu-à pànn sig daka á shinn ki Habila hár ki Zakariya wùn Berikiya zyun-à ning rì gban sig áyau byar-à big ri twìb swànn bu mà lu Shìdun. ³⁶ Mì ri dinya ning í jir àjai, ning mpirká á zamanu-à tàma-à níng, Shìdun má du kà ning shwìn jir ki mpìr káníng.

*Yesu Fig Fig Ajwár Ma Mpirká á Urushalima
Bàna
(Luk 13:34-35)*

³⁷ “Ning mpìrká á Urushalima! Ning mpìrká á Urushalima! Ning gban rìghing mpìrká ri dang kyann jir Shìdun. Ning ta gban rìghing mpìrká Shìdun swam bi sig níng ma abàn. Mì ri zìm nítonn ning àràg barà kwìnn ri tonn yanká buwá mì ri bir káníng á asàwá ni, ama ning ngàng mì.

³⁸ Luná má kàng kènnfinn. ³⁹ N dinya ning, ná myàng fig rag mì bàna, sái àyúnn-à ma kàng bi hing. Ayúnn-à níng hi, ná dang rag, ‘Mpìr-à ri bi á zìnn Shìdun ni níng, a Shìdun ya ku bu-à ku ri zìm.’ ”

24

*Yesu Dang Jír á Shinn Barà Bá Dab Gbànn Rìg
Lu Shìdun*
(Mar 13:1-2; Luk 21:5-6)

¹ Barà Yesu dù á lu Shìdun ni, mi ri yag kyonnwá, í wà yann sukàwá big bi n tiya ku barà kinn-à á lu Shìdun sàñ sig. ² Ku dinya káníng n rag, “Barà ning ri myàng bu káníng, àyúnn zyun ri bi, bá dab gbànn rìg lu-à hi, kó abàn ízyun má shi fig á shinn jàuwá zyun ni bàna.”

*Yesu Dang Rag Ayúnn Zyun Ri Bi Wà Mpìrká
Má Wa Shwin*
(Mar 13:3-13; Luk 21:7-19)

³ Barà Yesu shi sig mà Wùn Mwir Zaitun, sái yann sukàwá big yag mà byarwá ni, n bònn bib ku n rag, “A dinya yi sai-à bu káníng má sa, má sa ákaun rà? Bu-à yá myàng jirà ayi yì àyúnn-à wá kàng bi áni í kai rà? Bu-à yá myàng jirà ayi yì àyúnn-à dunyaru ma nyàan vinn í kai rà?”

⁴ Sái Yesu tàg big bu, n rag, "Aning pànn shinn ná, kada aning zìm mpìr zyun aku tonn gban ning bàna, ⁵ jir kai bàna mpirká nìnànn nímá má bi má rag big bi sig á zinnmí ni. Bá dang rag big í Almasihu. Bá sa mpirká nìnànn nímá má nang jànn. ⁶ Ná fig tai kènn kó áni bidìm pár, ama kada aning gib kyinn bàna, jir kai bàna bu káníng má sa àdòníng, ama sai-à dunyaru má vinn níng màg fig ma bàna. ⁷ Jànn zyun má nu kènn ma jànn zyun. Kùr zyun má nu kènn ma kùr zyun kó áni bidìm pár á jànn-à ni. Amor má kà á jànn-à ni wàni. Jànn-à á jìnn ni má ning kó byar-à áni bidìm pár. ⁸ Ama wàníng ri jag má mìr átai.

⁹ "Sai-à hi, mpirká má pànn ning, bá ya ning shwìn, hár má gban rìg ning. Mpirká á jànn-à ni má zib ning á dò jir shinnmí ni. ¹⁰ Mpirká nìnànn nímá má fim rìg gbìbmí. Káhi má kwonn nubá jirà bá ya kà jàubá á vù mpìr azíbká ni. Mpirká má zib bar dìrbá. ¹¹ A sai-à níng hi, mpirká nìnànn nímá ká má gim ñsáng rag big í mpirká ri dang kyann jir Shidun níng, bá bi á jànn-à ni, má tonn gban mpirká. ¹² Bá sa swàb kà bu-à bibai á jànn-à ni. Mpirká nìnànn nímá má zìm fig jàubá bàna. ¹³ Ama mpìr-à ma wim hing kyinn hár àyúnn-à wà kinn shinn, Shidun má pinn zu ku. ¹⁴ Bá dinya mpirká bidìm pár jir àjwár á shinnmí ni, jirà abig fig vinn rìg á jànn-à ni, í wà dunyaru má vinn.

*Bu Azing Má Shi á Lu Shìdun
(Mar 13:14-23; Luk 21:20-24)*

15 “Ná myàng bu àzing má shi á lu Shìdun. Daniel ba sig jír á shinn bu àzing-à hi. (Mpìr-à ma ri jangga bu-à mì ri ba níng, aku yì byann.) **16** A sai-à níng hi, mpirká ma shi sig mà yau jànn Yahudiya, abig shàr yag mà shinnkwìnnká ni. **17** Mpìr-à ma shi sig mà shinn tonnwá ni, aku tìg wann kíni aku shàr yag, kada aku dang rag, kwá kà mà finn tonn-à ni, kwá zìg bu zyun, í wà kwá shàr yag ni, bàna. **18** Mpìr-à ma shi sig mà da-à ni, kada aku dang rag, kwá yag mà lu-à ni, kwá zìg jà, í wà kwá shàr yág ni, bàna. **19** Ayúnn-à hi, uwàká shi sig ma finn, ma ká shi sig ma yann àjann níng, bá wa shwìn. **20** Aning vig Shìdun rag àyúnn-à ná shàr shàu-à níng, aku shi á yau dí bàna, aku shi àyúnn Asabar bàna tìnn. **21** A sai-à hi, mpirká má wa shwìn wàni, írì shwìn-à big taba wa fig bàna, tun sai-à Shìdun màm sig dunyaru. Mpìr má wa jakàng fig rag írì shwìn-à níng bàna. **22** Wà Shìdun nìm ma gib màg gban fig su shwìn-à níng bàna, kó mpìr ízyun nìm má wìm zu fig bàna. Ama kwá gib màg gban su shwìn-à níng áni á jir shinn mpirká ku shig zu sig, big shi sig á dunyaru.

23 “Wà mpirká ma dinya ning rag, aning myàng, mà Almasihu níng, kada aning zìm bàna. Kó ba dinya ning rag, mà ku bó, aning zìm bàna. Big ri gim ñsáng. **24** Mpìr agim ñsángká má bi, bá rag big í Almasihu, káhi má dang rag, big í mpìr-à ri dang kyann jir Shìdun. Hár bá sa bu mamaki kim kim, jirà abig gbar nang jànn mpirká Shìdun shig zu sig, wà big nìm má sa sar. **25** N dinya rìghing ning bu káníng, barà su-

à màg fig ma bàna níng.

²⁶ “Mpìrká ma dinya ning n ma rag, ‘Almasihu shi sig mà awúnn-à ni,’ kada aning yag màhàn bàna. Kó ba dinya ning ma rag, ‘Ku shi sig mà lu-à ni,’ aning zìm bàna, big ri gim ñsáng. ²⁷ Aràg barà mpìrká ri myàng shyù ri zwàm zu mà waisháu-à ni níng, í barà bá myàng mì, mì í Wùn Mpìr Jíkwinn má kèng bi áni.

²⁸ “Byar-à kiká ma wu na sig, í byar-à shwibbká má kwonn yag màhàn.

Bu-à Má Sa Ayúnn-à Wùn Mpìr Jíkwinn Má Kèng Bi Ani

(Mar 13:24-27; Luk 21:25-28)

²⁹ “Asim shwìn-à mpìrká má wa níng ni, àyúnn má sìr rìg fí, sònn-à má mìg fig bàna. Asuswirká mà waisháu-à ni má kù wann bi rìg á jìnn ni. Bu gbamká shi sig mà wai má ning dìrbá. ³⁰ I wà mì Wùn Mpìr Jíkwinn má wann bi mà waisháu-à ni. Má kèng bi ma gbam ùwài nímá kwonn ma awàimí. Swai mpìrká bidìm pár bá myàng mì, mì Wùn Mpìr Jíkwinn. Bá kig nàikitáu, má sa bai pìkyinn. ³¹ Bá winn yur, í wà má swam yag yann aswamká bumí big á byar mpìrká á dunyaru bidìm pár, jirà abig bar kwonn bi ya mì mpìrká Shìdun shig zu sig. Bá bar kwonn bi mpìrká á jànn-à ni bidìm pár, daka mà mìr swann hár mà shinn swann.

Tinn Jír á Shinn Bin Ating

(Mar 13:28-31; Luk 21:29-33)

³² “Aning myàng misali á shinn bin ating. Wà na myàng bin ating ma ri twìb jì àpyú, ning yì hing shyù nyàan kù. ³³ To, wàníng má í àdòníng

tìnn, sai-à na myàng buká ñ dinya sig ning níng ma ri sa, aning yì rag ñ nyàan kàng bi. ³⁴ Mì ri dinya ning àjai, mpirká tàma-à níng má wu vinn fig bidìm pár bàna, sái wà buká ñ dinya sig ning níng ma sa rìghing. ³⁵ Waisháu ma jànn-à á jìnn ni má bab jànn rìg, ama jírmí má vinn fig ávinn bàna.

*Walai Mpìr-à Yì Ayúnn-à Yesu Má Kàng Bi Ani
(Mar 13:32-37; Luk 17:26-30, 34-36)*

³⁶ "Walai mpìr-à yì àyúnn-à Wùn Mpìr Jíkwìnn má kàng bi áni. Kó yann aswam Shìdun mà wai má, big yì fig bàna. Kó mì Wùn Shìdun má, ñ yì fig bàna tìnn. Sái Shìdun Ta-à ku awínwá ni yì síg nì. ³⁷ Barà rì sa sig á sai-à Nuhu ri shi sig níng, í barà má sa áni àyúnn-à Wùn Mpìr Jíkwìnn má kàng bi á jànn-à ni. ³⁸ A sai-à zàpìr-à rì binn fig ma bàna níng, mpirká rìi ji, mi ri wa, big ri zìg uwà mi ri ya ban, hár bi fòr àyúnn-à Nuhu bi kà á kòr-à ni. ³⁹ Big yì fig bu-à má sa bàna, hár sai-à gbànn yor-à níng bi binn swann yag rìg big. Wàníng í barà mpirká má sa áni, hár àyúnn-à Wùn Mpìr Jíkwìnn má bi. ⁴⁰ A sai-à níng hi, wunù pyànà ma shi sig ma da-à ni, bá zìg rìg zyun, má fim zyun. ⁴¹ Uwà pyànà ma ri wau bu, bá zìg rìg zyun, má fim zyun. ⁴² Buná, aning pànn shinn ná, jir kai bàna ning yì fig sai-à Shinn Luná má kàng bi á ni bàna. ⁴³ Wa àsàin lu-à nìm ma yì hing sai-à ajwú má kà á luwá ni, ku nìm má shi àzír, má myàng luwá, jirà ajwú aku kà á luwá ni bàna. ⁴⁴ Aning shi àzír, jir kai bàna Wùn Mpìr Jíkwìnn má bi á sai-à ning kyab fig rag má bi bàna.

*Tinn Jír á Shinn Fàu-à Ma í Fàu Gwangga
(Luk 12:41-48)*

⁴⁵ “Fàu-à shi sig ma yar, n shi sig ma gwangga í wà áni rà? Asàin lu ma dìg hing fàu-à shi sig ma gwangga, kwá ya kà luwá á vù wàning ni, a wàning ya fàuká dà ning buju kó ákaun. ⁴⁶ Asàin lu-à ma ya sig fàuwá swàm, kwa kàng bi kwa dìg wàning ma ri sa, fàu-à hi má fig àjwár. ⁴⁷ Mì ri dinya ning jír àjai, kwá sìnn kà wàning a wàning myàng kwonn ma buká ku shi sig ma kàhi bidim pár. ⁴⁸ Ama wà fàu-à hi ma í fàu-à bibai, kwá dang rag, àsàin luwá má kàng bi fonn fig bàna. ⁴⁹ Kwá dab jàuwá big fàuká. Kwá ji má wa, kwá wa pyann shin ma mpirká ri wa pyann shin. ⁵⁰ Asàin lu fàu-à ning má kàng bi, fàu-à ning má yì fig àyúnn-à hi bàna. ⁵¹ Asàin lu-à má yang fàuwá ashor, hár dìr fàu-à má pòr. Kwá sìnn kà wàning á shwìn àràg barà ku ri sìnn kà mpirká ri gbar dù shinn. Wàning má kig mínn wàni, má zwàm kà vù á nginn.

25

Tinn Jír á Shinn Yann Uwà Dwib

¹ “A sai-à Shìdun má na kùrwá áni ning, má shi àràg barà yann uwà big dwib zìg pitilaká bubá mi ri yag abig shà ango. ² Uwà swana áyaubá ni shi sig ma yar, swana bó, í àning. ³ Aning káníng zìg pitilabá, n pànn kwonn fig ma byìr á vùbá ni bàna. ⁴ Ama uwà yar káníng pànn kwonn sig ma byìrbá í zyun á àkwìnn-à ni, kwonn ma pitilabá. ⁵ Ango-à hi bi fonn fig kíni bàna, hár uwà káníng ri dìm ná, big í na jànn rìg-à.

6 “Ama áyau fi-à ni, big fig nài jir bìr mpírká, mpírká ri dang rag ango ri bi, aning bi shà ku.

7 A byar-à níng hi, uwà dwib káníng fím zir n sa samyib pitilabá. **8** Uwà àning káníng dinya uwà yar káníng n rag, ‘Aning ya yi byìr tití, jir kai bàna pitilayí ri dim.’ **9** Ama uwà yar káníng dinya kàng big n rag, ‘Má màg fig yi hár ma ning bàna. Bu-à ná sa bàna, aning yag mà fir ati-à ni aning wann buná.’ **10** A byar-à níng hi, big dù jirà abig yag wann byìr-à hi, sai ango í bi fòr rìg-à ásimbá ni. Uwà swanaká dà sig níng, kà yag sig ma ku, í byar-à mpírká kìg dim rìg nu nkyun-à, uwà swana bi ji buju ban-à ma ango.

11 “Uwàká zyun-à yag sig abig wann byìr-à níng, í fòr bi rìg-à. Big kwìb nu nkyun-à n rag, ‘Shinn Luyí, Shinn Luyí, á pù ya yi nu nkyun-à.’ **12** Ango dinya big n rag, ‘Mì ri dinya ning àjai, nì yì fig ning bàna.’ ”

13 Yesu dinya kinn big jírwá n rag, “Aning shi àzír, jir kai bàna ning yì fig àyúnn-à má kàng bi á dunyaru bàna.

*Tinn Jír á Shinn Fàu Saraká Big Ya Sig Bái
(Luk 19:11-27)*

14 “Byar-à Shìdun má na kùrwá má shi àràg mpír-à yag sig kyìnn, n bar kwonn bi sig fàuwá big, n ya sig big bài. **15** Ku ya mpír zyun bài dubu swana, zyun dubu pyànà, zyun bó dìg dubu zyun. Ku ya kó ni bar swàmwá. Barà ku ya vinn rìg káníng àdòníng, ku í yag rìg-à kyìnn. **16** Fàu-à big ya sig ku dubu swana-à níng, yag n dìg swàb kà dubu swana á shinn-à ni. **17** Mpír zyun-à big ya sig ku dubu pyànà níng, dìg swàb

kà dubu pyànà á shinn-à ni. ¹⁸ Ama mpìr-à big ya sig ku bài dubu zyun níng, ku yag n kab shar n tàm jànn rìg bài-à àsàin luwá ya sig ku níng.

¹⁹ “Barà shi nonn nonn í byar-à àsàin lubákàng bi, ku yag dìg fàuwá big, n bib big bu-à big sa sig ma bài-à ku ya sig big níng. ²⁰ A byar-à níng hi, fàu-à big ya sig ku bài dubu swana-à níng bi, n ya àsàin luwá bu-à ku dìg swàb kè sig dubu swana. Ku dinya àsàin luwá n rag, ‘Asàin lumí, à ya sig mì dubu swana, tama-à níng bu-à nì dìg swàb kè sig á shinn-à ni bàna, í dubu swana tìnn.’ ²¹ A byar-à níng hi, àsàin luwá yan ku n rag, ‘Isoko ma swàm-à à sa sig, wù í fàu-à ñsàn. A sa hing swàm ma pìkyinn nízyun ma bài tití-à nì ya sig wù níng. A dìg swàb kè bi hing bu á shinn-à ni àràg barà nì ya sig wù níng. Tama-à níng, má ya wù wà kab wàrì níng. A bi ayi fig àjwár ábir-à ni.’ ²² Zyun-à big ya sig ku dubu pyànà níng, kè bi n rag, ‘Asàin lumí, à ya sig mì bài dubu pyànà, tama-à níng bu-à nì dìg swàb kè sig bàna, í dubu pyànà.’ ²³ A byar-à níng hi, àsàin luwá yan ku n rag, ‘Isoko ma swàm-à à sa sig, wù í fàu-à ñsàn. A sa hing swàm ma pìkyinn nízyun ma bài tití-à nì ya sig wù níng. A dìg swàb kè bi hing bu á shinn-à ni, àràg barà nì ya sig wù níng. Tama-à níng ma ya wù wà kab wàrì níng. A bi ayi fig àjwár ábir-à ni.’ ²⁴ Fàu-à big ya sig ku dubu zyun-à níng, bi n rag, ‘Asàin lumí, nì yì hing pìkyinnwú bai. Wù ri binn kwonn buju-à à tág fíg nì bàna. Wù ri zà kwonn yìr bujuká zyun-à à minn fíg nì bàna. ²⁵ Mì ri shàr zinnwú, í bu-à sa nì yag n tàm jànn rìg bàiwú á shar-à ni.

Tàma-à níng á zìg bàiwú.’ ²⁶ A byar-à níng hi, àsàin luwá dinya ku n rag, ‘Wù í fàu àbai, wù í mpìr dijar. A yí hing, mì í mpìr pìkyinn àbai, mì ri binn kwonn buju-à ñ tàg fíg nì bàna, mì ri zà kwonn yìr buju-à ñ minn fíg nì bàna. ²⁷ Wàníng wù nìm ma zìg yag rìghing bàimí mà tonn byar-à big ri sìnn gbam bài, tàma-à níng barà ñ kàng bi sig níng, ñ nìm má dìg swàb kà bu zyun á shinn-à ni. ²⁸ To, aning zìg rìg bài-à á vùwá ni, aning ya zyun-à shi sig ma bài dubu dwib níng. ²⁹ Mpìr-à ma shi sig ma bu, bá ya swàb kà ku, kwá dìg swàb kà ùwài nímá. Ama mpìr-à ma bàna ma bu, tití zyun-à ku shi sig ma kàhi níng, bá zìg rìg á vùwá ni. ³⁰ Aning kan tafinn yag rìg fàu bibai-à níng mà byar zufi á byar-à kwá kig mínn wàni hár kwá zwàm kà vù á nginn.’

Ayúnn-à Shidun Má Wà Kwon Mpirká

³¹ “Ayúnn-à Wùn Mpìr Jíkwinn má bi áni, kwá bi àràg í kùr, kwá bi kwonn ma yann aswamwá big í zyun. Kwá shi á byar shu kürwá ni. ³² Mpirká á jànn-à ni bidìm pár má kwonn bi rìg á pyànnwá ni. A byar-à hi, kwá gàfinn mpìr káníng kyau pyàna àràg barà aza àdùnká ri kyàb gàfinn àdùnká ma byínnká. ³³ Kwá sìnn kà àdùnká agunn vìm nuwá ni, ama kwá sìnn kà byínnká agunn vìm súrwá ni. ³⁴ A byar-à hi, kür-à ma dinya ká zyun-à shi sig agunn vìm nuwá ni níng, má rag, ‘Aning kà bi ning mpìr ñsànká bu Tamí, aning bi shi ngàng á lu-à big sa sìnn ya sig ning, tun daka sai-à big màm fig ma dunyaru bàna. ³⁵ Amor rì gban mì, ning ya mì buju ñ ji, ajor zàpìr rì gban mì, ning ya mì zàpìr ñ wa, ñ rì

bi sig kyìnn, ning pag mì byar ná. ³⁶ N rì kyann dìr áyonn, ning wìr mì jà, ñ rì na sig dor, ning bi myàng kwonn ma mì í zyun. Big kìg kà sig mì mà tonn fi-à ni, ning bi bib kà hing mi.’ ³⁷ A byar-à hi, mpìr ñsàn káníng má zìm má rag, ‘Shinn Luyí, yi myàng sig wù ákaun, amor rì gban sig wù hár yi ya wù buju rà? Ajor zàpìr rì gban sig wù ákaun, hár yi ya wù zàpìr á wa rà? ³⁸ A bi sig kyìnn á byaryí ni ákaun, hár yi pag wù byar ná rà? A kyann sig dìr áyonn ákaun, hár yi ya wù jà rà? ³⁹ Yi myàng wù à na sig dor ákaun, big kìg sig wù mà tonn fi-à ni ákaun, hár yi bi bib kà wù rà?’ ⁴⁰ A byar-à hi, kùr má rag, ‘Mì ri dinya ning àjai, barà ning sa ya sig wunzàmí zyun-à tití buká ñsàn níng, ning sa ya sig mì.’

⁴¹ “Kwá dinya ká zyun-à shi sig á vìm súrwá ni má rag, ‘Aning dù á byarmí ni, ning zyun-à ning í bu Shidun bàna níng. Aning yag kà mà lu pyìr-à big sa sìnn sig wà má dim fig ádim bàna, jir shinn Shaitan ma yann aswamwá big. ⁴² Amor rì gban mì, ning ya fig mì buju ñ ji bàna, ajor zàpìr rì gban mì, ning ya fig mì zàpìr ñ wa bàna. ⁴³ N rì bi sig kyìnn, ning pag fig mì byar ná bàna, ñ rì kyann dìr áyonn, ning ngàng wà ná wìr mì jà, ñ rì na sig dor, ning ngàng wà ná yag má bib kà mì, big kìg kà mì mà tonn fi-à ni, ning ngàng wà ná yag má bib kà mì.’ ⁴⁴ A byar-à hi, bá dang má rag, ‘Shinn Luyí, yi myàng sig wù ákaun, amor rì gban wù, ajor zàpìr rì gban sig wù ákaun rà? A bi sig kyìnn ákaun rà? A kyann sig dìr áyonn ákaun rà? A na sig dor ákaun rà? Big kìg kà sig wù ákaun, wà yi ngàng wù rà?’ ⁴⁵ A byar-à

hi kwá dang má rag, ‘Mì ri dinya ning àjai, barà ning ngàng sig wunzàmí zyun, n sa ya fig ku bu ñsàn bàna níng, ning ngàng síg mì.’ ⁴⁶ A byar-à hi, mpìr káníng, bá tìr yag big mà lu pyìr-à má dim fig ádim bàna, ama mpìr ñsànká bá dìg yonki zyun-à má vinn fig ávinn bàna.”

26

Agbamká Kwonnu Nu á Shinn Yesu Ni (Mar 14:1-2; Luk 22:1-2; Yoh 11:45-53)

¹ Barà Yesu dang vinn rìg jírká àdòníng, ku dinya yann sukàwá big n rag: ² “Ning yì hing su pyànnà ma wam zu hing, yá ji buju àyúnn Pím Wam Zu. Ayúnn-à níng hi bá zìg mì, mì Wùn Mpìr Jíkwinn, bá dab bàg gbam mì á tám bín-à ni.”

³ A byar-à níng hi àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ma àgbam mpìrká kwonn bi sig í byar ízyun mà lu Kayafa. Ku í àgbam áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni. ⁴ Big shi kwonn, n kwonn nubá barà bá bònn pànn Yesu má gban rìg ku. ⁵ Ama big dang rag bá pànn sar fig ku á sai-à bìr mpìrká kwonn shi sig, mi ri fig àjwár níng bàna, jir kai bàna kada mpìrká abig dù ngain.

Big Pàb Yesu Byìr Mà Baitanya (Mar 14:3-9; Yoh 12:1-8)

⁶ A sai-à Yesu shi sig mà Baitanya mà lu Siman mpìr-à rì shi sig ma dor àkùnn. ⁷ Uwà zyun bi á byarwá ni ma wùn àkwìnn byìr zyun-à ri ning swìnn ñsàn, byìr-à hi shi sig ma bài wàni, ku wìr wann á shinn Yesu ni á sai-à wàníng ri ji

buju. ⁸ Barà yann sukàwá big myàng àdòníng, big nànn rìg àgùnn n rag, “Bu-à sa uwà-à níng ri sa kifinn byìr-à níng í jir kai rà? ⁹ Byìr-à níng big nìm ma wann tafinn ma bài ùwài nímá, n nìm má zìg bài-à má ya mpìr ashiká.”

¹⁰ Yesu yì rìghing bu-à big ri dang, sái ku bib big n rag, “Bu-à sa ning ri sa shi uwà-à níng í jir kai rà? Bu-à ku sa sig mì níng, ku sa síg mì bu-à ñsàn. ¹¹ Ning ri shi kyann ma mpìr ashiká í zyun kó ákaun, ama bigmí, yi ma ning má shi kyann fíg zyun bàna. ¹² Byìr ñsàn uwà-à níng wìr sig mì á dìr-à ni níng, ku wìr sig mì jirà sai-à bá jì mì áni. ¹³ Mì ri dinya ning àjai, byar-à ba dang jir àjwár Shìdun kó áni á dunyaru, bu-à ku sa sig níng bá dinya mpìrká, mpìrká má kyab pànn ku áni.”

*Big Kwonn Nu Ma Yahuda Jirà Abig Pànn Yesu
(Mar 14:10-11; Luk 22:3-6)*

¹⁴ Ayau yann sukà Yesu dwib agban pyànà níng, zyun-à big ri bar zìnnwá Yahuda Iskariyoti níng, ku yag mà byar àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, ¹⁵ n rag, “Wà ma ya kà hing Yesu á vùná ni, ná ya mì í kai rà?” A byar-à níng hi, big wànn bài azurfa àkunn dìzyun agban dwib n ya ku. ¹⁶ I wà ku yàn pyù-à kwá wann tafinn ya big Yesu.

*Big Sa Buju Ayúnn Pìm Wam Zu
(Mar 14:12-21; Luk 22:7-13, 21-23; Yoh 13:21-30)*

¹⁷ Ayúnn wà jijag wà bá ji brodi-à bàna ma yisti níng fòr, sái yann sukàká bi á byar Yesu n bib ku

rag, “Wù ri zìm ayi sa buju àyúnn Pìm Wam Zu-à ning áni rà?”

¹⁸ Ku rag, “Aning yag mà finn swànn-à ni, ná dìg mpír zyun màhàn. Aning dinya ku rag, ‘Malam rag, suwá nyàan màg, kwá bi má ji brodi-à bàna ma yisti ning mà luwú ni ma yann sukàwá big.’ ”

¹⁹ A byar-à ning hi, yann sukàká yag n sa àràg barà Yesu dinya sig big. Big yag n sa sìnn buju àyúnn Pim Wam Zu-à ning màhàn.

²⁰ Barà kamzau fòr àdònín, sai Yesu ma yann sukàwá big dwib agban pyànà ning, shi wann í byar nzyun n ji buju. ²¹ Barà big ri ji buju àdònín, sai Yesu dinya big n rag, “Mì ri dinya ning àjai, mpír zyun áyauná ni má wann tafinn mì.”

²² Barà big fig àdònín, pìkyinnbá bai wàni, big bib ku zyun zyun n rag, “Shinn Luyí, kó í mì rà?”

²³ Yesu zìm n rag, “Mpír-à ning hi í mpír-à ri swab ji kwonn brodi ma mì á tasa-à ni ning, má wann tafinn mì nì. ²⁴ Mì Wùn Mpír Jíkwinn, má wu àràg barà big ba sig á shinnmí ni á jir Shìdun ni rag má wu ning. Ama mpír-à má wann tafinn Wùn Mpír Jíkwinn ning, kwá wa shwìn, má sàn káb nì wà big nìm ma mà fig ku bàna.”

²⁵ Yahuda zyun-à má wann tafinn Yesu ning, bib ku n rag, “Malam, kó í mì rà?”

Sái Yesu rag, “Nn, à dang hing ma nuwú.”

*Buju-à Yá Kyab Pànn Kyann Shinn Luyí Ani
(Mar 14:22-26; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25)*

²⁶ Barà big ri ji buju àdòníng, í byar-à Yesu zìg brodi n vig Shìdun, n sa wàníng ísoko, n ngir gàf Finn, n ya yann sukàwá big. Ku dinya káníng rag, “Aning zìg ma aning ji, wàníng í dírmí.”

²⁷ Ku zìg kwài n sa Shìdun ísoko, n ya big n rag, “Ning bidìm pár, aning wa áni. ²⁸ Wàníng í àsàmí zyun-à má kifinn á dò shinn mpìrká ni nìnànn nímá, jirà Shìdun aku yafa ya big bu pyìrbá, àràg barà ku gib sig nu níng. ²⁹ Mì ri dinya ning, má wa fig rag zàn inabi-à níng ma ning bàna, sai àyúnn-à yi ma ning má wa wà àpyú-à mà byar-à Tamí ri na kùrwá.”

³⁰ A byar-à níng hi big dài jonn n swam yan Shìdun, mì yag rìg-à mà Wùn Mwir Zaitun.

Yesu Rag Bitrus Má Ngàng Ku

(Mar 14:27-31; Luk 22:31-34; Yoh 13:36-38)

³¹ Yesu dinya big n rag, “A fi-à níng ni, ning bidìm pár ná shàr tafinn rìg mì, jir kai bàna big ba sig á shinnmí ni á jir Shìdun ni n rag, ‘Shìdun má gban rìg aza àdùn-à, àdùnká má shàr yam rìg.’ ³² Ama sai-à ma dù nann zu kèng hing ma yonki, má yag jág ning nì mà Galili.”

³³ Bitrus dinya Yesu n rag, “Kó wà jàumí big bidìm pár ma fím rìghing wù, bigmí má fím fig wù bàna.”

³⁴ A byar-à hi Yesu dinya ku n rag, “Mì ri dinya wù àjai, á fi-à níng ni, kwìnn má dab fig maaku bàna, wá sa yipyàr kèun sara má rag à yì fig mì bàna.”

³⁵ Bitrus dinya ku n rag, “Kó wà mpìrká ma rag bá gban bàg kwonn mì big wù má, má sa fig yipyàr rag nì yì fig wù bàna.”

Yann sukà kádà níng dang àdòníng tìnn.

*Yesu Vig Shìdun Mà Gatsemani
(Mar 14:32-42; Luk 22:39-46)*

³⁶ Yesu yag kwonn ma yann sukàwá big mà byar-à big ri bar Gatsemani. Ku dinya big n rag, "Aning shi wann áyág, má yag màhàn bó má vig Shìdun." ³⁷ Ku zìg Bitrus ma yann Zabadi àkunn pyànà, n yag kwonn ma big. Pìkyinnwá bai sig wàni. ³⁸ Ku dinya káníng n rag, "Pìkyinnmí bai sig wàni, shi rag má wù wu. Aning shi áyág, ama aning shi àzír àràg mì."

³⁹ Ku yag sim mà pyànn titi, n kènn wann mùnnypyànnwá á jinn ni, n vig Shìdun n rag, "Tamí, wà má sa, á zìg zu rìg mì áyau shwin-à má wa níng ni. Ama á bàg bu-à á kyinnmí ni bàna, sai bu-à kyinnwú ri zìm."

⁴⁰ Ku kèng bi á byar yann sukàwá big sara, n dìg big na jànn rìghing. Sái ku dinya Bitrus n rag, "Wá shi fig àzír kó awa ñzyun bàna rà? ⁴¹ Aning shi àzír ma aning vig Shìdun jirà kada bu-à bibai aku tonn gban ning bàna. Pìkyinn ná ri zìm aning sa bu ñsàn, ama gbamná fòr fig bàna."

⁴² Yesu yag jakèng n vig Shìdun n rag, "Tamí, wà wa zìg fig shwin-à má wa níng bàna, n zìm hing má wa rag shwin-à hi." ⁴³ Ku kèng bi jakèng n dìg yann sukàwá big ri na aná, jir kai bàna zuná ri dìm big.

⁴⁴ Yesu fím big n kèng yag jakèng wà wa sara, n vig Shìdun àràg barà ku nìm vig sig níng.

⁴⁵ Ku kèng bi jakèng á byar yann sukàwá big n rag, "Hár tama-à níng ning ri na aná, mi ri

na ngàng awun ná rà? Aning myàng, àyúnn-à màg rìghing wà bá wann tafinn mì, mì Wùn Mpìr Jíkwinn, bá ya kà mì á vù mpìr bu pyìrká ni. **46** Aning dù nann zu, ayi yag ning. Aning myàng, mpìr-à má ya tafinn mì níng, ma ku níng.”

*Big Pànn Yesu Jirà Abig Gban Ku
(Mar 14:43-50; Luk 22:47-53; Yoh 18:3-12)*

47 Barà Yesu ri dang jír àdònín, í byar-à Yahuda mpìr zyun áyau yann sukà dwib agban pyànà níng, bi kwonn ma bìr mpìrká. Big bi kwonn ma kafai ma tun, jír kai bàna shun àgbamká ma àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni níng, swàm bi síg big nì. **48** Zy়un-à má ya tafinn Yesu níng, dinya rìghing mpìrká bu-à kwá sa. Ku dinya big n rag, “Mpìr-à na myàng ma kàm pànn ku, í mpìr-à ná pànn.”

49 Gbìb fig tá bàna, sói Yahuda yag mà byar Yesu ni n rag, “Malam, mì ri bib kà wù.” I byar-à ku kàm pànn wàníng.

50 Sái Yesu dinya ku n rag, “Jàumí, á sa bu-à zìg bi sig wù.”

A byar-à níng hi, mpìr káníng bi n pànn ku, n zìg yag rìg ku. **51** Mpìr zyun áyau mpìrká bu Yesu ni, gbar wàm zu kafaiwá n kyag fàu àgbam-à áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni. Ku kyag zu rìg wàníng sung-à. **52** A byar-à hi Yesu dinya ku n rag, “A sìnn kà kàng kafaiwú mà pyirwá ni, jír kai bàna mpìr-à ma nu kànn ma kafai, kafai í bu-à má gban ku. **53** Ning yì fig wà kó tàma-à níng ma zìm hing, má vig Tamí, kwá swam bi ya mì yann aswamwá mà wai big

dubu nìnànn nímá bàna rà? ⁵⁴ Wà ma sa hing àdònìng, bu-à big ba sig á jir Shìdun ni á shinnmí ni níng, má shi fig àràg barà big ba sig níng bàna.”

⁵⁵ A byar-à hi Yesu bib bìr mpìr káníng n rag, “Ning bi sig ma kafai kwonn ma tun àjirà aning pànn mì níng, mì í mpìr ajwú rà? Su ma su bidìm pár mì ri yag kyann mà lu Shìdun, mi ri tàg kyann mpìrká, ama ning pànn fig mì bàna, ⁵⁶ ama sái tàma-à níng, ná pànn mì rà? Bu káníng bidìm pár sa sig àjirà bu-à mpìrká rìi dang kyann jir Shìdun ba sig níng, aku shi àràg barà big ba sig.”

A byar-à níng hi, yann sukàwá big bidìm pár shàr n fim rìg ku, mì yag rìgbá.

*Big Zìg Yag Yesu Mà Pyànn Agbam Jànnká Ni
(Mar 14:53-65; Luk 22:54-55, 63-71; Yoh 18:13-14, 19-24)*

⁵⁷ Mpìrká zyun-à pànn sig Yesu níng, zìg yag ku mà lu Kayafa àgbam áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, á byar-à malamká ma àgbamká kwonn shi sig. ⁵⁸ Ama Bitrus bàg yag ku ásim pyunn ninonn nímá, hár mà fir lu àgbam áyau mpìr-à ri twìb swànn bu. Ku kà yag n shi wann mà byar-à asa gadiká shi sig, àjirà aku myàng vinn rìg bu-à má sa. ⁵⁹ Agbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu káníng, ma àgbamká zyun-à dà sig níng, ri yàn kyann mpìrká zyun-à má gim ñsáng á shinn Yesu, àjirà abig gban rìg ku. ⁶⁰ Kó barà agim ñsángká bi dang jírbá áni bidìm pár, big dìg fig ku ma jír àbai zyun bàna. Ama ásim, mpìr pyànà big bi, ⁶¹ n rag, “Mpìr-à

níng dang rag, ku shi sig ma gbam-à kwá dab gbànn rìg lu Shìdun, má mi kèng rìg á su sara.”

⁶² A byar-àníng hi, àgbam-à áyau mpìrká ri twìb swànn bu níng, dù nann zu á wai n bib Yesu rag, “A bàna ma jír-à wá dang á shinn jír-àníng ni rà? Bu-à mpìr káníng ri dang á shinnwú ni níng, í kai rà?” ⁶³ Ama Yesu pànn shi rìg akim. Agbam-à áyau mpìrká ri twìb swànn bu níng, vig ku n rag, “N kwonn hing wù ma Shìdun, á dinya mì àjai, wù í Almasihu wùn Shìdun rà?”

⁶⁴ Yesu zìm ya ku n rag, “A dang hing ma nuwú. Ama mì ri dinya ning, àyúnn zyun ná myàng Wùn Mpìr Jíkwìnn má shi agunn vìm nu Shìdun ni, kwá wann bi áyau akor-à ni mà waisháu-à ni.”

⁶⁵ A byar-àníng hi, àgbam-àníng gbar ka rìg jàwá n rag, “Mpìr-àníng dang bai hing zìnn Shìdun. Bu-à sa yá yàn mpìrká káhi abig bi dang kèng jír á shinnwá ni níng, í jir kai rà? Tàma-àníng, ning fig hing bu-à ku dang sig. ⁶⁶ Ning myàng ashinn?”

Big zìm n rag, “Bu bibai-à ku sa sig níng fòr hing wà yá gban ku.”

⁶⁷ Big tu wìr ku sháng á mùnnpyànnwá ni, n dab ku gbàr. Ká dab sig ku níng, ⁶⁸ dang rag, “A tìya yí mpìr-à dab sig wù, wà wù ma í Almasihu.”

Bitrus Ngàng Yesu

(Mar 14:66-72; Luk 22:56-62; Yoh 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Barà Bitrus shi sig mà myann, í byar-à wùn uwà zyun bi á byarwá ni, n rag, “Wù má, wù nìm shi kwonn sig ma Yesu mpìr-à á Galili.”

⁷⁰ Ama ku sa yipyàr á pyànnbá ni bidìm pár n rag, "N yì fig bu-à wù ri dang níng bàna." ⁷¹ A byar-à níng hi, ku í zu yag rìg-à mà myann, n sar rìg mà gbà dán-à ni. Sái wùn uwà zyun mà lu kùr-à ni bi jakàng, n myàng ku n dinya mpìrká rag, "Mpìr-à níng nìm shi kwonn sig ma Yesu mpìr Nazarat."

⁷² Bitrus sa jakàng yipyàr n tun ki n rag, ku yì fig mpìr-à níng bàna.

⁷³ Shi kèng tití nímá, mpìrká zyun-à sar sig màhàn níng, kwonn bi á byar Bitrus n rag, "Ajai, wù í mpìr zyun á yaubá ni, jir kai bàna anam jírwú tiya síg yi ni."

⁷⁴ I byar-à Bitrus dang rag, "N tung hing shinnmí ma Shìdun, n yì fig mpìr-à ning ri dang níng bàna."

Gbìb fig tá bàna, sai kwìnn dab aku. ⁷⁵ Sái ku kyab pànn bu-à Yesu rì dinya sig ku rag, "Sai-à kwìnn ra aku dab aku níng, wá sa yipyàr kàun sara, má rag à yì fig mì bàna." A byar-à hi ku zu yag mà myann, n kig mínn wàni.

27

*Big Zìg Yag Yesu Mà Pyànn Gwamna
(Mar 15:1; Luk 23:1-2; Yoh 18:28-32)*

¹ I pyimbyau yìì nímá, àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu káníng, ma àgbamká zyun-à dà sig níng su kwonn nubá á shinn Yesu, jirà abig gban ku. ² Big sìr ku, n zìg yag ku n ya kà á vù gwamna. Gwamna-à hi zìnnwá í Bilatus.

*Yahuda Gban Shinnwá
(Swàm Yann 1:18-19)*

³ Barà Yahuda mpìr-à wann tafinn sig Yesu níng, myàng barà big pànn rìghing Yesu má gban rìg wàníng, sai ku myàng bu-à ku sa sig níng sàñ fig bàna. Ku zìg yag kàng rìg bài azurfa dìzyun agban dwib-à níng mà byar àgbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu, ma shun àgbamká. ⁴ Ku dinya big n rag, “N sa hing bu pyìr barà ñ wann tafinn mpìr-à níng átai, ku sa fig bu-à bibai bàna níng.”

A byar-à hi, àgbamká dinya ku n rag, “Bu-à du yi í kai, wàníng í jírwú.”

⁵ A byar-à níng hi, ku í tafinn rìg-à bài-à hi mà lu Shìdun ni, mi í yag rìgwá, n yag swànn gban rìg shinnwá.

⁶ Agbamká wun kwonn rìg bàiká hi n rag, “Wàníng í bài àsà, barà dokayí dang sig sàñ fig wà ayi sìnn kà mà lu Shìdun bàna.” ⁷ Big kwonn nubá n yag wann agunn jànn-à mpìrká ri mi pár áni, àjirà abig jì kyìnnká màhàn. ⁸ I bu-à sa big ri bar byar-à níng hi, jànn àsà hár tàma-à níng.

⁹ Bu-à Irimiya, mpìr-à rìi dang kyann jir Shìdun ba sig níng, shi hing àjai, ku ba sig rag, “Big zìg azurfa dìzyun agban dwib. Wàníng í bài-à mpìrká á Israila zìm sig abig wann tafinn ku áni. ¹⁰ Big zìg bài-à hi, n wann rìg agunn jànn-à mpìrká ri mi par áni, àràg barà Shìdun dinya sig mì.”

*Gwamna Bib Yesu Abib
(Mar 15:2-5; Luk 23:3-5; Yoh 18:33-38)*

¹¹ Yesu sar sig á pyànn gwamna-à ni, gwamna bib ku n rag, “Wù í kùr Yahudawaká rà?”

Sái Yesu zìm n rag, “Aràg barà à dangníng.”¹² Shun àgbamká ma àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni, big tir ya Yesu jír, ama ku pù fig nuwá bàna.

¹³ Bilatus bib ku n rag, “A fig hing barà mpìrká ri dang jír á shinnwú ni nìnànn nímá níng kó?”

¹⁴ Ama Yesu dinya fig ku kó jir nízyun bàna. Sái gwamna sa mamaki wàni barà wàníng dang fig jír bàna níng.

Big Gib Jir Yesu n Rag Bá Gban Ku

(Mar 15:6-15; Luk 23:13-25; Yoh 18:39—19:16)

¹⁵ A sai-à mpìrká ma ji buju àyúnn Pìm Wam Zu, àyúnn-à níng hi, gwamna ri zìg zu kyann mpìr zyun áyau ká big kìg sig mà tonn fi-à ni, wà zyun-à mpìrká ma vig hing ku ragaku zìg zu. ¹⁶ A sai-à níng hi mpìr zyun shi sig mà tonn fi-à ni, zìnnwá í Barabas. Mpìrká yì hing wà ku í mpir bibai. ¹⁷ Barà bìr mpìrká kwonn bi àdòníng, sái Bilatus bib big n rag, “Ning ri zìm ní finn tafinn í ni rà? N finn tafinn Barabas rà, kó Yesu zyun-à big ri bar ku Almasihu níng rà?” ¹⁸ Ku yì hing rag í jir akyib í bu-à sa big ya kà sig Yesu á vùwá ni.

¹⁹ Barà Bilatus shi sig mà byar kwonn wà àdòníng, sái wàwá dwim yag adwim n rag, “A zu rìg á yau mpir-à níng ni, ku sa fig bu bibai bàna, jir kai bàna la-à nì la sig jana-à níng, nì wa hing shwìn wàni á jir shinnwá ni.”

²⁰ Agbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ma àgbamká káhi kar zìng bìr mpìr káníng n rag, abig vig Bilatusaku finn tafinn Barabas, maaku gban rìg Yesu. ²¹ I byar-à

Bilatus bib big n rag, “Ayau mpìr pyànà káníng ni, ning ri zìm ní finn tafinn ni rà?”

Big zìm n rag, “Yi ri zìm á finn tafinn Barabas.”

²² Bilatus bib big n rag, “To, má sáshinn ma Yesu zyun-à big ri bar ku Almasihu níng rà?”

Big bidìm pár big rag, abig dab bàg gbam ku á tàm bín-à ni.

²³ Sái Bilatus bib big n rag, “I jir kai rà? Ku sa sig í kai wà bá dab bàg gbam ku rà?”

A byar-à níng hi, big gbam nài gbam wàni n rag, “Abig dab bàg gbam ku.”

²⁴ Barà Bilatus myàng káníng fig fig jírwá bàna, big ri gbam íri nài gbam níng, ku zìg zàpìr n tu rìg vùwá á pyànnbá ni n rag, “Ki-à mpìr-à níng má wu níng í vù jírmí bàna, í vù jírná.”

²⁵ A byar-à hi bìr mpìr káníng zìm n rag, “Yi zìm hing kiwá kwá wu níng, alaki-àaku shi á shinnyí ni, ma yanká buyí big.”

²⁶ A byar-à hi ku finn tafinn ya big Barabas n du kà big yang Yesu ashor. Ku ya kà wàníng á vù sojaká ni, a káníng dab bàg gbam rìg wàníng á bín-à ni.

Sojaká Màm Jwann Yesu (Mar 15:16-20; Yoh 19:2-3)

²⁷ Sojaká bu Bilatus zìg yag Yesu mà lu gwamna. Bìr sojaká bidìm pár kwonn kèng kwìb sig ku áni. ²⁸ Big wan zu ku jàwá, n wìr kà ya ku jà zyun àràg i jà kùr. ²⁹ Big tènn kwonn àkar sí n wan kà ku á shinn-à ni, n sìnn kà ya ku tun agunn vìm nuwá ni, í wà big bìnñ kir wann á pyànnwá ni, mi ri màm jwann ku n rag, “Suwú aku nonn, wù kùr Yahudawaká.” ³⁰ Big tu wìr ku

sháng, n zìg rìg tun-à níng n mìb ku á shinn-à ni mìb mìb. ³¹ Barà big màm jwann kinn rìg ku àdòníng, big í wan zu kèng rìg-à jà kùr-à, n wìr kè ya kèng ku jàwá. A byar-à níng hi big í zìg yag rìg-à ku, jirà abig dab bàg gbam ku á bín-à ni.

Big Dab Bàg Gbam Yesu á Bín

(Mar 15:21-32; Luk 23:26-43; Yoh 19:17-27)

³² Barà big ri zu yag àdòníng, sai big myàng mpìr Kurane, zyun-à zìnnwá í Siman, big sìnn kè ku big gbam ragaku swann atàm bín-à bá dab bàg gbam Yesu áni níng. ³³ Big bi fòr mà byar zyun big ri bar Golgota, yìr zìnn byar-à níng hi, í akib shinn. ³⁴ Big ya Yesu zàn inabi, kwonn ma zàn àban n ragaku wa. Barà ku màg màg fig àdòníng, ku í ngàng rìgwá.

³⁵ Barà big dab bàg rìg ku mà atàm bín-à ni àdòníng, big í gàfinn rìg-à jàká buwá mi ri dab shasha jirà abig myàng wà kó ni má dab ji. ³⁶ A byar-à níng hi, big shi n myàng gbam sig ku ma zu. ³⁷ Mà shinnwá ni mà wai, big ba sìnn sig yìr bu-à sa big kènn bàg sig ku níng, n rag, WANING I YESU KUR YAHUDAWAKÁ. ³⁸ Big dab bàg gbam kwonn sig ku ma mpìr ajwú big pyànà, zyun águnn vìm nuwá ni, zyun bó águnn vìm súrwá ni.

³⁹ Mpìrká zyun-à ri wam zu yàr màhàn níng, myàng Yesu n ning shinnbá n swau ku shì, ⁴⁰ n rag, "Awúsharée, wù zyun-à à dang rag wá dab gbànn rìg lu Shìdun, má mi kèng rìg áyau su sara, to, á zìg zu shinnwú. A tìg wann bi á bín-à ni, wà wù ma í wùn Shìdun."

⁴¹ Agbamká áyau mpìrká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun, ma malamká, ma shun àgbamká kàhi, jwann ku àdònínг tìnn. ⁴² Big rag, “Ku zìg zu yì hing mpìrká káhi, ama ku zìg zu yì fig shinnwá bàna. Ku dang rag ku í kùr Israila. Aku tìg wann bi á bín-à níng ni ayi myàng, àjirà ayi bir pìkyinnyí á byarwá ni. ⁴³ Ku ri sìnn kyinnwá á byar Shìdun, mi ri dinya mpìrká rag, ku í Wùn Shìdun. Ayi myàng kó Shìdun hi má zìg zu ku tàma-à níng, wàníng ma ri zìm ku.”

⁴⁴ Mpìr ajwúká big dab bàg gbam kwonn sig ma ku níng, swau ku shì àdònínг tìnn.

*Barà Yesu Wu Kiwá
(Mar 15:33-41; Luk 23:44-49; Yoh 19:28-30)*

⁴⁵ Barà àyúnn fòr áyau shinn, fi í sìr dim gban rìg-à jànn-à bidìm pár, hár fòr àsháu sara wà àkamzau. ⁴⁶ Barà àsháu sara sa àdònínг, sai Yesu bar nài abor n rag, “Eli, Eli, lama sabatani?” Yìr jír-à níng í “Shìdunmí, Shìdunmí, bu-à sa à fim wa mì àdònínг, í jir kai rà?”

⁴⁷ Barà mpìrká zyun-à sar yàr sig màhàn níng fig àdònínг, big dang rag, “Ku ri bar Iliya.”

⁴⁸ Nonn fig bàna, sai mpìr zyun áyaubá ni shàr yag, n yag zìg bi soso n du ká á zàn zyun shi rag í shin àban, n sìr gbam á bín-à ni, n ya Yesu a wàníng wa.

⁴⁹ Mpìrká zyun-à dà sig níng dang rag, “Ayi shi kim, ayi myàng wà kó Iliya má bi má zìg tìg wann ku.”

⁵⁰ Yesu kig jakàng nài ngbam nímá, á byar-à níng hi ku í wu rìg-à.

⁵¹ A sai-à níng hi, jà-à big gag dim sig nu nkyun lu Shìdun áni níng, í ki gàfinn rìg-à byar pyànà, daka mà wai hár á jìnn ni. Jànn-à á jìnn ni ning wàni, hár abànká gbànn kìfinn rìg byar pyànà pyànà. ⁵² Shar kiká pù finn rìg, mpirká bu Shìdun nìnànn nímá ká rì wù sig níng, nann zu kèng mà yonki. ⁵³ Mpìr káníng hi, zu bi rìg mà shar ki-à ni. Asim barà Yesu dù nann zu mà amir-à ni, big kà yag mà finn swann kyìkyàr-à ni. Mpirká nìnànn nímá myàng sig big màhàn.

⁵⁴ Barà àgbam sojaká ma sojaká zyun-à ri sar myàng kwonn ma Yesu, myàng barà jànn-à á jìnn ni ning àdòníng, ma buká sa sig níng, big shàr rìg zìnn n rag, "Ajai, ku í Wùn Shìdun."

⁵⁵ Uwàká nìnànn nímá shi sig màhàn, big sar sig pyunn ninonn nímá mi ri myàng bu-à ri sa. Big í àsàinká bàg bi sig Yesu daka mà Galili, n sa ya sig ku buju. ⁵⁶ Ayau uwà káníng hi ni, zyun í Maryamu Magdaliya, ma Maryamu na Yakubu ma Yusufu, ma wà Zabadi.

Barà Big Jì Ki Yesu

(Mar 15:42-47; Luk 23:50-56; Yoh 19:38-42)

⁵⁷ Barà kamzau sa àdòníng, sái mpìr bài zyun bi, ku í mpìr-à mà Arimatiya, zìnnwá í Yusufu, ku í wùn sukà Yesu tìnn. ⁵⁸ Ku yag fòr mà byar Bilatus ni, n vig wàníng rag a wàníng ya ku ki Yesu. A byar-à níng hi, Bilatus dinya mpirká buwá abig ya Yusufu ki-à hi. ⁵⁹ A byar-à hi, Yusufu zìg ki-à, n bing kà á jà àpyú mìmìg nímá, ⁶⁰ n sìnn kà mà shar ki àpyú-à ni, zyun-à ku rì kab sig mà mìr abàn. I byar-à ku zìg abàn ùwài nímá, n tidim nu nkyun amir-à ma

kàhi. ⁶¹ Maryamu Magdaliya shi sig màhàn, ma Maryamu zyun tìnn, big shi sig mi ri myàng gbam shar ki-à.

Ká Zy়un-à Ri Sar Kang Shar Ki-à

⁶² Ayúnn-à byar kyàr, àyúnn-à níng hi, í àyúnn Asabar, àgbamká áyau mpirká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni ma Farisawaká big yag mà byar Bilatus, ⁶³ n dang rag, “Agbamyí, yi kyab pànn hing bu-à mpìr agim ñsáng-à níng dang sig sai-à ku shi sig ma yonki níng. Ku rag kwá dù nann zu kàng ma yonki áyau su sara. ⁶⁴ A sinn kà mpirká káhi abig sar myàng kwonn ma shar amir-à níng í zyun hár àyúnn su sara, jirà kada yann sukàwá big abig yag ma abig jwi zìg zu ku, ma abig dinya mpirká rag ku dù nann zu rìghing ma yonki. Wà má àdònìng, ñsáng-à wà tama-à níng, má kab wà àkwor-à.”

⁶⁵ Bilatus dinya big n rag, “Aning zìg mpìr asa gadiká jirà abig sar myàng kwonn ma amir-à, àràg barà ning ri zìm.”

⁶⁶ Big yag n nà bàg bu zyun ma abàn-à ni, n sinn kà mpirká ri sar myàng kwonn ma amir-à hi.

28

Barà Yesu Dù Nann Zu Kàng Big Yonki (Mar 16:1-10; Luk 24:1-12; Yoh 20:1-10)

¹ Ayúnn Ladi í pyimbyau byar kyàr fig ma bàna, sái Maryamu Magdaliya ma Maryamu zyun, big yag abig myàng amir-à. ² Gbìb fig tá bàna, jànn-à í ning rìg-à, wùn aswam Shìdun mà wai wann bi n tìr dù rìg abàn-à níng mà

amir-à ni, n shi wann rìg áni. ³ Mùnnpyànnwá ri ngìg kpàin kpàin. Jàwá mìg shi karr nímá, mi ri ngìg kpàin kpàin tìnn. ⁴ Mpìrká zyun-à ri sar myàng kwonn ma amir-à níng, barà big myàng ku àdòníng big shàr zinn. Dìrbá í zwab rìg-à shi rag big wu rìghing.

⁵ A byar-à níng hi, wùn aswam Shìdun dinya uwà káníng n rag, "Kada aning shàr zinn bàna, jir kai bàna ñ yì hing ning ri yàn kyann Yesu zyun-à big dab bàg gbam sig á bín-à ni. ⁶ Ku bàna áyág, ku dù nann zu rìghing àràg barà ku dang sig. Aning bi aning myàng byar-à big sinn kà sig ku. ⁷ Aning yag kíni tàma-à níng, aning dinya yann sukàwá big rag, ku dù nann zu rìghing ma yonki mà amir-à ni. Kwá yag jág big nì mà Galili, í byar-à bá myàng ku màhàn. Aning màm jànn bàna."

⁸ A byar-à hi uwà káníng dù rìg kíni mà amir-à ni, zinn pànn rìg big, ama big ri fig kwonn ma àjwár á pìkyinnbá ni ùwài nímá. Big shàr yag n dinya yann sukà Yesu.

⁹ Sái big rag abig myàng níng, mà Yesu. A byar-à hi ku bib kà big n rag, "I soko bigná." Big bi á byarwá ni, n bìnn kir wann á pyànnwá ni n pànn barwá, n wib ku. ¹⁰ A byar-à hi Yesu dinya big n rag, "Kada aning shàr zinn bàna. Aning yag dinya wunzàmí big abig yag mà Galili, í byar-à bá myàng mì màhàn."

Sojaká Gim Nsáng Rag Big Jwi Rìghing Ki Yesu

¹¹ Barà uwà káníng yag rìg kyonnbá àdòníng, sái sojaká káhi áyau ká ri sar kang amir-à níng, kàng yag mà finn swann-à ni, n dinya vinn rìg

àgbamká ri twìb swànn bu á pyànn Shìdun ni bar buká sa sig. ¹² A byar-à hi àgbamká ri twìb swànn bu-à níng bar kwonn àgbamká káhi, big shi kwonn, n kwonn nubá n ya sojaká bài ùwài nímá, ¹³ n dinya big n rag, “Aning dang rag yann sukàwá big bi á fi-à ni, n jwi rìghing ki-à á sai-à ning ri na aná. ¹⁴ Wà gwamna ma fig hing jír-à níng, yi má, ya sar gbam á shinn ná ni, jirà kada aning kà á jír bàna.”

¹⁵ A byar-à níng hi soja káníng zìg bài-à, n sa àràg barà àgbamká dinya sig big. Jír-à àgbamká dinya sig sojaká rag abig dang rag yann sukàká jwi rìghing ki Yesu níng, kyann kàng kwìb gban rìghing jànn Yahudawaká bidìm pár hár àràg tama-à níng.

Yesu Mìr Gbìb Zu á Pyànn Yann Sukàwá Big Ni

*(Mar 16:14-18; Luk 24:36-49; Yoh 20:19-23;
Swàm Yann 1:6-8)*

¹⁶ Yann sukàká dwib agban zyun-à níng, yag rìg mà Galili mà wùn mwír-à ni, byar-à Yesu dinya sig big rag abig yag níng. ¹⁷ Barà big myàng ku àdòníng, big wib ku. Ama áyaubá ni, káhi bir fig pìkyinnbá rag í Yesu bàna. ¹⁸ A byar-à hi Yesu bi yàr á byarbá ni n rag, “Big ya rìghing mì gbam kó kai bidìm pár mà wai, ma wà á jìnn ni. ¹⁹ Jir wàníng, aning yag mà byar mpìrká kó áni bidìm pár, aning dinya big jir Shìdun, aning sa abig kàng yann sukàmí big, ma aning wau big dìr batisma á zìnn Ta, ma Wùnwá, ma Awun Kyìkyàr. ²⁰ Aning tàg big, abig wib buká ñ dinya

Matiyu 28:20

cxxi

Matiyu 28:20

sig ning, mì má, má shi kyann ma ning kó ákaun
bidìm pár hár àyúnn-à dunyaru má vinn.”

Jir Shidun
Jibu: Jir Shidun (New Testament)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Jibu)

Contributor: The Nigeria Bible Translation Trust

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
a1139895-fa13-5ff1-8c00-a8ad25fcfa2f